



รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”

โดย ดร.สมคิด แก้วทิพย์ และคณะ

มีนาคม 2552

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”

ดร.สมคิด แก้วทิพย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงานและหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป กล่าวคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เน้นการให้ “คน” ในชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การเริ่มคิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความเข้มแข็งในการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถใช้กระบวนการนี้ในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ในท้องถิ่นโดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังนั้นจุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ปัญหาของชาวบ้าน รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที” (การประชุม เสวนา พุดคุยถกเถียง) เป็นวิธีการเพื่อให้คนในชุมชน ทั้งชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิกอบต. กรรมการสหกรณ์ ข้าราชการ หรือกลุ่มคนอื่นๆ เข้ามาร่วมหา ร่วมใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้นสิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัด โดยมีการแยกแยะประเด็นว่า ข้อสงสัยอยู่ตรงไหน มีการหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การทำงานบนฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำมีการ “บันทึก” มีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “วิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นออกมาให้ชัดเจน ในที่สุดก็จะสามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้ แล้วอาจจะทำใหม่ให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนสำหรับเรื่องอื่นๆ หรือพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้ที่สงสัย” ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้นกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่งที่ไม่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนทางวิชาการมากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวคนท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น โดยมุ่งแก้ไขปัญหาด้วยการทดลองทำจริง และมีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การวิจัยแบบนี้จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็นเครื่องมือธรรมดาที่ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สกว.สำนักงานภาค ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการดังกล่าวมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่าชาวบ้านหรือทีมวิจัยส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วยการบอกเล่าได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าการเขียนรายงานเป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่นักวิจัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.สำนักงานภาค จึงได้ปรับรูปแบบการเขียนรายงานวิจัยให้มีความยืดหยุ่น และมีความง่ายต่อการนำเสนองานออกมาในรูปแบบที่นักวิจัยถนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องของภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของรายงานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัยมากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย โดยกลไกสำคัญที่จะช่วยให้การวิจัยมีความสามารถเขียนรายงานที่นำเสนอกระบวนการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ ศูนย์ประสานงานวิจัย

(Node) ในพื้นที่ซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโครงการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของโครงการวิจัยมาโดยตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัย สู่การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น อาจไม่สมบูรณ์แบบดังเช่นรายงานวิจัยเชิงวิชาการ โดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

สกว.สำนักงานภาค

ชื่อโครงการ : การจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ

หน่วยงาน : มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้วิจัย : ดร.สมคิด แก้วทิพย์

ปีที่วิจัย : 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเบื้องต้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1)เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือให้เป็นระบบ 2)เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมขององค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ 3)เพื่อดำเนินการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ 4)เพื่อวางระบบบริหารจัดการองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งกระบวนการวิจัยจะใช้การประชุมอย่างมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยมีการประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง สำหรับผลการดำเนินงานพบว่า

1. โครงการนี้เป็นเงื่อนไขให้ Nodeและพี่เลี้ยง ได้รวบรวมและจัดระบบข้อมูลนักวิจัยและโครงการวิจัยในพื้นที่ รวมทั้งได้ประมวลและทบทวนการสนับสนุนงานวิจัยในพื้นที่ของตัวเอง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากโครงการนี้ไม่สามารถดำเนินการไปถึงขั้นพัฒนาให้เกิดระบบฐานข้อมูลนักวิจัยตามที่ตั้งใจไว้ได้ ดังนั้น ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จึงเป็นเพียงฐานข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของ Nodeและพี่เลี้ยง ที่เป็นผู้รวบรวม

2. แม้ว่าจะได้ข้อสรุปเรื่องรูปแบบองค์กรนักวิจัยว่า เป็นรูปแบบของ “มูลนิธิ” แต่เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการไปถึงขั้นตอนการจัดตั้ง และทดลองดำเนินการได้ ดังนั้นรูปแบบองค์กรของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นในลักษณะของ “มูลนิธิ” จึงอาจกล่าวได้ว่า เป็นความเหมาะสมบนฐานของการประเมินและเปรียบเทียบจากข้อมูลรูปแบบองค์กรในลักษณะอื่นๆ

3. โครงการนี้ดำเนินการถึงขั้นจัดทำแผนงานเพื่อเตรียมการจัดตั้งเป็นมูลนิธิ 7 แผนงาน ซึ่งแผนงานดังกล่าวยังเป็นแผนงานเบื้องต้น มีความซับซ้อน และความไม่สมบูรณ์อยู่ หากจะนำไปดำเนินการเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิจริง จำเป็นต้องมีขั้นตอนเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์อีกพอสมควร

โดยภาพรวม แม้ว่าโครงการนี้จะยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการวิจัยที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์ได้ แต่อย่างน้อยก็น่าจะเป็นบทเรียนสำคัญในการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	A
บทที่	
1 บทนำ	
• ความเป็นมา	1
• วัตถุประสงค์	2
• ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
• ตารางแผนการดำเนินงาน	4
• แผนการดำเนินงาน	5
2 ทบทวนวรรณกรรม	
• ความหมายของมูลนิธิ	9
• ข้อแตกต่างระหว่างมูลนิธิและสมาคม	10
• การจดทะเบียนมูลนิธิ	11
• เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียนมูลนิธิ	13
3 กระบวนการ และผลการดำเนินงาน	14
4 บทสรุป	27
• ข้อเสนอแนะ	28
ภาคผนวก	
• ขี้แจงรายละเอียดการรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัย	ก
• ใบฟอร์มเพื่อเก็บข้อมูลนักวิจัย	ข
• เกณฑ์เปรียบเทียบมูลนิธิและสมาคม	ค
• สรุปการประชุมต่างๆ	ง

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ภาคเหนือ พบว่าในพื้นที่ภาคเหนือซึ่งเป็นพื้นที่แรกในการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีการก่อกำเนิดของ Node พี่เลี้ยงโครงการวิจัยจำนวน 14 หน่วยสนับสนุนทั้งเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ ซึ่งนับว่าการก่อเกิดของโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือทำให้เกิดการเสริมสร้างพลังชุมชน (Empowerment) ให้เห็นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะ 6 ปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ การสร้างความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่นโดยตรง ทั้งเกิดกระบวนการเรียนรู้โดยคนในท้องถิ่นที่ได้มาร่วมคิดร่วมทำร่วมวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง สุดท้ายทำให้เห็นกลไกหรือองค์กรในชุมชนที่จะจัดการพัฒนางานต่อยอด

หากแต่นับตั้งแต่การดำเนินงานสนับสนุนโครงการวิจัยที่ผ่านมาพบว่ามีโครงการจำนวนมากในที่สุดโครงการและปิดโครงการไป โดยที่การใช้ “กระบวนการวิจัย” เป็นเครื่องมือยังคงมีอยู่ในชุมชน อีกทั้งกระบวนการวิจัยและ/หรือเครื่องมือที่หลากหลายในแต่ละเรื่องแต่ละประเด็นที่เอื้อให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ก็ยังกระจายอยู่ ทั้งที่วิถีวิทยาแบบฉบับของชาวบ้านเหล่านั้นเป็นสิ่งที่บ่งบอกและสะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการปฏิบัติของคนในภาคเหนือได้อย่างชัดเจน สามารถนำมาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเป็นแนวทางและประสบการณ์การวิจัยแก่นักวิจัยรุ่นต่อไปในการปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ อีกทั้งยังเป็นการขยายแนวคิดการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้กับหน่วยงาน องค์กร และผู้ที่สนใจในการร่วมทำงานกับชุมชน

ท่ามกลางการพัฒนาในปัจจุบัน ที่กระแสการขับเคลื่อนจากฐานรากมีความตื่นตัวและได้รับความสนใจจากทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เริ่มเข้ามาทำงานกับชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น และเครื่องมือ กระบวนการดำเนินงานวิจัยก็ถูกเลือกใช้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น เพราะต่างล้วนเห็นว่า “การสร้างปัญญา” ให้กับคน จะนำไปสู่ ความเป็นชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างเข้มแข็ง หากคนทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเห็นว่างานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นคำตอบและเป็นทางออกของชุมชน ก็ควรต้องริบสร้าง สถาบัน หรือองค์กรเพื่อเป็นที่ยึดโดยอิสระของชุมชน

ดังนั้นทางศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนจึงได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับสถานการณ์ของชุมชนที่เกิดขึ้นและเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับแนวคิดการสร้างองค์กรของชุมชนท้องถิ่นที่มีจุดเริ่มต้นจากฐานการทำงานวิจัยเพื่อให้คนวิจัยในหลายๆ พื้นที่ทั้งโครงการวิจัยที่สิ้นสุดไปแล้ว โครงการวิจัยที่ดำเนินการอยู่และผู้ที่สนใจได้มีโอกาสรวมตัวกันเป็นเครือข่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นและร่วมสถาปนาตนเองเป็นองค์กรที่ทำงานรับใช้

ท้องถิ่น ทั้งสามารถรับ/ดึงงบประมาณจากภาครัฐหรืออื่นๆ มาบริหารจัดการ และสนับสนุนให้ชาวบ้านทำวิจัยโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยงบประมาณจาก สกว. เพียงอย่างเดียว ซึ่งที่ศูนย์ประสานงานแต่ละแห่งได้สนับสนุนประเด็นดังกล่าว และเห็นร่วมกันว่าควรจะมีการร่วมกันเตรียมการในการจัดตั้งโดยศูนย์ประสานงานแต่ละแห่งจะทำหน้าที่เป็นกองเลขานุการที่จะประสานงานร่วมกันในการเผยแพร่ และสร้างความเข้าใจแนวคิดการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยไปยังนักวิจัยและคนทำงานในพื้นที่เพื่อนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาประมวล วิเคราะห์และนำเสนอต่อเวทีนักวิจัยภาคเหนือที่จะจัดขึ้นเร็วนี้ ดังนั้นเพื่อให้การประสานงานการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเป็นไปอย่างเป็นมีกระบวนการและมีส่วนร่วมจากหลายส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยท้องถิ่นทางศูนย์ประสานงานภาคเหนือจึงได้จัดตั้งกองเลขานุการขึ้นเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวจนสามารถจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภายใต้รูปแบบการทำงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมวิจัยในที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือให้เป็นระบบ
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมขององค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ
3. เพื่อดำเนินการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ
4. เพื่อวางระบบบริหารจัดการองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

6 เดือน ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2548 – 30 พฤษภาคม 2549

พื้นที่การดำเนินงาน

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเชิงพื้นที่และเชิงประเด็นในเขตภาคเหนือ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.สมคิด แก้วทิพย์ และคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ (ผู้ประสานงาน สกว.สำนักงานภาค)
2. คุณอังคณา ทาลัดชัย (Node แม่โจ้)
3. คุณภัทรา มาน้อย (Node ลำปาง)
4. คุณอลิสสา วิสุทธิธาดา (Node โพธิ์สัตยา)
5. คุณสุภาพรพรรณ ไกรฤกษ์ (Node คณะเกษตรฯ มช.)
6. คุณศิริขวัญ อุทา (Node ลำพูน)
7. คุณจินดารัตน์ สัตยจริง (Node ลำพูน)
8. คุณสมมาศ เอกโยธินสกุล(Node โพธิ์ยาเลย์)

9. คุณราณี อุปรา (Node โพธิยาลัย)
10. คุณสุภาวิณี ทรงพรพาณิชย์ (Node ทองเที่ยว)
11. คุณพรทวิ ยอดมลคล (สกว.สำนักงานภาค)
12. คุณชีวัน ชันธรรม (สกว.สำนักงานภาค)
13. คุณปณิธิ บุญสุ (Node แม่ใจ)
14. คุณชนันชัย มุ่งจิต (Node แม่ฮ่องสอน)
15. คุณฉัตรวดี นนทรี (พี่เลี้ยง จ.น่าน)
16. คุณมยุรา ลือใจอินทร์ (พี่เลี้ยง จ.อุตรดิตถ์)

กิจกรรมระยะ (6 เดือน)

1. จัดประชุมทีมกองเลขานุการเดือนละ 1 ครั้งเพื่อวางแผนการทำงาน
2. รวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยภาคเหนือโดยจัดระบบฐานข้อมูลให้ใช้งานง่าย
3. ศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นจากเอกสารและสื่อต่างๆ
4. ดำเนินกิจกรรมชี้แจงทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ประสานงานฯ พร้อมทั้งรวบรวม ประมวล ความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
5. เตรียมจัดทำเอกสาร “ร่างการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ”
6. จัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือต่อเครือข่ายนักวิจัยท้องถิ่น
7. ดำเนินการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นรวมทั้งการวางระบบบริหารจัดการที่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการพัฒนาฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือที่เป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการติดต่อประสานงาน เป็นแหล่งข้อมูลที่ชี้ให้เห็นถึงการทำงานวิจัยในพื้นที่และประเด็นต่างๆ ที่สามารถสืบค้นได้ง่ายด้วยโปรแกรม Microsoft Access
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นทางเลือกในการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ
3. เกิดองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือที่มีการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นรูปธรรมโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ

ตารางแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. รวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยภาคเหนือ	←→					
2. ศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นจากเอกสารและสื่อต่างๆ	←→					
3. ดำเนินกิจกรรมชี้แจง ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ประสานงานฯ	←→					
4. เตรียมจัดทำเอกสาร “ร่างการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ”		←→				
5. จัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือต่อเครือข่ายนักวิจัยท้องถิ่น				←→		
6. จัดประชุมทีม	←→					
7. ดำเนินงานตามระบบบริหารจัดการที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน						←→

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ
1. รวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยภาคเหนือ	1.1 ประชุมวางแผนการกำหนดขอบเขตการเก็บข้อมูลนักวิจัย 1.2 ศึกษาฐานข้อมูลที่มีอยู่เดิมจากสื่อของสกว.ภาค 1.3 แต่ละศูนย์ประสานงานฯ ดำเนินงานรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัย 1.4 นำข้อมูลมารวบรวมและจัดทำระบบรองรับฐานข้อมูลให้สามารถค้นหาง่ายและติดต่อสะดวก	ได้ฐานข้อมูลของนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือที่เป็นระบบเป็นปัจจุบัน ง่ายและสามารถนำไปใช้งานได้ทันที	- นักวิจัยท้องถิ่น อดีตและปัจจุบัน - เจ้าหน้าที่ศูนย์ ประสานงานวิจัยเชิงพื้นที่และประเด็น	1. ค่าจัดทำระบบฐานข้อมูล บุคลากร 15,000 บาท 2. ค่าเอกสาร 1,000 บาท รวม 16,000 บาท
2. ศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นจากเอกสารและสื่อต่างๆ	2.1 กองเลขานุการพิจารณาการดำเนินการจัดตั้งองค์กร เช่น สมาคม สมาพันธ์ สโมสร ฯลฯ เพื่อกำหนดขอบเขตการศึกษา 2.2 ศึกษาการจัดตั้งรูปแบบ เงื่อนไข ข้อจำกัดขององค์กรจากเอกสารและสื่อต่างๆ 2.3 นำมาประมวล วิเคราะห์ สรุปผลตามขอบเขตที่กำหนดไว้	ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งรูปแบบองค์กรต่างๆเพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์เงื่อนไขข้อจำกัดของรูปแบบต่างๆนำเสนอเป็นทางเลือกในการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยภาคเหนือ	- กองเลขานุการ	ค่าถ่ายเอกสาร 2,000 บาท รวม 2,000 บาท

กิจกรรม	วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ
3.ดำเนินกิจกรรมชี้แจง ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ประสานงานฯ	3.1 กองเลขานุการจัดทำสื่อเพื่อเตรียมการนำเสนอแนวคิดการจัดตั้งองค์กรพร้อมทั้ง 3.2 ศูนย์ประสานงานวิจัยฯประสานการจัดกิจกรรมมายังกองเลขานุการ 3.3 กองเลขานุการร่วมชี้แจง รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3.4 ประมวลผลข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมร่วมกับศูนย์ประสานงานฯเพื่อนำมารวบรวมเป็นข้อเสนอแนะโดยภาพรวมต่อไป	- ศูนย์ประสานงานวิจัยนักวิจัยแต่ละแห่งเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรนักวิจัย - เห็นคนและ ประเด็นการเคลื่อนไหวจากการเข้าร่วมกิจกรรม - เกิดการขยายแนวร่วมการจัดตั้งองค์กรในวงกว้าง	- คณะทำงาน ผู้ประสานงาน - เจ้าหน้าที่ของแต่ละศูนย์ประสานงานฯ - นักวิจัยเชิงพื้นที่และประเด็น	ไม่มีค่าใช้จ่าย
4.จัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือตอนบนเครือข่ายนักวิจัยท้องถิ่น	4.1 รวบรวมประเด็นข้อเสนอแนะจากเวทีและข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดทำเป็นเอกสารที่สื่อสารเข้าใจง่าย 4.2 หาหรือการจัดรูปแบบเวทีนำเสนอ	- ได้รับทราบข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนแนวคิด แนวคิดการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือจากผู้เข้าร่วมเวทีที่สามารถนำผล	- แกนนำนักวิจัยในแต่ละพื้นที่/ประเด็น - คณะทำงาน ผู้ประสานงาน - เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานวิจัย	- งบประมาณการจัดประชุม RC

กิจกรรม	วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ
	เอกสารเชิงหลักการ แนวคิด แนวทำ องค์กรนักวิจัยท้องถิ่น 4.3 ประสานการจัดเวทีไปยัง ผู้เกี่ยวข้อง 4.4 ดำเนินการจัดเวทีตามรูปแบบที่ได้ กำหนดไว้ 4.5 ประเมินผลการจัดเวทีตั้งแต่ก่อน ระหว่างการจัดและหลังการจัด	ไปปฏิบัติการจัดตั้งให้เป็น รูปธรรมได้ - เกิดแนวร่วมเครือข่าย นักวิจัยท้องถิ่นอย่างเป็น ขบวนการ	- สกว.ภาค	
5.จัดประชุมทีม	5.1 ประสานงานกองเลขาฯ การเพื่อนัด หมายการประชุมประจำเดือน 5.2 นำเสนอความก้าวหน้าของการ ทำงานแต่ละส่วนงาน 5.3 แลกเปลี่ยน หรือ แก้ไขการ ปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ไว้ 5.4 ประมวลผล บันทึกการทำงานที่ก ขึ้นตอนอย่างละเอียดและเป็นระบบ	กองเลขาฯ การสามารถทำงาน ในการเชื่อมประสานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ กำหนดไว้	กองเลขานุการ	- ค่าอาหารและอาหารว่าง จัดประชุม 15 คน x 80 บาท x 8 ครั้ง = 9,600 บาท - ค่าเดินทาง 4,000 บาท x 6 เดือน = 24,000 บาท - ค่าจัดทำเอกสาร 5,000 บาท - ค่าติดต่อบริษัทงาน 300 บาท x 6 เดือน = 1,800 บาท - ค่าจัดทำรายงาน 2,000

กิจกรรม	วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ
6. ดำเนินงานตามรูปแบบการจัดตั้งองค์กรภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่กำหนดไว้	6.1 กำหนดการบริหารจัดการองค์กรตามรูปแบบที่ได้กำหนดร่วมกัน	เกิดองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่สามารถบริหารงานองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในเบื้องต้นเพื่อเรียนรู้ที่จะให้เกิดการปรับตัว ปรับองค์กรให้ตอบสนองต่อชุมชนท้องถิ่นภาคเหนือต่อไป	ชุมชน ศูนย์ ประสานงานวิจัยและ ภาคีที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยท้องถิ่น ภาคเหนือ	ตามข้อตกลงของเครือข่าย นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น

บทที่ 2

บททวนวรรณกรรม

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมูลนิธิ

1. ความหมายของมูลนิธิ

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้นิยามความหมายของมูลนิธิไว้ว่า

“มูลนิธิ ได้แก่ ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ เพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น โดยมีได้มุ่งหาผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน และได้จดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้

การจัดการทรัพย์สินของมูลนิธิ ต้องมิใช่เป็นการหาผลประโยชน์เพื่อบุคคลใด นอกจากเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นเอง”

จากบทบัญญัติกฎหมายข้างต้นเราอาจจะพิจารณาลักษณะโดยทั่วไปของมูลนิธิในระบบกฎหมายไทย ได้ดังนี้

1.1 มูลนิธิจะต้องประกอบด้วยทรัพย์สินที่นำมารวมกัน ซึ่งอาจจะเป็นเงินสด หรือทรัพย์สินต่างๆ เช่น อาคารสำนักงาน ที่ดิน อย่างไรก็ตามทรัพย์สินที่นำมารวมเพื่อจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ จะต้องมียุทธค่าไม่ต่ำกว่า 500,000 บาท ซึ่งจะต้องประกอบด้วยเงินสดไม่ต่ำกว่า 250,000 บาท แต่หากเป็นมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมการศึกษา การกีฬา ศาสนา สาธารณะภัย และเพื่อการบำบัดรักษาค้นคว้า ป้องกันผู้ป่วยจากยาเสพติด เอ็ดส์ หรือมูลนิธิที่ก่อตั้งโดยหน่วยงานของรัฐ ได้รับการผ่อนผันให้มีทรัพย์สินเป็นกองทุนไม่ต่ำกว่า 200,000 บาท ซึ่งจะต้องประกอบด้วยเงินสดไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมูลนิธินั้น จะต้องเป็นไปเพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น

1.3 ในการดำเนินงานของมูลนิธินั้น แม้ว่ามูลนิธิจะสามารถประกอบกิจการที่เป็นการหารายได้ แต่จะต้องอยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของมูลนิธินั้นๆ และต้องอยู่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้รายได้ของมูลนิธิที่เกิดขึ้นจะต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน แต่จะต้องนำมาใช้เพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิเท่านั้น เพราะหากมีการนำรายได้มาแบ่งปันกันแล้ว ก็จะมีลักษณะเป็นสหกรณ์ หรือห้างหุ้นส่วน ซึ่งเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในทางเศรษฐกิจ

1.4 มูลนิธิจะต้องมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ซึ่งจะทำให้มูลนิธิมีสภาพเป็นนิติบุคคล โดยจะต้องใช้คำว่า “มูลนิธิ” ประกอบเข้ากับชื่อของมูลนิธิที่ได้จัดตั้งขึ้น และเมื่อมูลนิธิมีสภาพเป็นนิติบุคคลแล้วก็สามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย เช่น มีสิทธิถือครองและใช้ประโยชน์จาก

ทรัพย์สินต่างๆ ในนามของมูลนิธิได้ และหากมูลนิธิมีรายได้ก็มีหน้าที่ต้องเสียเงินได้ภาษีนิตบุคคลเว้นแต่จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนตามกฎหมาย

2. ข้อแตกต่างระหว่างมูลนิธิและสมาคม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดคำจำกัดความของสมาคมไว้ดังนี้

“การก่อตั้งสมาคมเพื่อกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกัน และมีใช่เป็นการหา ผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโดยทั่วไปแล้วมูลนิธิและสมาคมมีลักษณะร่วมกันอยู่หลายประการ ดังเช่น ต่างเป็นนิติบุคคลซึ่งต้องจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถมีทรัพย์สินหรือมีรายได้จากการดำเนินงาน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามมูลนิธิก็มีความแตกต่างจากสมาคมในหลายๆ ประเด็น ดังเช่น

2.1 ในแง่ของวัตถุประสงค์ในการดำเนินการนั้น กฎหมายได้กำหนดว่าไว้อย่างชัดเจนว่าการดำเนินงานของมูลนิธิจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อสาธารณะประโยชน์อย่างอื่น แต่สำหรับสมาคมนั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ในรูปแบบเดียวกันกับมูลนิธิ อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานของสมาคมก็ต้องไม่มีวัตถุประสงค์ในการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน นอกจากนี้วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสมาคมก็ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

2.2 องค์ประกอบที่สำคัญของมูลนิธิคือต้องมีกองทุน ซึ่งอาจจะเป็นเงินสดรวมถึงทรัพย์สินอื่นๆ ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งถือเป็นสาระสำคัญในการขอจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ ในขณะที่สมาคมนั้น กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ต้องมีกองทุน แต่ต้องมีลักษณะเป็นกิจการต่อเนื่อง ดังนั้นในการจดทะเบียนเป็นสมาคม จึงไม่ได้คำนึงถึงเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญในแบบเดียวกับมูลนิธิ

2.3 มูลนิธิจะได้รับการตรวจสอบที่และควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเคร่งครัดกว่าสมาคม เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการมีคำสั่งเป็นหนังสือให้ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือตัวแทนของมูลนิธิ เข้าชี้แจงเกี่ยวกับกิจการของมูลนิธิ หรือมีอำนาจในการเข้าไปในสำนักงานของมูลนิธิในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบกิจการของมูลนิธิ เป็นต้น

2.4 มูลนิธิจะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีอากรบางประการดีกว่าสมาคม เช่นในเรื่องของการยกเว้นภาษีสรรพสามิต (องค์กรที่จะได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตจะต้องได้รับการประกาศให้เป็นองค์กรสาธารณกุศล ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527)¹

¹ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาประกาศกำหนดเป็นองค์กร สาธารณกุศลตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 ข้อ 7 กำหนดว่า

3. การจดทะเบียนมูลนิธิ

ในการดำเนินการเพื่อจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธินั้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้

3.1 มูลนิธิที่จะได้รับการจดทะเบียนตามกฎหมายจะต้องมีคณะกรรมการของมูลนิธิซึ่งประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย² โดยต้องมีการกำหนดตำแหน่งของคณะกรรมการแต่ละคน เช่น ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ เภรัณยกร และเลขานุการ เป็นต้น

3.2 มูลนิธิที่จะจดทะเบียนจะต้องมีกองทุนมูลค่าไม่ต่ำกว่า 500,000 บาท โดยอาจจะเป็นเงินสด หรือ ทรัพย์สิน(อสังหาริมทรัพย์) เช่น ที่ดิน อาคาร อย่างไรก็ตามกองทุนจดทะเบียนจะต้องประกอบด้วย เงินสดไม่ต่ำกว่า 250,000 บาท แต่ถ้าเป็นมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา สาธารณะภัย และเพื่อการบำบัดรักษา ค้นคว้าป้องกันผู้ป่วยจากยาเสพติด เอดส์ หรือมูลนิธิที่ก่อตั้งโดยหน่วยงานของรัฐ จะได้รับการผ่อนผันให้มีกองทุนมูลค่าไม่ต่ำกว่า 200,000 บาท โดยต้องประกอบด้วยเงินสดไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท

3.3 การจดทะเบียนมูลนิธิในแต่ละพื้นที่มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร

จะต้องยื่นคำร้องพร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน เพื่อขอจดทะเบียนต่อสำนักงานเขตที่มูลนิธิตั้งอยู่ ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขต ได้รับคำร้องไว้แล้ว ก็จะมีการดำเนินการดังนี้

1) เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐาน และสอบสวน

2) ดำเนินการส่งเรื่องตามขั้นตอนไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นนายทะเบียนมูลนิธิสำหรับเขตกรุงเทพมหานคร

3) ปลัดกระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของมูลนิธิเกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติหรือไม่³ หากไม่เกี่ยวข้องกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติก็จะเป็น

“องค์กร สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล หรือสถานศึกษาใด ที่มีได้มีฐานะเป็นมูลนิธิ จะไม่พิจารณาประกาศให้ เว้นแต่ จะมีวัตถุประสงค์และการดำเนินงานเช่นเดียวกับมูลนิธิจะพิจารณาประกาศให้เป็นรายชื่อ ไป ในหลักเกณฑ์เดียวกันหรือตามที่เห็นสมควร”

² ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 19 กำหนดว่า

“บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์ และบรรลุนิติภาวะ เมื่อมีอายุสิบปีบริบูรณ์”

³ พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 มาตรา 11 แบ่งงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็น 4 สำนัก คือ

(1) สำนักวัฒนธรรมทางจิตใจ

(2) สำนักวัฒนธรรมทางระเบียบประเพณี

อำนาจของปลัดกระทรวงมหาดไทยในการพิจารณาอนุญาต แต่หากมีความเกี่ยวข้องกับงานของ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ก็จะส่งคำขอจดทะเบียนไปให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พิจารณาอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติด้วย

4) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติพิจารณาอนุญาตแล้ว จะ ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนมูลนิธิ แล้วส่งเรื่องคืนตามลำดับไปถึงสำนักงานเขต

5) สำนักงานเขตจะแจ้งให้ผู้มาขอจดทะเบียนรับใบสำคัญฯ พร้อมชำระ ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง (300 บาท)

6) กระทรวงมหาดไทยจะส่งประกาศการอนุญาตให้ตั้งเป็นมูลนิธิไปยังสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3.3.2 ในต่างจังหวัด

จะต้องยื่นคำร้องพร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน เพื่อขอจดทะเบียนต่อที่ว่าการอำเภอ ที่มูลนิธิตั้งอยู่ ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ของที่ว่าการอำเภอได้รับคำร้องไว้แล้ว ก็จะดำเนินการดังนี้

1) เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐาน และ สอบสวน

2) ดำเนินการส่งเรื่องตามขั้นตอนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นนาย ทะเบียนมูลนิธิประจำจังหวัด

3) ผู้ว่าราชการจังหวัด จะทำหน้าที่พิจารณาอนุญาตจดทะเบียนมูลนิธิ ซึ่ง ครอบคลุมถึงกรณีที่วัตถุประสงค์ของมูลนิธิเกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ รวมทั้ง มีอำนาจในการลงนามในใบอนุญาตลงนามในอนุญาต แทนเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติอีกด้วย

4) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดรับจดทะเบียนมูลนิธิแล้ว จะออกใบสำคัญแสดงการ จดทะเบียนมูลนิธิ แล้วส่งเรื่องคืนตามลำดับไปถึงที่ว่าการอำเภอ พร้อมทั้งส่งสำเนาใบอนุญาตไป ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

5) ที่ว่าการอำเภอจะแจ้งให้ผู้มาขอจดทะเบียนรับใบสำคัญฯ พร้อมชำระ ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง (300 บาท)

6) จังหวัดจะส่งประกาศการอนุญาตให้ตั้งเป็นมูลนิธิไปยังสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(3) สำนักวัฒนธรรมทางศิลปกรรม

(4) สำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรม

4. เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียนมูลนิธิ มีดังนี้⁴

1. แบบคำร้องขอจดทะเบียนใบอนุญาต (แบบ ว.ธ.๑)
2. ขอบังคับมูลนิธิ
3. รายงานการประชุมผู้เริ่มการจัดตั้งมูลนิธิ (ระบุในวาระเรื่อง ชื่อมูลนิธิ ความหมาย และเหตุผลที่ใช้ชื่อมูลนิธิ สถานที่ตั้ง วัตถุประสงค์ และรายชื่อคณะกรรมการชุดแรก)
4. หนังสือรับรองสถานภาพทางการเงินของผู้ให้คำมั่นสัญญาจากธนาคาร โดยระบุชื่อผู้มีอำนาจเบิกถอนเงินจากธนาคารด้วย
5. หนังสือคำมั่นสัญญาว่าจะยกทรัพย์สินให้แก่มูลนิธิ (ตามที่ธนาคารระบุชื่อและต้องเป็นคนละคนกับผู้รับคำมั่นสัญญา)
6. แผนที่ตั้งสำนักงานมูลนิธิ
7. หนังสืออนุญาตให้ใช้สถานที่ตั้งมูลนิธิพร้อมสำเนาทะเบียนบ้านของสำนักงานที่ตั้งมูลนิธิ
 - 7.1 กรณีสถานที่ตั้งมูลนิธิ เป็นสถานที่ราชการ สถานศึกษา วัด หรือมัสยิดต้องได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่ตั้งจากนิติบุคคลเจ้าสังกัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หากมีตราประทับของหน่วยงานราชการให้ประทับตราด้วย
 - 7.2 สำหรับสถานศึกษาเอกชน ให้แนบสำเนาหนังสืออนุญาตจัดตั้งสถานศึกษาจากทางราชการด้วย
 - 7.3 กรณีใช้ชื่อ สถานที่ราชการ สถานศึกษา วัด หรือมัสยิด ประกอบเป็นชื่อมูลนิธิ ต้องได้รับอนุญาตให้ใช้ชื่อจากนิติบุคคลเจ้าสังกัด หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ
8. หนังสืออนุญาตให้ใช้ชื่อตัวและชื่อสกุล หรือชื่อสกุลเป็นชื่อมูลนิธิ พร้อมสำเนาบัตรประชาชน (กรณีใช้ชื่อดังกล่าวประกอบเป็นชื่อมูลนิธิ)
9. บัญชีรายชื่อคณะกรรมการชุดแรกของมูลนิธิ
10. ประวัติของผู้เริ่มการจัดตั้งมูลนิธิ
11. สำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้เริ่มการจัดตั้งมูลนิธิ
12. สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการของผู้รับรองประวัติ (ข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป)

⁴ ข้อมูลจาก <http://www.culture.go.th/dands/form/found.doc>

บทที่ 3

กระบวนการ และผลการดำเนินงาน

โครงการมีกระบวนการทำงาน และผลที่เกิดขึ้น สามารถสรุป ได้ดังนี้

ก) เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ 1 วันที่ 16 ธันวาคม 2548 ณ วังธารีรีสอร์ท

ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย :

- นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น : คุณสุเมธ พรหมรักษา, คุณทองสุข ชาติอินจันทร์, ผศ. เยี่ยมลักษณ์ อุดการ, คุณมนูญ เทศน์นำ, คุณสมฤทธิ์ ไชยมงคล, คุณเมือง ดี นนทะธรรม, พระประสิทธิ์ สิริธโร, คุณอินแก้ว เรือนปานนท์, คุณเปี้ยก แก้วจำแดง, คุณธนวัฒน์ จอมประเสริฐ, คุณวิมลมาศ จันทร์เชื้อ, คุณณวีวรรณ วงศ์แพทย์, คุณมณี ม่วงทอง, คุณสิริวัฒน์ แสงศาสนดิธรรม, คุณปฎิภาณ อาย และคุณสุวัฒน์ ญาณะโค
- เครือข่าย Node และพี่เลี้ยง : คุณอังคณา ทาลัดชัย, คุณนิตยา ไปธางวงศ์, คุณปณิธิ บุญสา, คุณสุภาพรณ ไกรฤกษ์, ดร.พระมหาบุญช่วย สิริธโร, ผศ. สมพงษ์ บุญเลิศ, คุณอลิสรา วิสุทธิธาดา, คุณอารียา กาแก้ว, คุณธนันชัย มุ่งจิต, คุณศุภณัฐ มาเมือง, คุณกฤษดา เขียวสนุก, คุณเพ็ญใจ สุขมงคล, คุณจินดา รัตน์ สัตย์จริง, คุณชาญ อุทริยะ, คุณปวีณา ราชสีห์, คุณนุชนารถ วงศ์ษา, คุณฉัตรวดี นนทรี, คุณมยุรา ลือใจอินทร์ และคุณปิยกานต์ พักสด
- สกว.สำนักงานภาค : ดร.สมคิด แก้วทิพย์, คุณพรทวิ ยอดมงคล, คุณชวีวัน ชัน ธรรม, คุณวาสนา ยอดสุวรรณ และคุณอาภา พงศ์ศิริแสน

วัตถุประสงค์การประชุม : เพื่อร่วมกันเสนอแนะ แลกเปลี่ยน ออกแบบและกำหนด โครงสร้าง พันธกิจ กิจกรรมและโครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรนักวิจัยท้องถิ่น ภาคเหนือ

รายละเอียดจากการประชุม :

เวทีนี้เป็นกระบวนการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งทาง คุณอังคณา ทาลัดชัย ได้เล่าถึงที่มาของการดำเนินการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นว่า เป็นประเด็นที่ถูกเสนอในเวทีเครือข่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งจัดที่จังหวัด ลำปาง เมื่อวันที่ 17 - 18 กันยายน 2548 ซึ่งในครั้งนั้นเป็นการพูดคุยถึงการจัดงาน มหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ แต่มีคนตั้งคำถามในที่ประชุมว่า “ถ้าไม่มี สกว. วัน หน้องค์กรท้องถิ่นจะยังคงอยู่หรือไม่?” ซึ่งนำไปสู่การอภิปรายแลกเปลี่ยนถึงในประเด็น การจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นขึ้นมา

ดร.สมคิด แก้วทิพย์ ได้ให้ความเห็นถึงเหตุและผลในการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นไว้ว่า หากมีสังกัดความเป็นองค์กรจะทำให้เกิดการยอมรับ เมื่อมีข้อเสนอที่เป็นผลจากงานวิจัยเสนอต่อรัฐหรือต่อองค์กรทั่วไปจะทำให้มีพลังมากขึ้น จะทำให้เกิดการประสานพลังความคิด และสุดท้ายองค์กรของนักวิจัยก็จะเกิดการเรียนรู้ตัวเอง

จากนั้นที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนกันใน 4 ประเด็นใหญ่ๆ คือ รูปแบบขององค์กร โครงสร้างองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ ซึ่งทั้ง 4 ประเด็นได้ข้อสรุป ดังนี้

รูปแบบองค์กร ในที่ประชุมได้อภิปรายถึงองค์กร 3 ลักษณะ คือ สมาคม มูลนิธิ และ สมาพันธ์ แต่ข้อสรุปสุดท้ายในที่ประชุมได้เลือกรูปแบบองค์กรแบบ “มูลนิธิ” เนื่องจากมีเงื่อนไขที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น

โครงสร้างองค์กร ตามกรอบโครงสร้างหลักของการก่อตั้งมูลนิธิ โดยมีมูลนิธิเป็นร่มใหญ่ ส่วนภายใต้มูลนิธิจะมีโครงสร้างการทำงานของพื้นที่รูปแบบ “สถาบัน” ซึ่งเป็นองค์กรระดับพื้นที่ที่สามารถกำหนดทิศทางการทำงานได้โดยอิสระ

วิสัยทัศน์

- การส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ภายในชุมชนร่วมกัน
- เชื่อมร้อยพันธกิจเป็นวิสัยทัศน์ (ดำเนินการโดยกองเลขา)

พันธกิจ

- ระดมทุน(เงิน)
- แหล่งข้อมูล/ ข้อมูล (ความรู้)
- ฐานข้อมูลงานวิจัย (คน)
- การประชาสัมพันธ์/การสื่อสารสู่สังคม
- การผลักดันเชิงนโยบาย
- การหนุนเสริมซึ่งกันและกัน
- การสร้างภาคีความร่วมมือ เช่น การทำวิจัยร่วมกับแหล่งทุนอื่น

ทั้งนี้ ในที่ประชุมได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

- งานวิจัยจะขับเคลื่อนงานนี้ได้อย่างไร เพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์ ควรมีแผนก่อนที่จะกำหนดกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นควรคิดให้ทะลุ
- ควรสร้างธรรมเนียมขององค์กรให้เกิดขึ้น
- ควรกำหนดรายละเอียดเป้าหมายให้ชัดเจน
- อยากให้มีการหนุนเสริมภารกิจร่วมกัน 3 ระดับ องค์กรชาวบ้าน node และมูลนิธิ
- ถ้าพันธกิจมาก กิจกรรมจะเกิดขึ้นมา ตอนนี้อาจต้องให้เห็นทิศทางของคนก่อน
- กำหนดให้ทิศทางนั้นยั่งยืนได้อย่างไร เช่นการพึ่งพาตนเองโดยงบประมาณใน

- การหาหรืออาจมีบางเรื่องที่แขวนไว้รอการหาหรือต่อในระยะยาว
- การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของเราเองเพื่อนำไปสู่การทำงาน

สำหรับการดำเนินการต่อหลังจากเวทีนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน

Node และพี่เลี้ยง จะกลับไปดำเนินการ ดังนี้

- ทบทวนงานของตนเอง
- การจัดทำฐานข้อมูลของแต่ละ Node
- การประมวลผลที่ความรู้ ทัศนคติ หรือฐานข้อมูลของตนเองให้ชัดเจน ในรายหน่วยย่อย เพื่อให้เห็นข้อมูล และการเชื่อมงานระหว่าง Node ในการยกระดับงานสังเคราะห์ เพื่อช่วยให้ข้อมูลชัดเจนว่า งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตอบคำถามของการจัดตั้งองค์กรได้ ซึ่งในการเก็บข้อมูลทางกองเลขฯ ได้จัดทำแบบฟอร์มเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล (ตัวอย่างแบบฟอร์มอยู่ในภาคผนวก)
- คิดแผนงานเพื่อเคลื่อนงานของแต่ละ Node มานำเสนอและแลกเปลี่ยนเพื่อหาจุดเชื่อมของการทำงาน การเติมจุดแข็ง จุดอ่อนซึ่งกันและกัน
- ทบทวนโครงสร้างการบริหารงบประมาณภายใน และการช่วยเหลือกันเองภายในกลุ่มคณะทำงาน ฝากเป็นการบ้านให้ทบทวนแล้วมานำเสนอ เช่น การออมทรัพย์

ส่วน กองเลขฯ จะกลับไปดำเนินการ ดังนี้

- ประมวลผลข้อมูล Social Mapping ของแต่ละ Node และภาพรวมของภาคเหนือเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม
- ศึกษารายละเอียดการจัดตั้งมูลนิธิ เพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

ทั้งนี้ ได้มีการนัดหมายเพื่อหาหรือต่อวันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2548

ข) เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นครั้งที่ 2 วันที่ 1

กุมภาพันธ์ 2549 ณ ห้องประชุม สกว. แม่เหียะ คณะอุตสาหกรรมและการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งหมด 19 คน ประกอบด้วย :

- เครือข่าย Node และพี่เลี้ยง : คุณอังคณา ทาลิตชัย, คุณนิตยา ไปธางวงศ์, คุณปณิธิ บุญสา, คุณสมมาศ เอกโยธินสกุล, คุณราณี อุปรา, คุณกิตติกาญจน์ สมฤทธิ์, คุณสุภาวดี ทรงพรวาณิชย์, คุณเพ็ญใจ สุขมงคล, คุณอลิสสา วิสุท

ธาดา, คุณอารียา กาแก้ว, คุณศิริขวัญ อุทา, คุณจินดารัตน์ สัตย์จริง, คุณฉัตร
วดี นนทรี, คุณชาญ อุทธิยะ, คุณปวีณา ราชสีห์ และคุณศุภณัฐ มาเมือง

- สกว.สำนักงานภาค : ดร.สมคิด แก้วทิพย์, คุณวาสนา ยอดสุวรรณ และคุณ
วาสนา ยอดสุวรรณ

วัตถุประสงค์การประชุม :

- 1) นำเสนอผลการเก็บฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่นและการวิเคราะห์การทำงานของพื้นที่วิจัย
ท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือ
- 2) เตรียมออกแบบการจัดประชุมนำเสนอโครงร่างมูลนิธิเพื่อหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
และแกนนำนักวิจัยในพื้นที่ในเวทีประชุมเครือข่ายงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 2/2549

รายละเอียดจากการประชุม :

เวทีนี้เป็นตัวแทนของ Node และพี่เลี้ยง แต่ละพื้นที่/ประเด็น ได้นำเสนองานฐานข้อมูล
นักวิจัย ความรู้ จุดอ่อน จุดแข็ง และข้อติดขัดในการเก็บรวบรวมฐานข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด
ดังนี้

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย ¹	ความรู้/ชุดความรู้ ²	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
แม่ใจ	2 จังหวัด 9 อำเภอ 40 ตำบล 264 หมู่บ้าน	26 /122	1.เศรษฐกิจชุมชน 2.เครือข่าย 3.วิจัยท้องถิ่น	1. การเขียนการบันทึก ของนักวิจัยและพี่เลี้ยง 3.การถอด/สรุป บทเรียน 3. ยังเข้าไม่ถึงอาจารย์ นักศึกษา	1. นักวิจัยชัดเจน เรื่องงานวิจัย 2. มีการต่อยอดงาน ในพื้นที่ 3. เกิดเครือข่ายการ ทำงาน	1.เก็บตามแบบฟอร์มโดยใช้ ข้อมูลที่มี 2. โทรศัพท์ข้อมูลที่ขาด+ถาม ความต้องการเข้าร่วมองค์กร 3.เช็คข้อมูลจากกิจกรรมที่จัด 4.เก็บได้ 57 ชุด	- ยังไม่มีการจัดทำ ฐานข้อมูลของสำนักงานฯ
โพธิ์ชัย	7 จังหวัด 38 หัววัด ไป	10/30 ขึ้น ไป	การประยุกต์หลัก พุทธธรรมในการ ทำงาน	ไม่มีฐานข้อมูลที่ชัดเจน		อยู่ระหว่างรวบรวม	
แสนตอ	1 จังหวัด 5 หมู่บ้าน	5/25	1. การจัดกิจกรรม หน้าสัน 2. ทรัพยากร 3. วัฒนธรรม	1.โครงการจบนักวิจัย ไปคนละทาง 2. ภาคอื่นดึงคนไป ทำงาน		เก็บได้ 27 ชุด	- ควมมีองค์กรเป็นชุดเชื่อม นักวิจัย - สร้างรูปธรรมงานที่จับต้อง ได้ - ต้องไปเชื่อมต่อกับงาน พัฒนาแต่ไม่ได้ยอด - ต้องสร้างกิจกรรมต่อเนื่อง

¹ หมายถึง งานวิจัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่อนุบติ / คน+ทีมทำงานวิจัยในพื้นที่ ที่มีเป็นจำนวนทั้งหมด และ/หรือ คนที่สามารถเป็นแกนนำในพื้นที่ได้

² หมายถึง ชุดความรู้ของโครงการวิจัยในพื้นที่ ความรู้ที่ได้จากการบริหารและสนับสนุนงานวิจัย

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
ลำพูน	1 จังหวัด 7 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ	23/... คนวิจัย	1. หลักสูตรท้องถิ่น 2. ศิลปวัฒนธรรม 3. การเชื่อมโยง อปท.	1. ขาดการสืบทอดงาน ในพื้นที่ 2. ขาดกลไกเชื่อมโยง พื้นที่ 3. การสื่อสารออกมีน้อย	1. มีแหล่งทุนและ องค์กรทั้งภายใน ภายนอกให้การ สนับสนุน 2. เป็นที่รู้จัก กว้างขวาง 3. มีรูปแบบการ บริหารงานที่มี ประสิทธิภาพ	เก็บได้ 68 ชุด ,	-อยู่ระหว่างการสร้างนัก จัดการความรู้ -มีการต่อยอดงานเดิม -เป้าหมายหลักคือส่งเสริม ให้เกิดการจัดการความรู้ใน พื้นที่ -ร่วมงานกับแสนยานุภาพและ วิทยาลัยประเด็น "ศูนย์ คุณธรรม"

ราชภัฏ โพธิ์สัตธา	9 อำเภอ 4 จังหวัด 2ลุ่มน้ำ 1 ชนเผ่า 1 ป่า	13/13	การบูรณาการ การศึกษา ชุมชนท้องถิ่น	1. อาจารย์สนใจทำแต่ ผลงาน	1. มีอาจารย์สนใจ เยอะ 2. สนับสนุนงานผ่าน การเรียนการสอน 3. เชื่อมงานระหว่าง อาจารย์ นักศึกษา		
----------------------	---	-------	--	------------------------------	---	--	--

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
แม่ฮ่อง สอน	7 อำเภอ 24 ตำบล 63 หมู่บ้าน (เข้มขัน 33หมู่บ้าน)	29/32	1.เกษตรยั่งยืน (มาก) 2.สุขภาพ 3.การศึกษา 4.ท่องเที่ยว	1.การเดินทาง ประสานงาน 2.การประชาสัมพันธ์	1. มีเครือข่ายนักวิจัย ในพื้นที่ 2. งานวิจัยถูก นำไปใช้เยอะ(แต่ไม่ ค่อยมีคนรู้) 3.เป็นหน่วยจัดการ ความรู้ในพื้นที่	ใช้ฐานข้อมูลที่มีการจัดทำไว้ แล้ว	- นักวิจัยมีทั้งนักพัฒนา ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่รัฐ
ลำปาง	6 อำเภอ 19 ตำบล 61 หมู่บ้าน	19/200	1.สุขภาพ 2. การจัดการ ความรู้โดยชุมชน 3.ประวัติศาสตร์ 4.ท่องเที่ยว	1. พื้นที่มีหลากหลาย 2.ภูมิศาสตร์ไม่เอื้อต่อ การประสานงาน 3.การขับเคลื่อนขึ้นกับ พื้นที่	1.มีคนประสานงาน ในพื้นที่ 2. มีการต่อยอด ความคิดการทำงาน 3.ทำงานสอดรับ แนวคิดรัฐบาล	- ลงไปเก็บในพื้นที่ - เก็บได้ 21 ชุด	- เป้าหมายเพื่อผลักดัน งานวิจัยสู่สภาพสู่ระดับ นโยบาย
ท่องเที่ยว	5 จังหวัด 80 ชุมชน	40/20	ท่องเที่ยวโดย ชุมชน	พื้นที่กว้าง	1. มีเครือข่ายชุมชน ท่องเที่ยว 5 ชุมชน เจอกัน2-3 เดือน/ครั้ง 2.ทำงานผ่านNode พื้นที่		

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
เรียงราย	7 จังหวัด 7 อำเภอ 12 ตำบล 25 หมู่บ้าน ครอบคลุม 5 ภูมิ นิเวศ 6 ชนเผ่า		ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านสุขภาพ (การ สร้างรายได้ การ สืบทอด การดูแล สุขภาพ)	มีความหลากหลายทาง ชาติพันธุ์	มีความหลากหลาย ทางชาติพันธุ์	จากโครงการวิจัยที่กำหนดอยู่ 11 คน	ควรต่อยอดงานด้านพัฒนา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง และมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
น่าน	1 จังหวัด 13 อำเภอ 21 ตำบล 111 หมู่บ้าน		1.องค์ความรู้ใน เรื่องการจัดการ ทรัพยากร ป่าและ น้ำ 2.องค์ความรู้ใน การพัฒนา เครือข่ายป่าชุมชน 3.การจัดการ กองทุน 4.การจัดการเรื่อง พิธีกรรมความเชื่อ 5.การบริหาร จัดการโดยชุมชน	1.นโยบาย / ทุน / โอกาสที่มาจากภาครัฐ / เอกชน 2.พื้นที่วิจัยส่วนใหญ่ เป็นสังคมชนบท มีวิถี เรียบง่าย มีความ ยึดหยุ่นสูง 3.ความสามารถในการ เชื่อมประสานองค์กร สนับสนุนทั้งในและนอก พื้นที่	1.นโยบาย / ทุน / โอกาสที่มาจาก ภาครัฐ / เอกชน 2.แกนนำ / ผู้นำ พร้อมที่จะทำงานเพื่อ ชุมชน 3.ความเป็นปึกแผ่น ของชุมชน 4.การเป็นชุมชน ต้นแบบในการศึกษา เรียนรู้ 5.ความเป็น ประชาคม	เก็บได้ 11 ชุด	ประเด็นที่ต้องการการ สนับสนุน คือ พรบ.ป่า ชุมชน การแก้ไขปัญหา ความยากจน

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
			6. การสร้าง / การ พัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือทาง สังคม		6. พื้นที่วิจัยส่วนใหญ่ เป็นสังคมชนบท มี วิถีเรียบง่ายมีความ ยืดหยุ่นสูง 7. การ ทำงานร่วมกันเป็น เครือข่ายทางสังคม 8. การเป็นชุมชน สังคมขนาดเล็ก 9. ทักษะต่าง ๆ ที่ เกิดจากการเรียนรู้ ผ่านงานวิจัย		
รวมทั้งสิ้น	30 พื้นที่ 59 อำเภอ 116 ตำบล 609 หมู่บ้าน	190/442	24 ชุดความรู้			184 ชุด	

หมายเหตุ: ขาดข้อมูลของ Node คณะเกษตรกับอุตสาหกรรม

³ เป็นค่าประมาณการ

⁴ นับเป็นพื้นที่เพราะแจ้งหัวข้อมีการทับซ้อนของงานในแต่ละ Node ดูแล

จากนั้นได้มีการนำเสนอผลงานฐานข้อมูล โดยนำเสนอผลศึกษาเปรียบเทียบระหว่างฐานข้อมูลโครงการวิจัยของ สกว. (E-PMS) กับข้อมูลตามแบบฟอร์มมูลนิธิ (ตัวอย่างในภาคผนวก) เพื่อดูว่าจะสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างไรบ้าง ซึ่งผลการศึกษา มีดังนี้

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลระหว่าง E-PMS กับของมูลนิธิ

ลักษณะข้อมูล	E-PMS	แบบฟอร์มมูลนิธิ
ก) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวโครงการ	- รหัสโครงการ / ชื่อโครงการ / ประเด็น / Node ที่ดูแล - ชื่อนักวิจัย / บทบาท / จำนวนนักวิจัย - ระยะเวลา (เริ่มต้น – สิ้นสุด – ขยายเวลา) - สถานภาพโครงการ - งบประมาณ การเบิกจ่าย และรับคืน - การส่งรายงาน - RE / บทคัดย่อ - พื้นที่ทำงาน (มีแต่ไม่สมบูรณ์)	- มี - มี - มี - มี (เฉพาะโครงการที่ สกว. ลงรับ) - ไม่มี - ไม่มี - มี
ข) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักวิจัย	- คำนำหน้าชื่อ / ชื่อ – สกุล / ตำแหน่งวิชาการ / - ความเชี่ยวชาญ / ระดับผลงาน - ภาควิชา / คณะ / หน่วยงาน - วุฒิการศึกษา (เฉพาะวุฒิสูงสุด) - ที่อยู่บ้าน – ที่ทำงาน / รหัสไปรษณีย์ / โทรศัพท์ – FAX (แต่ไม่ up-date) - รายละเอียดในบัตรประชาชน – ข้าราชการ - E-mail / โทรศัพท์มือถือ - โครงการที่รับผิดชอบ : ชื่อโครงการ / สถานะโครงการ – นักวิจัย / คำตอบแทน	- มี - ไม่มี - จะอยู่ในที่อยู่นักวิจัย - มี แต่อาจจะละเอียดมากกว่า - มี - ไม่มี - มี - มี (จะ link ตามข้อมูล ก) ข้อมูลส่วนที่ต้องการเพิ่มเติม - วัน / เดือน / ปี เกิด - อาชีพ - บทบาทหน้าที่ในชุมชน - ประสบการณ์ในด้านงานวิจัย / งานพัฒนา/การทำงานกับชุมชน

ลักษณะข้อมูล	E-PMS	แบบฟอร์มมูลนิธิ
ค) ประมวลภาพการ สนับสนุนงานในพื้นที่ (สำหรับพีเลียง+Node)		- ประมวลภาพลักษณะการทำงานในพื้นที่ทั้งหมด ● เชิงกายภาพ ก็จังหวัด ก็อำเภอ ก็ตำบล ก็หมู่บ้าน ● เชิงภูมิโนเวศน์ เช่น ลุ่มน้ำ ะไร ป่าอะไร เป็นต้น ● เชิงวัฒนธรรม เช่น ก็ชนเผ่า ก็ชนชาติ เป็นต้น - ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนงานวิจัยในพื้นที่ที่ Node /พีเลียงพบจากการสนับสนุนงานวิจัย เช่น การจัดการลุ่มน้ำ การจัดการหนี้สิน การประยุกต์ภูมิปัญญา การใช้กระบวนการวิจัย เป็นต้น - จุดอ่อน และจุดแข็งของพื้นที่สนับสนุนงาน - ประเด็นที่เด่นชัดและมีความต้องการการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานต่อในพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสิ่งที่ยังขาดหรือขัดข้องในการขับเคลื่อนงานในประเด็นนั้นๆ

จากการนำเสนอผลการเปรียบเทียบดังกล่าว ในที่ประชุมได้ข้อสรุปว่า

1. ข้อมูลที่มูลนิธิต้องการ โดยเฉพาะข้อมูลโครงการ และนักวิจัย มีอยู่บ้างแล้วใน E-PMS แต่ข้อมูลดังกล่าว 1) ไม่ Up-date 2) ไม่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มของมูลนิธิ ข้อมูลที่เก็บได้จะช่วย recheck ความถูกต้องของข้อมูลใน E-PMS ได้
2. ข้อมูลจาก E-MPS สามารถดึงมาใช้ได้ในรูปของ Excel แต่ไม่สามารถดึงโปรแกรมมาใช้ได้ เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ดังนั้นฐานข้อมูล อาจต้องพัฒนาบนฐานโปรแกรมที่ค่อนข้างยืดหยุ่นและจัดการง่าย
3. ข้อมูล ก) และ ข) สามารถออกแบบเป็นฐานข้อมูลได้ในเบื้องต้น โดยเลือกเฉพาะข้อมูลหลักที่จำเป็น ส่วนอื่นๆ ค่อยพัฒนาเพิ่มเข้าไป หรือในช่วงแรกอาจพิจารณา

ว่าจำเป็นต้องเอาใส่ในฐานข้อมูลทั้งหมดหรือไม่ เนื่องจากข้อมูลบางอย่างอาจเก็บเป็น hard copy ไว้ก่อนก็ได้

4. ฐานข้อมูลดังกล่าว เอาตัวนักวิจัยเป็นที่ตั้ง จึงต้องมีการกำหนด code สำหรับนักวิจัย ซึ่ง code ดังกล่าวจะใช้ในฐานข้อมูล
5. คำถามสำคัญในการพัฒนาฐานข้อมูลต่อ
 - เราพอใจกับข้อมูลที่เรเก็บมาหรือยังขาดเหลืออย่างไร
 - ข้อมูลไหนสำคัญเร่งด่วนที่จำเป็นต้องใส่ไว้ในฐานข้อมูลบ้าง

ในช่วงปลายจึงได้มีหารือใน 2 ประเด็นคือ 1)การทำงานต่อเนื่องในการจัดตั้งมูลนิธิ และ 2)ออกแบบการจัดประชุมครั้งที่ 2/2549 ซึ่งในประเด็นแรกถือเป็นการทบทวนประเด็นสำคัญจากเวทีครั้งก่อน และเพิ่มรายละเอียดที่ชัดเจนในบางเรื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดสำคัญ :

1. ให้เกิด ความเป็นเจ้าของร่วม
2. เริ่มจากคนน้อยๆก่อน
3. ต้องได้ ใจคน และ การมีส่วนร่วม

โครงสร้างการทำงาน : โดยให้มูลนิธิเป็นร่มใหญ่ และให้สถาบัน / กลุ่ม /องค์กรในพื้นที่ เป็นร่มเล็ก

รูปแบบคณะกรรมการ : ให้มีหลากหลายทั้งชาวบ้าน นักวิชาการ ฯลฯ และให้ ทาบทามผู้ใหญ่ที่มี POWER รวมทั้งดึงคนดังต่อไปนี้เข้ามาร่วม อาทิ

กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
อ.ปิยะวัติ บุญ-หลง	คุณชัชวาลย์ ทองดีเลิศ
คุณทรงพล เจตนาวณิชย์	พระสมคิด สุจิตตโต
อ.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	คุณหมอชาตรี เจริญศิริ
อ.สมคิด แก้วทิพย์	คุณสุเมธ พรหมรักษา
อ.สินธุ์ สโรบล	อ.เสนห์ จามริก
พระมหาดร.บุญช่วย สิริธโร	คุณหมอวิจารณ์ พานิช
คุณชาญ อุทธิยะ	อ.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา
คุณนพพร นิลณรงค์	คุณวิศิษฐ์ วังวิญญู
คุณอรุณี เวียงแสง	อ.สิทธิชัย (ม.เกษตร)
คุณวันเพ็ญ พรินทรากุล	คุณนเรศ สงเคราะห์สุข
ดร.เมธี พยอมยงค์	

ในด้านทุนเงินนั้น มีข้อเสนอที่ค่อนข้างหลากหลาย เช่น ระดมทุนจากการทอดผ้าป่า รับบริจาค ขอสนับสนุนจากสกว. เชิญกรรมการมาคุยเพื่อหาช่องทางอื่นๆ เงินสนับสนุนจากNode (ตามศรัทธา) ฯลฯ แต่ไม่ได้ข้อสรุป จึงยกให้เป็นประเด็นหารือต่อในงานประชุม

ส่วนในด้านทุนคน ได้มีการเช็คแกนนำที่จะดึงเข้ามาร่วมก่อตั้งในแต่ละพื้นที่ ซึ่งสามารถสรุปในเชิงจำนวนได้ ดังนี้

NODE	แกนนำ	นักวิจัยแกนนำ	รวม
แสนผญา	7	11	18
ลำพูน	20	10	30
ลำปาง	3	-	3
แม่ฮ่องสอน	15	5	20
น่าน	20	-	20
แม่โจ้	10	28	38
เกษตร	5	10	15
ราชภัฏ	10	-	10
ท่องเที่ยว	4	10	14
โพธิyalย	4	10	14
รวมทั้งสิ้น	98	84	182

ทั้งนี้ ในที่ประชุมได้ขอให้แต่ละ Node ส่งรายชื่อ ที่อยู่ สถานที่ติดต่อให้กองเลขา เพื่อติดต่อเชิญเข้าร่วมประชุม

ระเบียบ แผนงาน : ให้หารือในที่ประชุมครั้งต่อไป

จากนั้น ในที่ประชุมได้สรุปภารกิจที่จะต้องดำเนินการต่อหลังจากเวทีครั้งนี้ ได้แก่

- 1) ออกจดหมายขอเปิดบัญชีกรุงไทยของมูลนิธินาม “ระดมทุนก่อตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” โดยมีผู้อำนวยการลงนามเบิกจ่ายประกอบด้วย พระมหาบุญช่วย, ดร.สมคิด และ ผศ. อารณ ซึ่งภารกิจนี้มี คุณชีวัน ขันธรรม เป็นผู้รับผิดชอบ
- 2) จัดทำแผ่นพับสร้างความเข้าใจระยะก่อตั้ง มี คุณนิตยา ไปธาวงศ์ เป็นผู้รับผิดชอบ
- 3) ทำใบสมัคร สื่อ ตราสัญลักษณ์ การรับบริจาค มี คุณอังคณา ทาลัดชัย เป็นผู้รับผิดชอบ
- 4) ร่างจดหมายขอระดมทุน มี คุณฉัตรวดี นนทรี เป็นผู้รับผิดชอบ

นอกจากนี้ยังได้มีการแบ่งคนเพื่อรับผิดชอบในแต่ละพันธกิจ ดังนี้

พันธกิจ	ผู้รับผิดชอบ
ระดมทุน	พี่เลี้ยงโพธิyalัย, พี่เลี้ยงแสนผญา
ระบบฐานข้อมูล	สกว.ภาค
ประชาสัมพันธ์	คุณนิตยา พี่เลี้ยงโพธิสัทธา, คุณเดือนเพ็ญ
โครงสร้างองค์กร	พี่เลี้ยงแม่โจ้
หลักค่านโยบาย	คุณฉัตรวดี, คุณภัทรา, พี่เลี้ยงแม่ฮ่องสอน
ความรู้	พี่เลี้ยงลำพูน, พี่เลี้ยงทองเทียว
เครือข่าย ภาคี	คุณพรทวิ, คุณสุภาพรรณ

ในส่วนของการการออกแบบการจัดเวทีเครือข่ายงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ 2/2549 ในที่ประชุมได้กำหนดรายละเอียดไว้ ดังนี้

เป้าหมาย

1. สร้างความเข้าใจเพื่อขับเคลื่อนมูลนิธิ
2. ระดมทำแผนกิจกรรมตามพันธกิจ
3. เตรียมเวทีมหกรรมงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ

รูปแบบการจัดเวที

วันที่ 18 ก.พ. 49

ช่วงเช้า

- ♦ เล่าสู่กันฟัง ความเป็นมาและพัฒนาการของมูลนิธิ
- ♦ รับฟังความคิดเห็นจากเวที

ช่วงบ่าย

- ♦ แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นต่อกิจกรรมตามพันธกิจมูลนิธิ
- ♦ กลุ่มย่อย 7 กลุ่มนำเสนอต่อเวทีใหญ่
- ♦ ประมวลภาพรวม

วันที่ 19 ก.พ. 49

- ♦หารือเพื่อเตรียมจัดงานมหกรรมภาคเหนือ

การเตรียมงาน

การเตรียมงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1) เตรียมโครงการสัญญา	ชีวัน สุภาพรรณ	Node คณะเกษตรฯ เป็นเจ้าภาพ
2) หนังสือเชิญ ใบตอบรับ กำหนดการ ประสานงาน	Node คณะเกษตรฯ	
3) สถานที่ อาหาร ที่พัก	Node คณะเกษตรฯ	ผู้เข้าร่วม 70 คน + ผู้ทรงคุณวุฒิ
4) กลุ่มย่อย	ทีมเจ้าหน้าที่ Node	ตามพันธกิจ
5) ข้อมูลพัฒนาการมูลนิธิ	อังคณา	

ค) เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นครั้งที่ 3 วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ. เชียงใหม่

ผู้เข้าร่วมประชุม ประมาณ 70 คน ประกอบด้วย :

- นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น : คุณอินแก้ว เรือนปานนท์, พรชัย อุดกันทา, เปี้ยก แก้วคำแดง, คุณโกสิน เสงจา, คุณมนูญ เทศนา, คุณสวัสดิ์ ขัตติยะ, คุณอภิชาติ ชาวเวียง, คุณสุจิตต์ ใจมา, คุณธงชัย ช่อประดิษฐ์, คุณมณฑียร บุญช้างเผือก, คุณสมฤทธิ์ ไชยมงคล, คุณสุเมธ พรหมรักษา, คุณมาลี ไพโรสน, คุณบุญสุข เตือนวัลย์, พระประสิทธิ์ สิริขโร
- เครือข่าย Node และพี่เลี้ยง : คุณชาญ อูทธิยะ, คุณปวีณา ราชสีห์, คุณเทพ วงศ์สุภา, คุณสุภณัฐ มาเมือง, คุณอังคณา ทาลัดชัย, คุณนิตยา ไปธางวงศ์, คุณปณิธิ บุญสา, (รายชื่อไม่ครบ)
- สกว.สำนักงานภาค : ดร.สมคิด แก้วทิพย์, คุณวาสนา ยอดสุวรรณ และคุณวาสนา ยอดสุวรรณ

วัตถุประสงค์การประชุม :

- 1) เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานการจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- 2) เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น”

รายละเอียดการประชุม :

เวทีเริ่มต้นด้วยการนำเสนอผลการทบทวนการดำเนินงานจัดตั้งมูลนิธิในช่วงที่ผ่านมา และเนื่องจากเวทีนี้ประกอบด้วยคนเก่า และคนใหม่ ดังนั้นจึงค่อนข้างใช้เวลาพอสมควรใน

การอธิบายข้อมูล และทำความเข้าใจเรื่องการจัดตั้งมูลนิธิ จากนั้นได้มีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อจัดทำแผนการทำงานของฝ่ายต่างๆ ซึ่งมีผลการนำเสนอดังต่อไปนี้

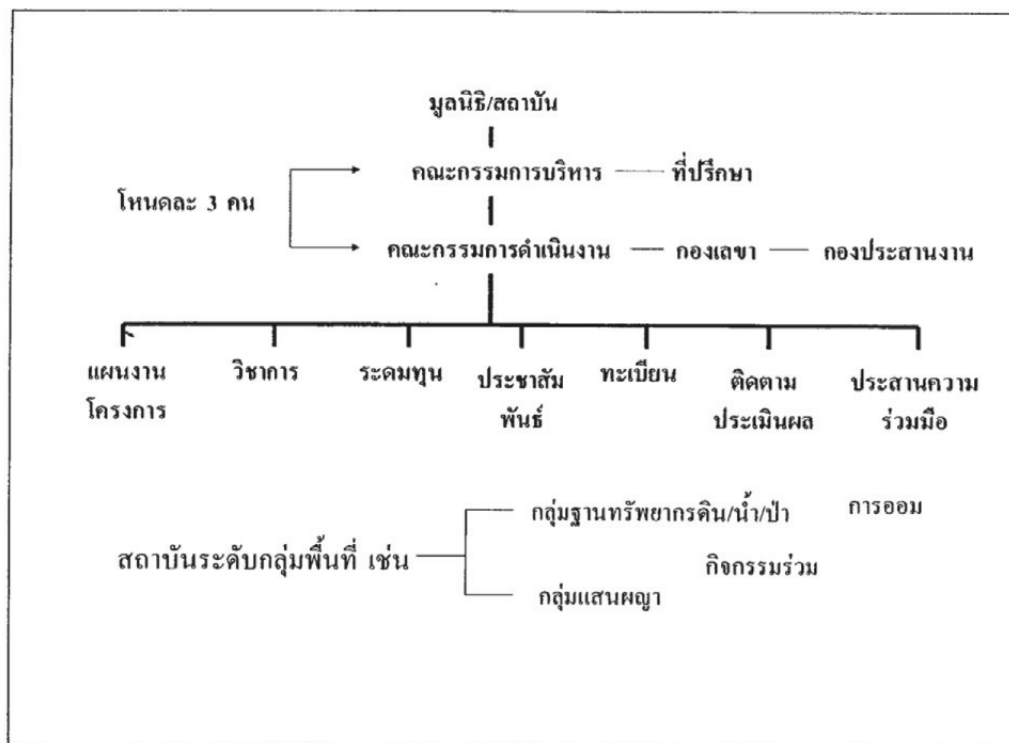
ฝ่ายระดมทุน ได้แบ่ง “ทุน” ออกเป็นลักษณะต่างๆ ได้แก่ ทุนทางสังคม ทุนเครือข่าย ทุนทางการเงิน โดยทุนทางสังคมจะเน้นการสร้างกลุ่มคนที่มาร่วมกันผลักดัน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน การจัดการทรัพยากร ความเชื่อ ประเพณี และองค์กรชุมชน ส่วนทุนเครือข่ายจะเน้นการสร้างร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่วนทุนทางการเงินจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ทุนภายใน ได้แก่ ความร่วมมือของกลุ่มนักวิจัยหรือศูนย์ประสานงานวิจัยฯ ที่จะร่วมลงขันหรือระดมในรูปแบบอื่นๆ ส่วนทุนภายนอก คือ การรับบริจาคหรือการประสานงานหน่วยอื่นๆ

ฝ่ายจัดทำฐานข้อมูล ปัจจุบันได้มีการออกแบบฟอร์มให้นักวิจัยกรอกข้อมูล โดยรูปแบบของฐานข้อมูลเบื้องต้นอาจทำเป็น website หรือโปรแกรมที่ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน ส่วนแผนงานแบ่งเป็นระยะสั้น และระยะยาว โดยแผนระยะสั้นคือเก็บข้อมูลต่างๆ ให้เสร็จภายใน 6 เดือน ส่วนแผนระยะยาวคือการพัฒนา website หรือโปรแกรมให้สมบูรณ์

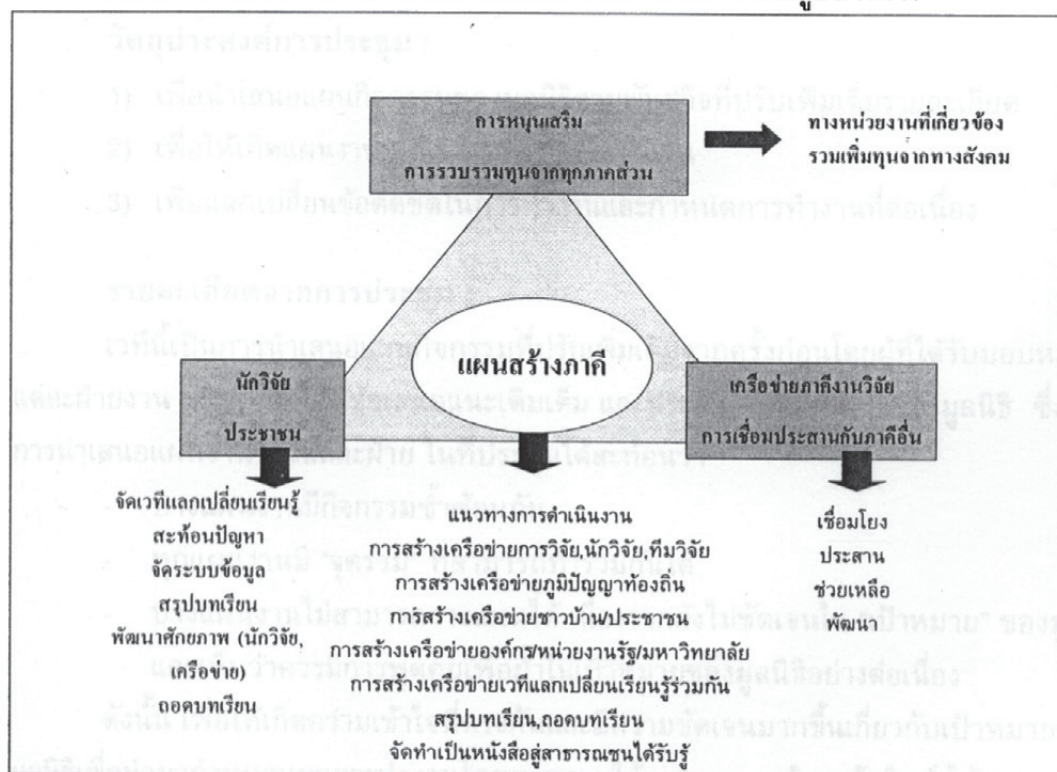
ฝ่ายสื่อสารสู่สังคม ซึ่งจะเน้นการสื่อสารข้อมูลมูลนิธิให้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากคนในสังคม โดยจะเน้นการสร้างความร่วมมือเพื่อนำมาสู่การร่วมงาน โดยมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้หลายกลุ่ม ได้แก่ แหล่งทุน ผู้ใช้งานวิจัย นักวิจัย เครือข่ายและภาคี และผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งได้กำหนดแนวทางเบื้องต้นที่จะสื่อสารกับกลุ่มดังกล่าว

ฝ่ายผลักดันเชิงนโยบาย ได้กำหนดแนวทางการการดำเนินไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ถอดบทเรียนงานวิจัย โดยถอดทั้งในระดับโครงการ และกลุ่มประเด็น จากนั้นจะเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมสังเคราะห์เพื่อเสนอในเชิงนโยบาย
 - 2) ทบทวนกรอบคิดและวางแผนเพื่อนำไปสู่การใช้เชิงนโยบาย โดยกำหนดยุทธศาสตร์พื้นที่ และยุทธศาสตร์ของ สกว. ให้เชื่อมโยงไปสู่นโยบาย
 - 3) ทำวิจัยร่วมกันระหว่างชุมชนกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 4) แสวงหาแนวร่วมกระบวนการวิจัยระหว่างส่วนที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย (คนทำวิจัย, หน่วยงานรัฐ, ท้องถิ่น, นโยบาย, ชุมชน, เหนือชุมชน)
 - 5) สร้างรูปธรรมงานวิจัยโดยการต่อยอดผลการวิจัย/องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจริง
- ฝ่ายหนุนเสริม ได้นำเสนอโครงสร้างการทำงาน ดังรูปข้างล่าง



ฝ่ายสร้างภาคีความร่วมมือได้นำเสนอโมเดลการทำงานตามรูปข้างล่าง



ผลการประชุมครั้งนี้ได้ช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานจัดตั้งมูลนิธิ และผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมในการออกแบบแผนการดำเนินงานในฝ่ายที่ตัวเองรับผิดชอบ ทั้งนี้จะมีการนำแผนงานดังกล่าวไปหลอมรวมกันอีกครั้ง นอกจากนั้นในการประชุมครั้งนี้ทางทีมกอง

เธอยังได้บทเรียนในเรื่องการจัดองค์ประกอบผู้เข้าร่วม เนื่องจากมีทั้งผู้เข้าร่วมประชุมที่เคยเข้าร่วมและมีความเข้าใจเรื่องการจัดตั้งมูลนิธิมาแล้ว และมีกลุ่มคนที่เพิ่งเคยเข้าร่วมครั้งแรก ซึ่งไม่เคยรับทราบข้อมูลมาก่อน จึงทำให้ใช้เวลาในการปรับความคิดความเข้าใจค่อนข้างมาก

ง) เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นครั้งที่ 4 วันที่ 3 มีนาคม 2549 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย :

- เครือข่าย Node และพี่เลี้ยง : คุณอังคณา ทาลัดชัย, คุณนิตยา ไปธางวงศ์, คุณปณิธิ บุญสา, คุณรวี อูปร่า, คุณสมมาศ เอกโยธินสกุล, คุณสุภาพรรณ ไกรฤกษ์, คุณเดือนเพ็ญ วงศ์จันทร์, คุณเพ็ญใจ สุขมงคล, คุณอลิสา วิสุทธาตา, คุณอารียา กาแก้ว และคุณศุภณัฐ มาเมือง
- สกว.สำนักงานภาค : ดร.สมคิด แก้วทิพย์, คุณพรทวิ ยอดมงคล และคุณชีวัน ชันธรรม

วัตถุประสงค์การประชุม :

- 1) เพื่อนำเสนอแผนกิจกรรมของมูลนิธิตามพันธกิจที่ปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมรายละเอียด
- 2) เพื่อให้เกิดแผนงานมูลนิธิที่เป็นรูปธรรมชัดเจน
- 3) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อติดขัดในการทำงานและกำหนดการทำงานที่ต่อเนื่อง

รายละเอียดจากการประชุม :

เวทีนี้เป็นการนำเสนอแผนกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมจากครั้งก่อนโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายแต่ละฝ่ายงาน เพิ่มช่วยกันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และประมวลเป็นแผนงานของมูลนิธิ ซึ่งจากการนำเสนอแผนงานของแต่ละฝ่าย ในที่ประชุมได้สะท้อนว่า

- บางแผนงานมีกิจกรรมซ้ำซ้อนกัน
- ทุกแผนงานมี “จุดร่วม” ที่สามารถทำร่วมกันได้
- บางแผนงานไม่สามารถวางแผนได้ เนื่องจากยังไม่ชัดเจนใน “เป้าหมาย” ของมูลนิธิ และเห็นว่าควรมีการพูดคุยเพื่อย้ำในเป้าหมายของมูลนิธิอย่างต่อเนื่อง

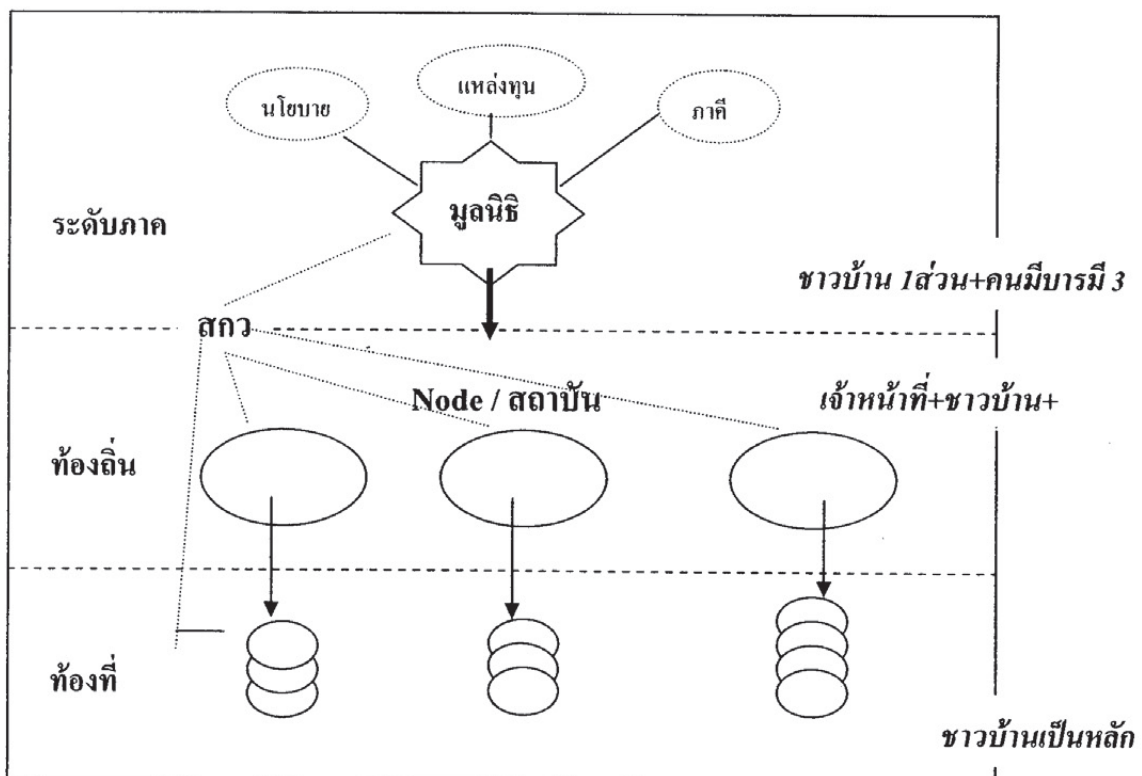
ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมีความชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับเป้าหมายของมูลนิธิเพื่อนำมากำหนดแผนการทำงานโดยภาพรวมได้ ทาง ดร.สมคิด แก้วทิพย์ ได้ชวนคุยและทบทวนการก่อตั้งมูลนิธิขึ้นมา โดยสรุปเป้าหมายของมูลนิธิ 3 ส่วน คือ

เป้าหมายที่ 1	สร้างคน	- สร้างความสัมพันธ์ - จัดฝึกอบรมโดยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ และพัฒนาทักษะการทำงานวิจัย
เป้าหมายที่ 2	สร้างความรู้	- ด้านการบริหารงานวิจัย (หลักสูตรฝึกอบรม) - ขับเคลื่อนงานพัฒนา
เป้าหมายที่ 3	ระดมทุน	- หาทุนวิจัย - ขยายความคิด ทักษะการทำงาน - ขยายของ

จากนั้นได้ตั้งคำถามเพื่อการทำงานต่อเนื่องใน 2 คำถาม คือ

- 1) แผนงานเราตอบเป้าหมายข้อไหนบ้าง?
- 2) แผนงานที่ซ้ำซ้อนหรือเชื่อมกันจะจัดการอย่างไร ?
- 3) เวทีจุลกรรมจะเชื่อมกับงานมูลนิธิอย่างไร ?

ทาง ดร.สมคิด ยังได้ให้ข้อเสนอแนะต่อลักษณะการทำงานของมูลนิธิเพิ่มเติมว่า ในระดับท้องถิ่นสามารถต่อแหล่งทุนเองได้ โดยการเชื่อมกับมูลนิธิของระดับท้องที่และท้องถิ่นเป็นหลักประกันให้กับคนในพื้นที่ มีองค์กรในท้องที่ต่อเชื่อมขึ้นไปอีก และ สกว. ถือเป็นหนึ่งในภาคีของมูลนิธิ รายละเอียดดังรูปข้างล่าง



สำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องจากเวทีนี้ มี ดังนี้

- 1) หลอมแผนทั้ง 7 แผนให้สอดคล้องกับพันธกิจ รับผิดชอบโดย คุณพรทวิ ยอดมงคล และคุณสุภาพรณ ไกรฤกษ์ (หากคิดไม่ออก เว้นไว้และนำมาพิจารณา / ส่งวันที่ 9 มีนาคม 2549)
- 2) จัดเนื้อหางานให้สอดคล้องกับแบบฟอร์มจดทะเบียนมูลนิธิ รับผิดชอบโดย คุณอังคณา ทาลัดชัย
- 3) จัดเวทีนำเสนอต่อผู้ใหญ่ รับผิดชอบโดย ทีมกองเลข

สำหรับเวทีนี้ข้อสังเกตว่า ภายในกองเลขเองยังมีความไม่เข้าใจลักษณะของการจัดตั้งองค์กรที่ชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถวางแผนการทำงานเพื่อตอบสนองเป้าหมายได้ จึงจำเป็นต้องหมั่นทบทวนทั้งแนวคิด แนวทำ และเป้าหมายขององค์กรอยู่เสมอๆ ซึ่งอาจถือเป็นเรื่องปกติของการทำงาน โดยเฉพาะการเริ่มต้นของการจัดตั้งองค์กรทางสังคมที่มีการทำงานเชิงนามธรรมที่จะต้องอธิบายหรือ/สร้างให้เห็นเป็นรูปธรรม นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทียังค่อนข้างน้อย จะมีการพูดคุยในคนกลุ่มเดียว ซึ่งจะเป็นกลุ่มคนที่ทำงานมานานและเป็นผู้ประสานงานในการจัดตั้งองค์กรโดยตลอด ส่วนกลุ่มหนึ่งที่เป็นน้องๆ ที่เข้ามาทำงานไม่นานจะถนัดในเรื่องงานจัดการมากกว่างานเชิงกลยุทธ์ อีกทั้งด้วยประสบการณ์ที่เพิ่งมาสัมผัสกับงานจึงทำให้การแสดงความคิดเห็นในประเด็นเชิงแนวคิดยังมีน้อย

จ) เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นครั้งที่ 5 วันที่ 16 มิถุนายน 2549 ณ ห้องประชุม สกว.สำนักงานภาค

ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย :

- เครือข่าย Node และพี่เลี้ยง : คุณอังคณา ทาลัดชัย, คุณนิตยา โพธิางวงศ์, คุณปณิธิ บุญสา และคุณสุภาพรณ ไกรฤกษ์
- สกว.สำนักงานภาค : ดร.สมคิด แก้วทิพย์, ผศ.ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ, คุณพรทวิ ยอดมงคล และคุณชวีวัน ชันธรรม

วัตถุประสงค์การประชุม :

1. เพื่อทบทวนภาระงานของโครงการที่ค้างอยู่
2. เพื่อปรึกษาหารือการขยับงานต่อเนื่อง

รายละเอียดจากการประชุม :

ที่ประชุมได้ทบทวนข้อสรุปจากการประชุมทีมกองเลข เมื่อวันที่ 3 มีนาคม ณ ห้องประชุมบริหารศาสตร์ที่เจ้าภาพ ซึ่งในครั้งนั้นแต่ละฝ่ายได้นำเสนอแผนงานที่สอดคล้องกับพันธกิจ

ทั้ง 7 ข้อ ซึ่งที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตว่าแต่ละแผนมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ และทีมกองเลขายังมองไม่เห็น “ตรงร่วม” ในการทำงานที่ชัดเจน ดังนั้น ทางคุณพรทวิ ยอดมงคล และคุณสุภาพรรณ ไกรฤกษ์ จึงรับอาสาไปหลอมแผนงานทั้ง 7 เข้าด้วยกัน ซึ่งในวันดังกล่าวยังขาดแผนงานความรู้ ซึ่งมี Node ล่าพูน กับ Node ท้องเที่ยวรับผิดชอบอยู่ (และไม่ได้มาเข้าร่วมประชุมนำเสนอแผนในวันดังกล่าว) ดังนั้น ทางคุณพรทวิ และคุณสุภาพรรณ จะได้ติดต่อประสานงานไปยังทีมงานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการหลอมแผนงานทั้ง 7 แผนให้เป็นแผนงานของมูลนิธิจะเน้น “การสร้างคน สร้างความรู้ และสร้างรายได้” นั้น ทางผู้จัดทำทั้งสองท่านจะเร่งจัดทำให้แล้วเสร็จก่อนจะนัดหมายกองเลขามาช่วยกันดูแผนเพื่อขยับงานในขั้นต่อไป

ในที่ประชุมยังได้ถือโอกาสทบทวนผลการดำเนินงานภายใต้วัตถุประสงค์โครงการวิจัยนี้

วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน
1. เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น	- ดำเนินการแล้ว ฝ่ายฐานข้อมูลอยู่ระหว่างจัดทำระบบฐานข้อมูล
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมขององค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือ	- รูปแบบ “มูลนิธิ”
3. เพื่อดำเนินการจัดตั้งองค์กรฯ	- ศึกษาข้อมูลการจัดตั้งมูลนิธิฯ แล้ว รอแผนงาน ทุนจดทะเบียนและ ประสานงานคนที่มาเป็น คณะกรรมการ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิ
4. เพื่อวางระบบการบริหารจัดการองค์กรฯ	- เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานโครงสร้าง - รอปรึกษาหารือเพื่อวางระบบ ภายหลังจากเสร็จสิ้นงานจุลกรรมแล้ว

ซึ่งในเบื้องต้นเห็นร่วมกันว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาจะนำไปสู่การตอบวัตถุประสงค์ได้ นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้ทบทวนข้อติดขัดที่เกิดขึ้นช่วงเวลาที่ผ่านมาก็เป็นสาเหตุทำให้การขยับงานมูลนิธิชะงักไปขณะหนึ่ง ซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้

1. มีภาระงานเรื่องงานจุลกรรมเข้ามาทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละโหนดต้องทุ่มเวลา และพลังความคิดไปที่การออกแบบกิจกรรมจุลกรรม การเขียนโครงการและการเตรียมงานในพื้นที่ ซึ่งงานจุลกรรมมีเงื่อนไขในเรื่องของเวลาบังคับอยู่ ดังนั้น จึงทำให้กองเลขซึ่งเป็นคนกลุ่มเดียวกันต้องเร่งทำงานจุลกรรมในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบให้แล้วเสร็จก่อน

2. ภาระงานหลักของแต่ละคนที่มีอยู่ และไม่สามารถจัดการเวลาให้สามารถทำงานทุกอย่างให้แล้วเสร็จในเวลาที่กำหนดไว้ได้

จากข้อสรุปดังกล่าว ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนถึงความเชื่อมต่อระหว่างงานจุลกรรมกับการจัดตั้งมูลนิธิ ซึ่งได้มีมุมมองว่า “งานจุลกรรม” กับ “งานมูลนิธิ” เป็นงานที่ไม่ควรแยกส่วนกัน ทำ ดังตารางเปรียบเทียบข้างล่าง

จุลกรรม	มูลนิธิ
สังเคราะห์ความรู้ 7 เรื่อง	ได้ความรู้จากการสังเคราะห์เป็น “ชุดความรู้” ในการขับเคลื่อนมูลนิธิ
การสร้างการเรียนรู้ข้ามเรื่อง ข้ามพื้นที่	เกิดเครือข่ายของ “คน” ทำงานวิจัยในแต่ละเรื่อง แต่ละพื้นที่
สร้างความสัมพันธ์ของ “คนทำงาน”	ได้/เห็น “คน” ที่เข้าร่วมขับเคลื่อนมูลนิธิ ตามความถนัดและความสามารถ

ซึ่งจะเห็นว่า การจัดเวทีจุลกรรมไม่ได้แยกออกจากงานมูลนิธิ แต่เราจัดงานจุลกรรมเพื่อเคลื่อนงานมูลนิธิ ดังนั้น ในการทำงานจุลกรรม สิ่งที่มีบทบาทและผู้จัดการเวทีจุลกรรมจะต้องย้ำเสมอก่อนเปิดเวที คือ การชี้แจงเป้าหมายการจัดเวทีให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของจุลกรรม และการจัดตั้งมูลนิธินักวิจัยท้องถิ่น (เน้นย้ำ การสร้างที่อยู่ ที่ยืนของชุมชนและคนทำวิจัย) ทั้งนี้ ทางฝ่ายประชาสัมพันธ์กำลังเร่งจัดทำแผนพับเพื่อแจกในงานจุลกรรมทุกจุลกรรม เพื่อเป็นสื่อในการช่วยอธิบายความเป็นมาของมูลนิธิ

ส่วน คุณปณิธิ บุญสา รับอาสาช่วยดูกระบวนการและประสานงานกับทีมประสานงานทั้ง 7 จุล เพื่อช่วยเก็บกระบวนการและเนื้อหาการทำงาน และนำมาประมวลภาพรวมเสนอต่อทีมจัดจุลกรรมทั้ง 7 จุล เพื่อร่วมกันวางแผนนำไปสู่งานมหกรรมวิจัยท้องถิ่น

ทีมกองเลขาฯ ให้ช่วยมองหา “คน” ในงานจุลกรรมแต่ละประเด็นเพื่อดึงเข้ามาเป็นแกนนำร่วมขับเคลื่อนงานมูลนิธิฯ ทั้งนี้ในการขับเคลื่อนมูลนิธิฯ อาจจะต้องใช้คนกลุ่มเล็กๆ เคลื่อนงานไปก่อน ในช่วงนี้อาจจะต้องรอการจัดเวทีจุลกรรมให้แล้วเสร็จ จากนั้นค่อยนำข้อสรุป และผลการดำเนินงานทั้งหมดมาสรุปทบทเรียนก่อนที่จะวางแผนขับเคลื่อนมูลนิธิต่อไป ดังนั้น จากเดิมที่โครงการฯ จะหมดสัญญาในวันที่ 30 พฤษภาคม 2549 จะต้องขอขยายระยะเวลาออกไปอีก 6 เดือน ให้สิ้นสุดในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549

บทที่ 4

บทสรุป

โครงการนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ทั้งหมด 4 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือให้เป็นระบบ
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมขององค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ
3. เพื่อดำเนินการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ
4. เพื่อวางระบบบริหารจัดการองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ

ซึ่งจากการดำเนินโครงการพบว่า หลังการจัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2549 ณ ห้องประชุม สกว.สำนักงานภาค ซึ่งในครั้งนั้นมีข้อสรุปว่า จะมีการหลอมรวมแผนงานของทั้ง 7 ฝ่ายเข้าด้วยกัน และรอการจัดเวทีจุลกรรมให้แล้วเสร็จ เพื่อนำผลการดำเนินงานทั้งหมดมาสรุปบทเรียนก่อนที่จะวางแผนขับเคลื่อนมูลนิธิต่อไป โดยระหว่างการจัดงานจุลกรรมก็ให้มีการประชาสัมพันธ์ และรับสมัครสมาชิกไปด้วยอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ เนื่องด้วยกระบวนการจัดการจุลกรรมทั้ง 6 ประเด็น เป็นการดำเนินงานที่ค่อนข้างใช้เวลาต่อเนื่องยาวนานกว่า 1 ปี หลังสิ้นสุดงานจุลกรรมก็ต้องเตรียมการต่อเนื่องเพื่อจัดงานมหกรรมวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งทีมกองเลขที่ประกอบด้วยผู้ประสานงาน เจ้าหน้าที่ Node และพี่เลี้ยง รวมทั้ง สกว.สำนักงานภาค ต่างก็มีบทบาทรับผิดชอบสำคัญ และทุ่มเทสรรพกำลังที่มีไปการจัดเตรียมงานดังกล่าว ด้วยเงื่อนไขการละทิ้งช่วงการดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิไว้ค่อนข้างนาน ในกลุ่มแกนนำที่ขับเคลื่อนบางส่วนก็ไม่ได้เข้าใจและตระหนักในเป้าหมายและความจำเป็นในการจัดตั้งมูลนิธิอยู่แล้ว กอปรกับสถานการณ์มีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากกรณีการยุบรวม สกว.กับหน่วยงานอื่น ทำให้แรงผลักดันให้เกิดการจัดตั้งมูลนิธิได้แผ่วลง และไม่มีแกนหลักที่จะขับเคลื่อนต่อ

สำหรับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นพบว่า

1. โครงการนี้เป็นเงื่อนไขให้ Node และพี่เลี้ยง ได้รวบรวมและจัดระบบข้อมูลนักวิจัย และโครงการวิจัยในพื้นที่ รวมทั้งได้ประมวลและทบทวนการสนับสนุนงานวิจัยในพื้นที่ของตัวเอง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากโครงการนี้ไม่สามารถดำเนินการไปถึงขั้นพัฒนาให้เกิดระบบฐานข้อมูลนักวิจัยตามที่ตั้งใจไว้ได้ ดังนั้น ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จึงเป็นเพียงฐานข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของ Node และพี่เลี้ยง ที่เป็นผู้รวบรวม
2. แม้ว่าจะได้ข้อสรุปเรื่องรูปแบบขององค์กรนักวิจัยว่า เป็นรูปแบบของ “มูลนิธิ” แต่เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการไปถึงขั้นตอนการจัดตั้ง และทดลองดำเนินการได้ ดังนั้น รูปแบบองค์กรของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นในลักษณะของ “มูลนิธิ” จึงอาจกล่าวได้ว่า เป็นความ

เหมาะสมบนฐานของการประเมินและเปรียบเทียบจากข้อมูลรูปแบบองค์กรในลักษณะอื่นๆ

3. โครงการนี้ดำเนินการถึงขั้นจัดทำแผนงานเพื่อเตรียมการจัดตั้งเป็นมูลนิธิ 7 แผนงาน ซึ่งแผนงานดังกล่าวยังเป็นแผนงานเบื้องต้น มีความซ้ำซ้อน และความไม่สมบูรณ์อยู่ หากจะนำไปดำเนินการเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิจริง จำเป็นต้องมีขั้นตอนเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์อีกพอสมควร

สรุปโดยภาพรวมโครงการนี้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการวิจัยที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องด้วยเงื่อนไขความต่อเนื่องในการทำงาน ความสับสนทางความคิดของคนร่วมกระบวนการ และด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สำหรับบทเรียนสำคัญจากโครงการนี้มีดังนี้

1. การขับเคลื่อนงานในเชิงเครือข่ายที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนจำนวนมาก ต้องให้ความสำคัญกับการทำงานเชิงความคิดกับคนที่ร่วมในกระบวนการให้มาก เพื่อให้เกิดความตระหนักและชัดเจนในเป้าหมายร่วมที่จะเดินไปด้วยกัน และจำเป็นที่จะต้องหมั่นย้ำและทบทวนร่วมกันเป็นระยะ
2. งานในลักษณะร่วมกันเป็นเครือข่าย หากจะให้ มีพลัง และบรรลุเป้าหมายได้ต้องทำให้เกิดความสับสนทางความคิด และความต้องการจากภายในที่แท้จริงของหน่วยย่อยๆ มิเช่นนั้นแล้วจะเป็นเพียงการดำเนินการตามหน้าที่ โดยเอาเสียงที่ตั้ง หรือเสียงส่วนใหญ่ว่า ซึ่งอาจทำให้งานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะ

1. โดยฐานคิดโครงการนี้นับเป็นเรื่องที่ดี และมีความสำคัญสำหรับการสร้างที่ยืนที่ “ยั่งยืน” สำหรับนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นในรูปของสังกัดหรือองค์กรอะไรบางอย่าง ซึ่งแม้ว่าสุดท้ายแล้วงานวิจัยนี้จะไม่สามารถจัดตั้งองค์กรนักวิจัยให้เกิดขึ้นได้ แต่เชื่อว่าสักวันหนึ่งสถานการณ์ที่คนต้องการถามหาที่อยู่ที่ยืนของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น (นอกเหนือจาก สกว.) จะกลับมาอีกครั้ง ดังนั้น หากได้มีการศึกษาต่อยอดถึงรูปแบบองค์กรที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (โดยอาจจะศึกษาเปรียบเทียบองค์กรในหลายๆ ลักษณะ) ก็จะเป็นคุณูปการสำหรับการใช้ประโยชน์ในอนาคต
2. จากงานวิจัยนี้เห็นว่าระบบฐานข้อมูลโครงการวิจัยที่มีอยู่ ยังมีอีกหลายส่วนที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ทั้งกับ Node/พี่เลี้ยง หรือแม้กับ สกว.สำนักงานภาค เอง ดังนั้น สกว.สำนักงานภาค น่าจะนำผลการศึกษาในเรื่องการจัดทำระบบฐานข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ และกระจายให้ Node/พี่เลี้ยง ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

ภาคผนวก

ชี้แจงรายละเอียด การรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัย งานวิจัย

ความเป็นมา

เครือข่ายผู้สนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือร่วมกับแกนนำนักวิจัยในแต่ละพื้นที่ได้เห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือขึ้นเพื่อให้เป็นองค์กรที่สามารถรองรับการทำงานของชุมชนนักวิจัยที่จะรวมตัวกันใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาขับเคลื่อนขบวนการของชุมชนทั้งในแต่ละพื้นที่และระดับภาคมีผลทั้งที่เกิดประโยชน์กับชุมชนและผลกระทบเชิงนโยบายที่จะตอบสนองชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยผ่านการจัดตั้งองค์กรในรูปแบบของมูลนิธิ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการรวบรวมข้อมูลดำเนินการจัดตั้ง ซึ่งข้อสรุปหนึ่งที่ทางเครือข่ายและแกนนำชุมชนต่างเห็นพ้องต้องกันในการรวบรวมฐานข้อมูลของคน ความรู้ จุดแข็ง จุดอ่อนและความต้องการของพื้นที่งานวิจัยในพื้นที่ภาคเหนือ (Social Mapping) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญยิ่งที่จะใช้ขับเคลื่อนและยกย่องยุทธศาสตร์การทำงานของมูลนิธิโดยภาพรวมเพื่อตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับศักยภาพของนักวิจัย กลุ่มคนทำงานได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น แบบฟอร์มการเก็บข้อมูลชุดนี้จึงเกิดขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบฟอร์มกลางเพื่อให้การเก็บข้อมูลใช้เป็นระบบเดียวกัน ก่อนที่จะมีการประมวลและจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดตั้งมูลนิธิต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลของนักวิจัย พื้นที่การทำงานวิจัยทั้งเชิงกายภาพและ เชิงภูมิโนเวศน์วัฒนธรรมเพื่อเก็บรวบรวมเป็นฐานข้อมูลของการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ
- 2) เพื่อประมวลความรู้ที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานวิจัยของหน่วยสนับสนุน ในประเด็น ความรู้ที่เกิดขึ้นรวมถึงจุดแข็งและความต้องการของพื้นที่การทำงานสนับสนุนงานวิจัย

วิธีการ

- 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลนักวิจัย (นักวิจัย)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ทำโครงการวิจัยทั้งที่ดำเนินการเสร็จแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินงานเท่าที่ Node/พี่เลี้ยงสามารถติดต่อได้โดยสามารถสำเนาเอกสารแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลเพื่อให้ทีมวิจัยกรอกข้อมูลตามจำนวนที่มีวิจัยในพื้นที่ที่ดูแลรับผิดชอบ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การทำงานของพื้นที่ ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน จุดอ่อน จุดแข็งของพื้นที่ (Node/พี่เลี้ยงโครงการวิจัย)

Node/พี่เลี้ยงจะเป็นผู้รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับการให้รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่การทำงานทั้งเชิงภูมิโนเวศน์และเชิงวัฒนธรรมของแต่ละโครงการวิจัย ความรู้ที่เด่นชัดที่เกิดขึ้นจากการทำงานวิจัยโดยภาพรวมของพื้นที่การทำงาน เช่น การจัดการลุ่มน้ำ วัฒนธรรม กระบวนการทำงาน การจัดทรัพยากร เป็นต้น รวมถึง จุดอ่อน จุดแข็งและความต้องการการสนับสนุนของพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อมูลนิธิกำหนดพันธกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้ชัดเจน

การจัดการ

หากมีการจัดทำถ่ายเอกสาร/การจัดทำเอกสารหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อการจัดเก็บฐานข้อมูลข้างต้น Node/พี่เลี้ยงโครงการวิจัยสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้โดยออกบิลค่าใช้จ่ายนาม “โครงการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น” ซึ่งได้รับงบประมาณจาก สกว.ภาคจำนวน 60,400 บาทตลอดระยะเวลาการทำงาน 6 เดือน (ธันวาคม 2548 – พฤษภาคม 2549)

แบบฟอร์มเพื่อเก็บฐานข้อมูลนักวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลนักวิจัย

- ชื่อ (นาย / นาง / นางสาว/พระ, พระมหา, ดร., ผศ., มล ฯลฯ)
สกุล.....
- วัน/เดือน/ปี เกิด.....
- ที่อยู่ปัจจุบัน
.....
.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
E-mail address.....
- สถานที่ติดต่อ
.....
.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
E-mail address..... โทรศัพท์มือถือ.....
- อาชีพ.....
- บทบาทหน้าที่ในชุมชน.....
- ประวัติการศึกษา.....
.....
.....
- ประสบการณ์ในด้านงานวิจัย / งานพัฒนา / การทำงานกับชุมชน
.....
.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ได้ร่วมดำเนินการ (สำหรับนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น)

รหัสสัญญา.....ชื่อโครงการ.....

.....

บทบาท (เช่น หัวหน้าโครงการ, นักวิจัยร่วม, ที่ปรึกษา).....

ระยะเวลา ปี เดือน เริ่มต้น

สิ้นสุด

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัย

รหัสโครงการชื่อโครงการวิจัย.....

.....

ระยะเวลา ปี เดือน เริ่มต้นสิ้นสุด

สถานภาพโครงการ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548)

☐ พัฒนาโครงการ

☐ ดำเนินการอยู่

☐ โครงการล่าช้า

☐ ปิดโครงการ

พื้นที่ปฏิบัติการงานวิจัย (โปรดระบุพื้นที่อย่างละเอียด)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 ประมวลภาพการสนับสนุนงานในพื้นที่ (สำหรับพี่เลี้ยงโครงการ/Node)

2.1 ประมวลภาพลักษณะการทำงานในพื้นที่ทั้งหมด

- เสิ้งภาพภาพ กี่จังหวัด กี่อำเภอ กี่ตำบล กี่หมู่บ้าน
- เสิ้งภูมิเวิเวก์ เช่น ลุ่มน้ำอะไร ป่าอะไร เป็นต้น
- เสิ้งวัฒนธรรม เช่น กี่ชนเผ่า กี่ชนชาติ เป็นต้น

2.2 ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนงานวิจัยในพื้นที่ที่ Node /พี่เลี้ยงพบจากการสนับสนุนงานวิจัย เช่น การจัดการลุ่มน้ำ การจัดการหนี้สิน การประยุกต์ภูมิปัญญา การใช้กระบวนการวิจัย เป็นต้น

2.3 จุดอ่อน และจุดแข็งของพื้นที่ที่สนับสนุนงาน

2.4 ประเด็นที่เด่นชัดและมีความต้องการการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานต่อในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสิ่งที่ยังขาดหรือขัดข้องในการขับเคลื่อนงานในประเด็นนั้นๆ

เกณฑ์เปรียบเทียบมูลนิธิและสมาคม

การดำเนินงาน	สมาคม	มูลนิธิ
หลักการ		- เป็นทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เฉพาะตามวัตถุประสงค์ - เพื่อการกุศล สาธารณะ - มิได้มีการมุ่งหาผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน - มีการจดทะเบียน
ข้อบังคับ	1. ชื่อสมาคม 2. วัตถุประสงค์ของสมาคม 3. ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ และที่ตั้งสำนักงานสาขาทั้งปวง 4. วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ 5. อัตราค่าบำรุง 6. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ได้แก่ จำนวนกรรมการ การตั้งกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการ 7. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการสมาคม การบัญชี และทรัพย์สินของสมาคม 8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่	1. ชื่อมูลนิธิ 2. วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ (เพื่อการกุศล, เพื่อการศาสนา, เพื่อศิลปะ, เพื่อวิทยาศาสตร์, เพื่อวรรณคดี, เพื่อการศึกษา, เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น 3. ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ และที่ตั้งสำนักงานสาขาทั้งปวง 4. ทรัพย์สินของมูลนิธิขณะที่ตั้ง 5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ได้แก่ จำนวนกรรมการ การตั้งกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการ 6. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการกิจการภายในของสมาชิก
ชื่อ	ต้องมีคำว่า "สมาคม"	ต้องมีคำว่า "มูลนิธิ"
การจดทะเบียน	สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คนยื่นจดทะเบียนต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ พร้อมแนบข้อบังคับสมาคม รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพของผู้จะเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า 10 คน	- มีคณะกรรมการผู้ก่อตั้งมูลนิธิอย่างน้อย 3 คน และต้องมีการกำหนดตำแหน่งของคณะกรรมการแต่ละคน - มีทรัพย์สินอย่างน้อย 500000 บาท ขึ้นไป (ยกเว้นมีวัตถุประสงค์เพื่อการสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมการศึกษา การกีฬา ศาสนา สาธารณะภัย เพื่อบำบัดรักษา ค้นคว้าป้องกันยาเสพติด เอดส์ หรือ ก่อตั้งโดยรัฐ) อาจได้รับการผ่อนผันให้มีทรัพย์สินไม่ต่ำกว่า 200000 บาท โดยเป็นเงินสดไม่ต่ำกว่า 100000 บาท* - มีค่าธรรมเนียม 300 บาท

การดำเนินงาน	สมาคม	มูลนิธิ
เงื่อนไข	ต้องไม่ตั้งเพื่อหวังผลกำไรหรือมิได้เป็นการ ทำการเพื่อหารายได้	ต้องไม่ตั้งเพื่อหวังผลกำไรหรือมิได้เป็น การทำการเพื่อหารายได้
องค์ประกอบ	- เป็นคณะบุคคลที่มารวมตัวกัน - เพื่อทำการอันใดอันหนึ่งอย่างต่อเนื่อง - ต้องมีข้อบังคับ	- กองทุน*
สภาพ	- เป็นนิติบุคคล - เมื่อจดทะเบียนแล้วจะมีการประกาศตั้ง ในราชกิจจานุเบกษาด้วย	- เป็นนิติบุคคล - เมื่อจดทะเบียนแล้วจะมีการประกาศ ตั้งในราชกิจจานุเบกษาด้วย
กรณียื่นจดทะเบียนไม่ผ่าน	แก้ไขภายใน 30 วัน	-
การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ	โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องยื่นต่อ นายทะเบียนในท้องที่ภายใน 14 วัน	-
การเปลี่ยนแปลงกรรมการ	ทำตามข้อบังคับของสมาคม และและต้องยื่น ต่อนายทะเบียนในท้องที่ภายใน 30 วัน	ทำตามข้อบังคับของมูลนิธิ และและต้อง ยื่นต่อนายทะเบียนในท้องที่ภายใน 30 วัน
บทบาทของกรรมการ	เป็นผู้แทนของสมาคมในการดำเนินงานกับ ภายนอก	เป็นผู้แทนของมูลนิธิในการดำเนินกิจการ กับภายนอก
บทบาทของสมาชิก	- มีสิทธิตรวจตราทรัพย์สินและกิจการ ของสมาคมในระหว่างเวลาทำการ - ปฏิบัติตามข้อบังคับ - รับผิดชอบหนี้สินของสมาคมไม่เกิน จำนวนค่าบำรุงที่สมาชิกรับนั้นค้างชำระ	-
ค่าบำรุง	จำนวนตามข้อบังคับ ชำระในวันที่สมัครสมาชิก	-
การประชุมใหญ่	- อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - แจ้งสมาชิกล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน - ตามแต่คณะกรรมการกำหนด - ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่ง หนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (เว้นแต่ ข้อบังคับกำหนดเป็นอย่างอื่น) - สมาชิก 1 ใน 5 ของสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่า 100 คน สามารถยื่น หนังสือต่อคณะกรรมการเพื่อเพื่อขอเปิด ประชุมวิสามัญได้	-
มติ	- ถือเอาเสียงข้างมาก (เว้นแต่ข้อบังคับ กำหนดเป็นอย่างอื่น) - สมาชิก 1 รายมี 1 เสียง - สมาชิกมอบอำนาจให้สมาชิกผู้ใดเข้า ประชุมและออกเสียงแทนก็ได้	-

การดำเนินงาน	สมาคม	มูลนิธิ
	- กรณีเรื่องใดมีกรรมการหรือสมาชิกมีส่วนได้เสียขัดกับประโยชน์ของสมาคมให้สมาชิกหรือกรรมการผู้นั้นงดออกเสียง	
การยกเลิก	- เมื่อมีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ - ถ้ามีกรอบเวลา และสิ้นระยะเวลาที่กำหนด - เมื่อตั้งด้วยกิจการใด และกิจการนั้นสำเร็จ - เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก - เมื่อสมาคมล้มละลาย - เมื่อนายทะเบียนเพิกถอน (วัตถุประสงค์ผิดกฎหมาย, หยุดดำเนินการ หรือสมาชิกลดลงน้อยกว่า 10 คนติดต่อกันตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป, ปล่อยให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินการของสมาคม) - ประกาศในราชกิจจานุเบกษา - ทรพัยสินที่มีให้ใช้ชำระหนี้สินที่มี หากเหลือโอนให้สมาคม หรือมูลนิธิที่เป็นการกุศลตามมติของที่ประชุม หรือตกเป็นของแผ่นดิน	- เมื่อมีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ - ถ้ามีกรอบเวลา และสิ้นระยะเวลาที่กำหนด - เมื่อตั้งด้วยกิจการใด และกิจการนั้นสำเร็จ - เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก - เมื่อมูลนิธิล้มละลาย - ทรพัยสินที่มีให้ใช้ชำระหนี้สินที่มี หากเหลือโอนให้มูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน หรือตกเป็นของแผ่นดิน
จุดที่ดีกว่ากัน	- การควบคุมจากรัฐไม่เคร่งครัด	- ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีอากรบางประการดีกว่า

หมายเหตุ ข้อมูลบางอย่างไม่มีรายละเอียด

การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งองค์กร
เวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 1/2549
วันที่ 16 ธันวาคม 2548 ณ วังธารีสาร

ผู้เข้าร่วมการระดมความคิด

1. นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น
2. ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
3. ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(jsn)
4. เจ้าหน้าที่ สกว. สำนักงานภาค

แนวคิดการจัดตั้งองค์กร : โดย อาจารย์ สมคิด แก้วทิพย์

ที่มา: ของแนวคิดในการสร้างองค์กรเกิดจากการเกิดนักวิจัยที่หลากหลาย ขาดแหล่งสนับสนุนที่ชัดเจน ข้อเสนอที่เกิดขึ้นไม่มีพลัง ดังนั้นต้องการหาหรือเพื่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ กำลังใจ แหล่งเรียนรู้ และความต่อเนื่องการทำงานร่วมกัน และเป็นการสร้างพลัง

สร้างความรู้	ตอบคำถาม	ทำสื่อ
ประสานแหล่งทุน	สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัย	ผลักดันเชิงนโยบาย
ตั้งคำถามกับสังคม		

แนวทางคือการรวบรวมฐานข้อมูล และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างแกนนำ และจัดตั้งองค์กรตามลักษณะที่เหมาะสม เช่น การตั้งองค์กรย่อยรายพื้นที่ แล้วรวมเป็นศูนย์ใหญ่ การร่างใบสมัครและข้อตกลง หรือยกร่างข้อระเบียบบังคับ

รูปแบบ : ที่เป็นข้อเสนอคือ อาจจัดตั้งเป็นสมาคม สโมสร มูลนิธิ สถาบันภายใต้มูลนิธิ สหกรณ์ สมาพันธ์ สภา

การเตรียมงาน : การประชุม และเสนอร่างเข้า สกว. ได้รับงบประมาณ 60,400 บาท ในการดำเนินงานตั้งต้น

ความคาดหวัง : ขอให้ทางนักวิจัยเป็นผู้แลกเปลี่ยนและหารือต่อไปประเด็นดังกล่าวต่อไป

พัฒนาการการดำเนินงานที่ผ่านมา : เกิดการประชุมเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีข้อเสนอให้จัดงานมหกรรมเพื่อท้องถิ่น ในระดับภาคเหนือ และได้มีการประชุมทบทวนเป้าหมาย เนื่องาน การต่อยอด เกิดคำถาม

คำถาม : ทำอย่างไรให้งานเกิดจากชุมชน และเกิดการขยายผลงานในระดับที่กว้างขึ้น และเราจะสร้างพลังท้องถิ่นเพื่อการหนุนเสริมระดับนโยบายได้อย่างไร

จึงได้เกิดการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนแนวทางดังกล่าว โดยเกิดกระบวนการค้นคน ค้นประเด็น

การระดมความคิดเห็น

โจทย์การระดมความคิด : โครงสร้าง ทำอะไร ทำอย่างไร ใครทำ งบประมาณ

คิดอย่างไร :

นักวิจัย	บททวนและ ขวนคิด	ข้อเสนอ
พระ	การกำหนดโครงสร้างองค์กร ใครเป็นคนทำ ในตัวโครงสร้างจะมีพันธกิจ เป้าหมายอย่างไร	
อ้ายหนานชาญ	- ความจำเป็นของการต้องการหรือ เพราะมีกระแสจากรัฐบาลในการบูรรวมองค์กร ที่ต้องใช้พลังในการต่อสู้สูง เป็นปรากฏการณ์ที่เราต้องต่อสู้และขยายต่อได้อีก 4 ปี - การเกิดข้อคำถามของการเป็นรูปธรรมในการทำงานของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น - การตอบคำถามของ สกว.ภาคต่อแหล่งทุน ที่พวกเราที่เป็นภูมิปัญญาและนักปฏิบัติในพื้นที่มาร่วมมือกัน - ในภาพของชุมชนได้รับการยอมรับจากชุมชน แต่ต่อแหล่งทุนจากส่วนต่างๆ เช่น ราชการ นั้นเป็นสิ่งที่ยากเนื่องจากไม่มีพลังของเสียง - การสร้างศาลควรเป็นอย่างไร	สร้างรูปธรรม ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลง การร่วมคิด ร่วมทำ สร้างพลัง ทางเลือก : รูปแบบโครงสร้างควรเป็นอย่างไร การทำงานแบ่งเป็น 2 ระดับ ร่วมใหญ่ อาจมีการจดทะเบียนเพื่อการทำงาน ร่วมเล็ก สร้างรายจังหวัดทำงานภายใต้ร่วมใหญ่
อ.อวรณ์	การปรับเปลี่ยนสถานการณ์การหนุนเสริมของแหล่งทุนที่เกิดขึ้น นักวิจัยคิดอย่างไร จะปรับตัวอย่างไร	
อ้ายบุญเลิศ	เรากำลังจะทำให้ทุกคนเห็นพลังก่อน การทำงานที่ผ่านมาเรามีหลายจุดที่มีปัญหาแต่ชาวบ้านไม่รู้จะพึ่งพาใครที่ผ่านมามีคำถามหลากหลายในเรื่องแหล่งทุน เนื่องจากชาวบ้านเข้าไม่ถึง	

โครงสร้างขององค์กรควรเป็นอย่างไร

คำถามย่อย

- : รูปแบบต่างๆมีข้อดีข้อเสียอย่างไร
- : สถานภาพควรเป็นนิติบุคคลหรือไม่:
 - ควรเป็นนิติบุคคลเพื่อความสะดวกในการทำงาน

โครงสร้าง	เงื่อนไข	ข้อแลกเปลี่ยน
สมาคม	- ทุนจดทะเบียนน้อยกว่ามูลนิธิ หลักแสน - ต้องขึ้นตรงกับจังหวัด - ต้องมีการบริหารจัดการที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ - ต้องมีการประชุมตามระเบียบ - มีการเสียภาษี ร้อยละ 2 บาท หากเกิดรายได้ เช่น ขายหนังสือ จัดอบรม	- น่าสนใจ ใหญ่ น่าเกรงขาม แต่ควรศึกษารายละเอียด หากต้องเก็บเงิน สมาชิกอาจไม่เหมาะสมเท่าที่ควร
มูลนิธิ(การมีมูลนิธิเป็นร่วมใหญ่ และมีสถาบันการเรียนรู้เป็นกลไกการทำงาน)	- การตรวจสอบยืดหยุ่น - กะทำงานกว้าง - ทุนจดทะเบียนสูง ประมาณ 1 ล้าน - ไม่มีส่วนอื่นเกี่ยวข้อง - มีการตั้งตราสารชัดเจน - ไม่ต้องเก็บค่าสมาชิก และไม่มีการเสียภาษี - ต้องมีการรายงานประจำปี เพื่อชี้แจงว่าทำงานเป็นไปตามแผนหรือไม่ - ใช้เงินทุนจดทะเบียนทำอย่างอื่นไม่ได้	- สนใจการมีร่วมใหญ่ แต่กลไกจะเป็นอย่างไร - ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของเราหรือไม่ ▪ ระดมทุน ▪ รวมคนทำงาน ▪ ทำกิจกรรมร่วม - ใครจะเป็นร่วมใหญ่ ใครจะเป็นคนทำงาน - เป็นเงื่อนไขของรัฐบาลว่าถ้าเป็นมูลนิธิจะสามารถต่อยอดได้ ถ้าเราสามารถหนุนให้ชาวบ้านใช้งานตัวนี้เป็นการนำเสนอจะสร้างความสนใจให้กับรัฐบาลได้ - โครงสร้างการทำงานสามารถรองรับงานในอนาคตได้
สมาพันธ์		
ชมรม	- ไม่เป็นนิติบุคคล ทำงานยาก	
สถาบันการเรียนรู้	- แตกрупได้หลากหลายรูปแบบ	- การทำงานของเราที่ไม่ได้เน้นธุรกิจ - ทำงานภายใต้โครงใหญ่ คือมูลนิธิ

ทำอะไร อย่างไร ใครเกี่ยวข้อง

ร่างการจัดตั้ง “มูลนิธิ”

การประมวลผลจากเวที : ภาพรวมทิศทางการทำงานคือการจัดตั้งมูลนิธิ เนื่องจากมีเงื่อนไขที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น และภายใต้มูลนิธิมีการทำงานของ สถาบัน ซึ่งมีชื่อและทิศทางการทำงานตามแนวทางของตนเอง โครงสร้างของมูลนิธิ ตามกรอบโครงสร้างหลักของการก่อตั้ง

การแลกเปลี่ยน : แนวคิดต่อโครงสร้างระดับสถาบัน

คำถามย่อย : กรรมการหรือคนทำงานระหว่างมูลนิธิกับสถาบันเป็นชุดเดียวกันหรือไม่

: โครงสร้างของสถาบันควรเป็นอย่างไร

แนวทาง	ข้อเสนอแนะ	เงื่อนไข
การวางรูปแบบของสถาบัน	- ให้แต่ละจังหวัดออกแบบของตนเองเน้นศักยภาพของพื้นที่ - มีเป้าหมายร่วมกัน - การต่อสายงานเดิม	- เพื่อความเป็นอิสระต่อการเรียนรู้
การวางรูปแบบคณะกรรมการหรือการบริหาร	- ผู้บริหารสกว.ต้องอยู่ในบอร์ด ผสมผสานกับแกนในพื้นที่ มาทำงานเชิงบริหาร เรื่องงบประมาณ การผ่อนถ่ายงบประมาณ (หมุนทุน และถ่ายเทข้อมูลเช่น ห้องสมุด) - คล้ายสภาวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีการทำงานร่วมกัน	- ใครทำอะไร อยู่ตรงไหน ฝ่ายอะไร ต้องการปริมาณเท่าไร

ข้อสังเกตด้านแนวทาง

การระดมพลพรรค การดึงเอาสิ่งดีดีของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มารวมกันได้อย่างไร จะใช้สิ่งใดเป็นตัวเชื่อมงานในพื้นที่

การแลกเปลี่ยน : พันธกิจมูลนิธิ ธงที่ร่วมกันปัก

- ระดมทุน(เงิน)
- แหล่งข้อมูล/ ข้อมูล(ความรู้)
- ฐานข้อมูลงานวิจัย (คน)
- การประชาสัมพันธ์/การสื่อสารสู่สังคม
- การผลักดันเชิงนโยบาย
- การหนุนเสริมซึ่งกันและกัน
- การสร้างภาคีความร่วมมือ เช่น การทำวิจัยร่วมกับแหล่งทุนอื่น

ภาพที่อยากเห็นจากมูลนิธิ : วิสัยทัศน์

- การส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ภายในชุมชนร่วมกัน
- เชื่อมร้อยพันธกิจเป็นวิสัยทัศน์(ดำเนินการ โดยกองเลข)

การแลกเปลี่ยน : เป้าหมายของมูลนิธิ

ข้อสังเกต :

- งานวิจัยจะขับเคลื่อนงานนี้ได้อย่างไร เพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์ ควรมีแผนก่อนที่จะกำหนดกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นควรคิดให้ทะลุ
- ควรสร้างธรรมเนียมขององค์กรให้เกิดขึ้น
- ควรกำหนดรายละเอียดเป้าหมายให้ชัดเจน
- อยากให้มีการหนุนเสริมภารกิจร่วมกัน 3 ระดับ องค์กรชาวบ้าน node
- ถ้าพันธกิจมาก กิจกรรมจะเกิดขึ้นมา ตอนนี้อาจต้องให้เห็นทิศทางของคนก่อน
- กำหนดให้ทิศทางนั้นยั่งยืนได้อย่างไร เช่นการพึ่งพาตนเองโดยภายใน
- การหาหรืออาจมีบางเรื่องที่แขวนไว้รอการหารือต่อในระยะยาว
- การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของเราเองเพื่อนำไปสู่การทำงาน

	แนวทาง	กลยุทธ์	ข้อเสนอ/ข้อสังเกต
ทุน	- แหล่งทุนทั้งในและต่างประเทศ ให้พอเพียงการบริหารจัดการและการวิจัย - การสร้างทุนของตนเอง ลดการพึ่งพาภายนอก	- การประสานสร้างกลยุทธิ์ - สร้างทุนภายใน เช่น การออมทรัพย์	- คิดปลายทาง - มองทะลุ
แหล่งข้อมูล ข้อมูลความรู้	ตามพื้นที่และตามประเด็น ความรู้เชิงบูรณาการ (สากล และท้องถิ่น)	- ประมวลชุดความรู้ให้ชัดเจน	- ความรู้มี 2 ส่วนจาก คนที่ได้จากกระบวนการและความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้
ฐานข้อมูลงานวิจัย(คน)	ผู้เกี่ยวข้อง : นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้บริหารงานวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ		
การประชาสัมพันธ์/ การสื่อสาร	การเผยแพร่ทั้งใน นอกชุมชน และสังคม วงกว้าง		
การผลักดันนโยบาย	ทุกระดับ ปฏิบัติ และรัฐ		
การหนุนเสริมซึ่งกันและกัน	การหนุนเสริมกันในแนวราบระหว่างสถาบัน เช่น การสังเคราะห์ประเด็นร่วม		
การสร้างภาคีความร่วมมือ	การเปิดกว้าง		

ประเด็นการขับเคลื่อนงานเพื่อนำไปสู่การ จัดตั้งมูลนิธิ

ภาระงานของแต่ละ Node หลังจากวันนี้

1. การทบทวนงานของตนเอง
2. การจัดทำฐานข้อมูลของแต่ละnode
3. การประมวลผลที่ความรู้ คุ้นรู้ หรือฐานข้อมูลของตนเองให้ชัดเจน ในรายหน่วยย่อย เพื่อให้เห็นข้อมูล และการเชื่อมงานระหว่าง node ในการยกระดับงานสังเคราะห์ เพื่อช่วยให้ข้อมูลชัดเจนว่า งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตอบคำถามของการจัดตั้ง สมาคมได้
4. คิดแผนงานเพื่อเคลื่อนงานของแต่ละnode มานำเสนอและพูดคุยกันเพื่อหาจุดเชื่อมของการทำงาน การเติมจุดแข็ง จุดอ่อนซึ่งกันและกัน
5. ทบทวนโครงสร้างการบริหารงบประมาณภายใน และการช่วยเหลือกันเองภายในกลุ่มคณะทำงาน ฝากเป็นการบ้านให้ทบทวนแล้วมานำเสนอ เช่น การออมทรัพย์

ภาระงานของกองเลข

- กองเลขฯ ขกร่างเรื่อง รายละเอียดฝ่ายหรือเนื้อหาและนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป
- กองเลขฯ ศึกษารายละเอียดการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

กำหนดนัดหมาย

18 – 19 กุมภาพันธ์ 2548 สถานที่ จังหวัด อุตรดิตถ์

ข้อเสนอที่น่าสนใจ : อยากให้มีข้อบัญญัติให้อบค.มีการจัดงานวิจัยไว้ในเงื่อนไขของการทำงาน

เราจะสร้างความพลังให้กับงานของเราได้อย่างไร การลงทุนต้องพิจารณาว่าจะลงทุนน้อยแต่ได้ผลมาก หรือลงทุนมากได้ผลน้อย

สรุปประชุม “การจัดตั้งมูลนิธินักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือ” ครั้งที่ 3

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549

ณ ห้องประชุม สกว. แม่เหียะ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เริ่มประชุมเวลา 09.30 น.

ความเป็นมา

การจัดเวทีเชิงปฏิบัติการเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือ ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2548 ณ วัดธารีสารท แคนน่านักวิจัยและศูนย์ประสานงานวิจัยในพื้นที่ภาคเหนือมีวาระการประชุมในเรื่องการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยท้องถิ่น ภาคเหนือ ซึ่งในเวทีได้มีการอภิปราย เหตุผลและความจำเป็นของการสร้าง “ที่อยู่ ที่ยืน” ให้กับชุมชนวิจัยได้เกิดการรวมกลุ่ม และรวมพลังขับเคลื่อนที่มีการผลักดันให้มีการใช้ “ปัญญา” มารับมือกับภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยผ่านกระบวนการวิจัย กองเลขฯ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากศูนย์ประสานงานได้นำเสนอจุดเริ่มต้นของเรื่องจากเวทีงานวิจัยที่จังหวัดลำปาง รวมถึงพัฒนาการของการพูดคุยแลกเปลี่ยนจนกระทั่งถึงการร่างโครงสร้างขององค์กรเพื่อนำมาหารือร่วมกับแกนนำวิจัยในเวที ภายหลังจากการนำเสนอได้มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายในการจัดตั้งองค์กรนักวิจัย รวมถึงโครงสร้างการทำงาน ซึ่งข้อสรุปที่ได้จากเวทีก็คือ แกนนำนักวิจัยต่างก็เห็นด้วยและพร้อมจะขับเคลื่อนขบวนการไปด้วยกันในรูปแบบของมูลนิธิ ที่เป็นร่วมใหญ่ โดยมีสถาบัน กลุ่ม หรือองค์กรในพื้นที่เป็นร่วมเล็กๆ ที่ดำเนินการโดยอิสระ เมื่อได้ข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบขององค์กรแล้ว ประเด็นที่ท้าทายที่กองเลขฯจะต้องกลับไปทำการบ้านต่อก็คือ การรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูล ฐานความรู้ ฐานคน จุดอ่อน จุดแข็งของพื้นที่งานวิจัยภาคเหนือ เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลในการจัดตั้งมูลนิธิรวมถึงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบการทำงานตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้

วัตถุประสงค์

- 1) นำเสนอผลการเก็บฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่นและการวิเคราะห์การทำงานของพื้นที่วิจัยท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือ
- 2) เตรียมออกแบบการจัดประชุมนำเสนอโครงร่างมูลนิธิเพื่อหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิภายในและแกนนำนักวิจัยในพื้นที่ในเวทีประชุมเครือข่ายงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 2/2549

กระบวนการจัดประชุม

- 1) ตัวแทนแต่ละพื้นที่/ประเด็นนำเสนอฐานข้อมูลนักวิจัย ความรู้ จุดอ่อน จุดแข็ง และข้อติดขัดในการเก็บรวบรวมฐานข้อมูล
- 2) เน้นการพูดคุย นำเสนอแลกเปลี่ยนและมีการประมวลผลการประชุมเป็นระยะๆ

ผลการจัดประชุม (รายละเอียดคนนำเสนอไว้ตอนท้าย)

1) การนำเสนอฐานข้อมูลความรู้ คนรู้ จุดอ่อน จุดแข็งของพื้นที่ สามารถประมวลภาพได้ดังนี้

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย ¹	ความรู้/ชุดความรู้ ²	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
แม่โจ้	2 จังหวัด 9 อำเภอ 40 ตำบล 264 หมู่บ้าน	26/122 คนวิจัย ¹	1.เศรษฐกิจชุมชน 2.เครือข่าย 3.วิถีชีวิตท้องถิ่น	1. การเขียน/การบันทึกของนักวิจัยและพี่เลี้ยง 3.การถอด/สรุปบทเรียน 3. ยังเข้าไม่ถึงอาจารย์ นักศึกษา	1. นักวิจัยชัดเจนเรื่องงานวิจัย 2. มีการต่อยอดงานในพื้นที่ 3. เกิดเครือข่ายการทำงาน	1.เก็บตามแบบฟอร์มโดยใช้ข้อมูลที่มี 2. โทรศัพท์ข้อมูลที่ขาด+ถามความต้องการเข้าร่วมองค์กร 3.เช็คข้อมูลจากกิจกรรมที่จัด 4.เก็บได้ 57 ชุด	- ยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลของสำนักงานฯ
โพธิ์ชัย	7 จังหวัด 38 หัววัด	10/30 ขึ้นไป	การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการทำงาน	ไม่มีฐานข้อมูลชัดเจน		อยู่ระหว่างรวบรวม	
แสนยา	1 จังหวัด 5 หมู่บ้าน	5/25	1. การจัดการหนี้สิน 2.ทรัพยากร 3.วัฒนธรรม	1. โครงการจบนักวิจัยไปคนละทาง 2. ภาคอื่นดึงคนไปทำงาน		เก็บได้ 27 ชุด	-ครบองค์การเป็นชุดเพื่อนักวิจัย -สร้างรูปธรรมงานที่จับต้องได้

¹ หมายถึง งานวิจัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่อนุวัติ / คน+ทีมงานวิจัยในพื้นที่ ที่มีเป็นจำนวนทั้งหมด และ/หรือ คนที่สามารถเป็นแกนนำในพื้นที่ได้

² หมายถึง ชุดความรู้ของโครงการวิจัยในพื้นที่ ความรู้ที่ได้จากการบริหารและสนับสนุนงานวิจัย

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
ลำพูน	1 จังหวัด 7 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ	23/...	1. หลักสูตรท้องถิ่น 2. คิดพัฒนาธรรม 3. การเชื่อมโยงอปท.	1. ขาดการสืบทอด งานในพื้นที่ 2. ขาดกลไกเชื่อมโยง พื้นที่ 3. การสื่อสารออกมมี น้อย	1. มีแหล่งทุนและ องค์กรทั้งภายใน ภายนอกให้การ สนับสนุน 2. เป็นที่รู้จัก กว้างขวาง 3. มีรูปแบบการ บริหารงานที่มี ประสิทธิภาพ	เก็บได้ 68 ชุด	- ต้องไปเชื่อมต่อกับงาน พัฒนาแต่ไม่ได้คอยอด - ต้องสร้างกิจกรรม ต่อเนื่อง - อยู่ระหว่างการสร้างนัก จัดการความรู้ - มีการต่อยอดงานเดิม - เป้าหมายหลักคือส่งเสริม ให้เกิดการจัดการความรู้ ในพื้นที่ - ร่วมงานกับแกนนำและ เครือข่ายประเด็น “ศูนย์ คุณธรรม”
ราชภัฏโพธิ สัตธา	9 อำเภอ 4 จังหวัด 2 ตำบล 1 ชนเผ่า 1 ป่า	13/13	การบูรณาการการศึกษา กับชุมชนท้องถิ่น	1. อาจารย์สนใจทำ แต่ผลงาน	1. มีอาจารย์สนใจ เยอะ 2. สนับสนุนงานผ่าน การเรียนการสอน 3. เชื่อมงานระหว่าง อาจารย์ นักศึกษา		

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
แม่ฮ่องสอน	7 อำเภอ 24 ตำบล 63 หมู่บ้าน (เข้มขัน 33 หมู่บ้าน)	29/32	1.เกษตรยั่งยืน (มาก) 2.สุขภาพ 3.การศึกษา 4. ท้องเที่ยว	1.การเดินทาง ประสานงาน 2.การประชาสัมพันธ์	1. มีเครือข่ายนักวิจัยในพื้นที่ 2. งานวิจัยถูกนำไปใช้เยอะ(แต่ไม่ค่อยมีคนรู้) 3.เป็นหน่วยจัดการความรู้ในพื้นที่	ใช้ฐานข้อมูลที่มีการจัดทำไว้แล้ว	-นักวิจัยทั้งนักพัฒนาชาวบ้าน เจ้าหน้าที่รัฐ
ลำปาง	6 อำเภอ 19 ตำบล 61 หมู่บ้าน	19/200	1.สุขภาพ 2. การจัดการความรู้โดยชุมชน 3.ประวัติศาสตร์ 4.ท่องเที่ยว	1. พื้นที่มีหลากหลาย 2.ภูมิศาสตร์ไม่เอื้อต่อการประสานงาน 3.การขับเคลื่อน ขึ้นกับพื้นที่	1.มีคณะประสานงานในพื้นที่ 2. มีการต่อยอด ความคิดการทำงาน 3.ทำงานสอดคล้องแนวคิดรัฐบาล	- ลงไปเก็บในพื้นที่ - เก็บได้ 21 ชุด	- เป้าหมายเพื่อผลักดันงานวิจัยสู่ภาพสู่ระดับนโยบาย
ท่องเที่ยว	5 จังหวัด 80 ชุมชน	40/20	ท่องเที่ยวโดยชุมชน	พื้นที่กว้าง	1. มีเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว 5 ชุมชน เจอกัน 2-3 เดือน/ครั้ง 2.ทำงานผ่านNodeพื้นที่		
เชียงราย	7 จังหวัด 7 อำเภอ 12 ตำบล 25 หมู่บ้าน		ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ (การสร้าง	มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์	มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์	จากโครงการวิจัยที่ดำเนินอยู่ 11 คน	ควรต่อยอดงานด้านพัฒนาเพื่อนำไปสู่การ

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	จุดอ่อน	จุดแข็ง	กระบวนการ	หมายเหตุ
	ครอบคลุม 5 ภูมิภาค นิเวศน์ 6 ชนเผ่า		รายได้ การสืบทอด การ ดูแลสุขภาพ)			เก็บข้อมูล	ปฏิบัติจริง และมีการ ติดตาม ประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง
น่าน	1 จังหวัด 13 อำเภอ 21 ตำบล 111 หมู่บ้าน		1.องค์ความรู้ในเรื่อง การจัดการทรัพยากร ป่าและน้ำ 2.องค์ความรู้ในการ พัฒนาเครือข่ายป่า ชุมชน 3.การจัดการกองทุน 4.การจัดการเรื่อง พิธีกรรมความเชื่อ 5.การบริหารจัดการโดย ชุมชน 6. การสร้าง / การ พัฒนาเครือข่ายความ ร่วมมือทางสังคม	1.นโยบาย / ทุน / โอกาสที่มาจาก ภาครัฐ / เอกชน 2.พื้นที่วิจัยส่วนใหญ่ เป็นสังคมชนบท มี วิถีเรียบง่าย มีความ ยืดหยุ่นสูง 3.ความสามารถใน การเชื่อมประสาน องค์กรสนับสนุนทั้ง ในและนอกพื้นที่	1.นโยบาย / ทุน / โอกาสที่มาจาก ภาครัฐ / เอกชน 2.แกนนำ / ผู้นำ พร้อมที่จะทำงานเพื่อ ชุมชน 3.ความเป็นปึกแผ่น ของชุมชน 4.การเป็นชุมชน ต้นแบบในการศึกษา เรียนรู้ 5.ความเป็น ประชาธิปไตย 6.พื้นที่วิจัยส่วนใหญ่ เป็นสังคมชนบท มี วิถีเรียบง่ายมีความ ยืดหยุ่นสูง	ประเด็นที่ต้องทำการ สนับสนุน คือ พรบ.ป่า ชุมชน การแก้ไขปัญห ความยากจน	

Node/ ประเด็น	พื้นที่การทำงาน	งานวิจัย/ คนวิจัย	ความรู้/ชุดความรู้	อุดหนุน	จุดแข็ง	กระบวนการ เก็บข้อมูล	หมายเหตุ
					7.การทำงานร่วมกัน เป็นเครือข่ายทาง สังคม 8.การเป็นชุมชน สังคมขนาดเล็ก 9. ทักษะต่าง ๆ ที่เกิด จากการเรียนรู้ผ่าน งานวิจัย		
รวมทั้งสิ้น ³	30 พื้นที่ ⁴ 59 อำเภอ 116 ตำบล 609 หมู่บ้าน	190/442	24 ชุดความรู้			184 ชุด	

หมายเหตุ: ขาดข้อมูลของ Node เกษตรกับอุตสาหกรรม

³ เป็นค่าประมาณการ

⁴ นับเป็นพื้นที่เพราะ 1 จังหวัดมีการทับซ้อนของงานที่แต่ละ Node ดูแล

2) การนำเสนอรูปแบบในการจัดทำระบบฐานข้อมูล

2.1 เปรียบเทียบข้อมูลระหว่าง E-PMS กับของมูลนิธิ

ลักษณะข้อมูล	E-PMS	แบบฟอร์มมูลนิธิ
ก) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวโครงการ	- รหัสโครงการ / ชื่อโครงการ / ประเด็น / Node ที่ดูแล - ชื่อนักวิจัย / บทบาท / จำนวนนักวิจัย - ระยะเวลา (เริ่มต้น – สิ้นสุด – ขยายเวลา) - สถานภาพโครงการ - งบประมาณ การเบิกจ่าย และรับคืน - การส่งรายงาน - RE / บทคัดย่อ - พื้นที่ทำงาน (มีแต่ไม่สมบูรณ์)	- มี - มี - มี - มี (เฉพาะ โครงการที่ สกว.ลงรับ) - ไม่มี - ไม่มี - มี
ข) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักวิจัย	- คำนำหน้าชื่อ / ชื่อ – สกุล / ตำแหน่งวิชาการ / - ความเชี่ยวชาญ / ระดับผลงาน - ภาควิชา / คณะ / หน่วยงาน - วุฒิการศึกษา (เฉพาะวุฒิสูงสุด) - ที่อยู่บ้าน – ที่ทำงาน / รหัสไปรษณีย์ / โทรศัพท์ – FAX (แต่ไม่ up-date) - รายละเอียดในบัตรประชาชน – ข้าราชการ - E-mail / โทรศัพท์มือถือ - โครงการที่รับผิดชอบ : ชื่อโครงการ / สถานะโครงการ – นักวิจัย / ค่าตอบแทน	- มี - ไม่มี - จะอยู่ในที่อยู่นักวิจัย - มี แต่อาจจะละเอียดมากกว่า - มี - ไม่มี - มี - มี (จะ link ตามข้อมูล ก) ข้อมูลส่วนที่ต้องการเพิ่มเติม - วัน / เดือน / ปี เกิด - อาชีพ - บทบาทหน้าที่ในชุมชน - ประสบการณ์ในด้านงานวิจัย / งานพัฒนา / การทำงานกับชุมชน

ลักษณะข้อมูล	E-PMS	แบบฟอร์มมูลนิธิ
ค) ประมวลภาพการสนับสนุนงานในพื้นที่ (สำหรับพีเลียง+Node)		- ประมวลภาพลักษณะการทำงานในพื้นที่ทั้งหมด ● เชิงกายภาพ ที่จังหวัด ที่อำเภอ ที่ตำบล ที่หมู่บ้าน ● เชิงภูมิโนเวศน์ เช่น กลุ่มน้ำอะไร ป่าอะไร เป็นต้น ● เชิงวัฒนธรรม เช่น ที่ชนเผ่า ที่ชนชาติ เป็นต้น - ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนงานวิจัยในพื้นที่ที่ Node /พีเลียงพบจากการสนับสนุนงานวิจัย เช่น การจัดการลุ่มน้ำ การจัดการหนี้สิน การประยุกต์ภูมิปัญญา การใช้กระบวนการวิจัย เป็นต้น - จุดอ่อน และจุดแข็งของพื้นที่สนับสนุนงาน - ประเด็นที่เด่นชัดและมีความต้องการการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานต่อในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสิ่งที่ยังขาดหรือขัดข้องในการขับเคลื่อนงานในประเด็นนั้นๆ

สรุป

1. ข้อมูลที่มูลนิธิต้องการ โดยเฉพาะข้อมูลโครงการ และนักวิจัย มีอยู่บ้างแล้วใน E-PMS แต่ข้อมูลดังกล่าว 1) ไม่ Up-date 2) ไม่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มของมูลนิธิ ข้อมูลที่เก็บได้จะช่วย recheck ความถูกต้องของข้อมูลใน E-PMS ได้
2. ข้อมูลจาก E-MPS สามารถดึงมาใช้ได้ในรูปของ Excel แต่ไม่สามารถดึงโปรแกรมมาใช้ได้ เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ดังนั้นฐานข้อมูลอาจต้องพัฒนาบนฐานโปรแกรมที่ค่อนข้างยืดหยุ่นและจัดการง่าย

3. ข้อมูล ก) และ ข) สามารถออกแบบเป็นฐานข้อมูลได้ในเบื้องต้น โดยเลือกเฉพาะข้อมูลหลักที่จำเป็น ส่วนอื่นๆ ค่อยพัฒนาเพิ่มเข้าไป หรือในช่วงแรกอาจพิจารณาว่าจำเป็นต้องเอาใส่ในฐานข้อมูลทั้งหมดหรือไม่ เนื่องจากข้อมูลบางอย่างอาจเก็บเป็น hard copy ไว้ก่อนก็ได้
4. ฐานข้อมูลดังกล่าว เอาตัวนักวิจัยเป็นที่ตั้ง จึงต้องมีการกำหนด code สำหรับนักวิจัย ซึ่ง code ดังกล่าวจะใช้ในฐานข้อมูล
5. คำถามสำคัญในการพัฒนาฐานข้อมูลต่อ
 - เราพอใจกับข้อมูลที่เรเก็บมาหรือยัง ขาดเหลืออย่างไร
 - ข้อมูลไหนสำคัญเร่งด่วนที่จำเป็นต้องใส่ไว้ในฐานข้อมูลบ้าง

ประเด็นแลกเปลี่ยน

ปฐมา : การเก็บข้อมูลนักวิจัยเพื่ออะไร? ข้อมูลเดิมของสกว.มีอยู่แล้วทำไมต้องเก็บใหม่ หรือว่าจะใช้เป็นข้อมูลของมูลนิธิที่ต้องเก็บแยกต่างหาก ?

วิศนา : การเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับนักวิจัยที่จะเข้าร่วมขบวนการจัดตั้งองค์กรสามารถใช้ข้อมูลเดิมที่มีอยู่ได้และหากข้อมูลส่วนใดขาดสามารถเก็บเพิ่มเติมได้จากการเข้าไปสนับสนุนงานในพื้นที่ ข้อมูลที่สกว.มีสามารถนำมาใช้ได้แต่ต้องเช็คข้อมูลบางส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น ที่อยู่

ปฐมา : จำเป็นหรือไม่ที่นักวิจัยจะต้องเป็นสมาชิกมูลนิธิ การเก็บข้อมูลมีคำถามว่าเก็บเอาไปทำอะไร จะต้องตอบหรืออธิบายเรื่องมูลนิธิเลยไหม?

วิศนา : ข้อมูลของนักวิจัยมีความจำเป็นที่ Node ต้องนำไปใช้อยู่แล้ว การเก็บข้อมูลนักวิจัยครั้งนี้เพื่อรวบรวมให้เห็นจำนวนคนที่สามารถติดต่อได้ก่อน มูลนิธิยังอยู่ระหว่างการก่อตั้ง และจะมีการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้นักวิจัยเข้าเป็นสมาชิกอยู่หากได้สถานที่ติดต่อนักวิจัยที่เป็นปัจจุบัน หากมูลนิธิเริ่มดำเนินการ ก็จะสามารถติดต่อให้ข้อมูลกับนักวิจัยได้ ซึ่งการตัดสินใจเป็น/ไม่เป็นสมาชิก ขึ้นอยู่กับนักวิจัยเอง

ช่วงบ่าย

เมื่อได้เห็นข้อมูลเบื้องต้นจากการประมวลในช่วงเช้าแล้ว ในช่วงบ่ายจึงได้มีหารือใน 2 ประเด็น คือ 1) การทำงานต่อเนื่องในการจัดตั้งมูลนิธิ และ 2) ออกแบบการจัดประชุมครั้งที่ 2/2549 ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมเสนอแนะ แลกเปลี่ยนในประเด็นดังกล่าว คือ

1) การทำงานต่อเนื่องในการจัดตั้งมูลนิธิ

☐ แนวคิดสำคัญ

- ☛ ให้เกิด **ความเป็นเจ้าของร่วม**
- ☛ เริ่มจากคนน้อยๆ ก่อน
- ☛ ต้องได้ **ใจคน** และ **การมีส่วนร่วม**

☐ โครงสร้างการทำงาน

มูลนิธิ (ร่วมใหญ่)

สถาบัน / กลุ่ม / องค์กรในพื้นที่ (ร่วมเล็ก)

☐ รูปแบบคณะกรรมการ

- ☛ มีหลากหลายทั้งชาวบ้าน นักวิชาการ ฯลฯ
- ☛ ทาบตามผู้ใหญ่ที่มี POWER
- ☛ คึงทุน(คน)ภายในเข้ามา อาทิ

กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
อ.ปิยะวัติ บุญ-หลง	คุณชัชวาลย์ ทองดีเลิศ
คุณทรงพล เจตนาวณิชย์	พระสมคิด สุจิตต์โต
อ.อวาร์ณ โสภาสพัฒนกิจ	คุณหมอชาติรี เจริญศิริ
อ.สมคิด แก้วทิพย์	คุณสุเมธ พรหมรักษา
อ.สินธุ์ สโรบล	อ.เสน่ห์ จามริก
พระมหาดร.บุญช่วย สิริธโร	คุณหมอวิจารณ์ พานิช
คุณชาญ อุทริยะ	อ.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา
คุณนพพร นิลณรงค์	คุณวิศิษฐ์ วังวิญญู
คุณอรุณี เวียงแสง	อ.สิทธิชัย (ม.เกษตร)
คุณวันเพ็ญ พรินทรากุล	คุณเนเรศ สงเคราะห์สุข
ดร.เมธี พยอมยงค์	

☐ เงิน

- ☛ ระดมทุนจากการทอดผ้าป่า
- ☛ รับบริจาค
- ☛ ขอสนับสนุนจากสกว.
- ☛ เชิญกรรมการมาคุยเพื่อหาช่องทางอื่นๆ
- ☛ เงินสนับสนุนจากNode (ตามศรัทธา)
 - แม่โจ้บริจาค 3,000 บาท
 - แสนผลญา บริจาค 2,000 บาท
- ☛ ทิ้งไว้เป็นประเด็นหาหรือในงานประชุม

☐ คน

- ☛ เช็กแกนนำก่อตั้งในแต่ละพื้นที่

NODE	แกนนำ	นักวิจัยแกนนำ	รวม
แสนผลญา	7	11	18
ลำพูน	20	10	30
ลำปาง	3	-	3
แม่ฮ่องสอน	15	5	20
น่าน	20	-	20
แม่โจ้	10	28	38
เกษตร	5	10	15
ราชภัฏ	10	-	10
ท่องเที่ยว	4	10	14
โพธิyalย	4	10	14
รวมทั้งสิ้น	98	84	182

- ☛ ส่งรายชื่อ ที่อยู่ สถานที่ติดต่อให้กองเลขาฯเพื่อติดต่อเชิญเข้าร่วมประชุม

☐ โครงสร้าง ระเบียบ แผนงาน

- ☛ นำเข้าเวทีเพื่อหารือ

☐ การปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องในการจัดตั้งมูลนิธิ

ภารกิจ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1) ออกจดหมายขอเปิดบัญชี กรุงไทยของมูลนิธิ นาม “ระคมทุนก่อตั้งมูลนิธิงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น”	จีวัน	ผู้มีอำนาจลงนาม พระมหา บุญช่วย อ.สมคิด อ.อาวรณ์
2) จัดทำแผนผังสร้างความ เข้าใจระยะก่อตั้ง	นิตยา	
3) ใบสมัคร เลือ ดรา สัญลักษณ์ การรับบริจาค	อังคณา	
4) ร่างจดหมายขอระดมทุน	ฉัตรวดี	

2) การออกแบบการจัดเวทีเครือข่ายงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ 2/2549

☐ เป้าหมาย

- ☛ สร้างความเข้าใจเพื่อขับเคลื่อนมูลนิธิ
- ☛ ระดมทำแผนกิจกรรมตามพันธกิจ
- ☛ เตรียมเวทีมหกรรมงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ

☐ รูปแบบการจัดเวที

- เข้าวันที่ 18 ก.พ. 49
 - ♦ เล่าสู่กันฟัง ความเป็นมาและพัฒนาการของมูลนิธิ
 - ♦ รับฟังความคิดเห็นจากเวที
- บ่ายวันที่ 18 ก.พ. 49
 - ♦ แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นต่อกิจกรรมตามพันธกิจมูลนิธิ
 - ♦ กลุ่มย่อย 7 กลุ่มนำเสนอต่อเวทีใหญ่
 - ♦ ประมวลภาพรวม
- เข้าวันที่ 19 ก.พ. 49
 - ♦ หาวิธีเพื่อเตรียมจัดงานมหกรรมภาคเหนือ

☐ การแบ่งกลุ่มย่อยตามพันธกิจ

พันธกิจ	ผู้รับผิดชอบ
ระดมทุน	โพธิยาลัย แสนผญา
ระบบฐานข้อมูล	สกว.ภาค
ประชาสัมพันธ์	นิตยา ราชภัฏ เดือนเพ็ญ
โครงสร้างองค์กร	แม่โจ้
ผลักดันนโยบาย	ฉัตรวิทย์ ภัทราแม่ฮ่องสอน
ความรู้	ลำพูน ท้องเที่ยว
เครือข่าย ภาคี	พรทวี สุภาพรรณ

☐ การเตรียมงาน

การเตรียมงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1) เตรียมโครงการ สัญญา	ชีวัน สุภาพรรณ	Node เกษตรเป็นเจ้าภาพ
2) หนังสือเชิญ ใบตอบรับ กำหนดการ ประสานงาน	Node เกษตร	
3) สถานที่ อาหาร ที่พัก	Node เกษตร	ผู้เข้าร่วม 70 คน + ผู้ทรงคุณวุฒิ
4) กลุ่มย่อย	ทีมเจ้าหน้าที่ Node	ตามพันธกิจ
5) ข้อมูลพัฒนาการมูลนิธิ	อังคณา	

สรุปรายงานการประชุม

“เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

ผู้เข้าร่วมการประชุม

1. ผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานวิจัยภาคเหนือ
2. นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น
3. ฝ่ายโครงการภาคเหนือ/เจ้าหน้าที่สกว.สำนักงานภาค

วัตถุประสงค์การประชุม

1. เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงาน การจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
2. เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”

ผลการประชุม



บททวนการทำงานที่ผ่านมา

กระบวนการ : บรรยายภาพรวมการดำเนินงานโดยตัวแทนกองเลขา
ร่วมแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น

เนื้อหา

คุณอังคณา นำเสนอข้อมูลและบททวนการขับเคลื่อนงานที่ผ่านมา โดยกล่าวถึงแนวคิด การก่อตั้งมูลนิธิที่เริ่มต้นจากฐานคิดการสร้างพื้นที่สำหรับกลุ่มคนทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ให้สามารถหนุนเสริมกันและกัน รวมทั้งต่อยอดฐานงานต่อเนื่องได้ โดยค้นหารูปแบบการทำงานร่วมกันที่เหมาะสม โดยมีข้อสรุปเบื้องต้น คือการจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และได้กำหนดแผนงาน 7 ส่วน เพื่อนำมาหารือและวางแผนการทำงานร่วมกันในวันนี้

การประชุมวันนี้คาดหวังการเติมเต็มจากที่ปรึกษา นักวิจัย และคณะทำงาน ที่ต้องขับเคลื่อนงานร่วมกันในอนาคตให้มีฐานคิดและเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน เนื่องจากการประชุมมีทั้งคนเก่าและคนใหม่เข้าร่วมดังนั้นจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอธิบายข้อมูล และทำความเข้าใจ เรื่องการตั้งมูลนิธิในด้านประโยชน์และความสำคัญ



ระดมแผนงานกลุ่มย่อย

กระบวนการ: การประชุมกลุ่มย่อยโดยเลือกกลุ่มตามความถนัดและความสนใจ แบ่งกองเลขา
ประจำกลุ่มย่อย เพื่อนำการพูดคุยและบันทึกข้อมูล
นำเสนอข้อมูลกลุ่มย่อย ร่วมวิพากษ์และสรุปภาพรวม

เนื้อหา

ฝ่ายระดมทุน แบ่งข้อมูลกลุ่มทุน เป็น ทุนทางสังคม ทุนเครือข่าย ทุนทางการเงิน ทุนทางสังคม เน้นการสร้างกลุ่มคนที่จะมาร่วมกันผลักดัน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน การจัดการทรัพยากร ความเชื่อประเพณีและ องค์กรชุมชน ในด้านทุนเครือข่ายเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่าง ผู้เกี่ยวข้อง ในเชิงทุนการเงินแยกเป็นสองส่วนคือ ทุนภายใน ได้แก่ การร่วมมือของกลุ่มนักวิจัย หรือศูนย์ประสานงานวิจัยฯ ในการร่วมลงขันหรือระดมในรูปแบบอื่นๆ ทุนภายนอกคือการรับบริจาคหรือการประสานงานหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น

การหารือในด้านทุนนั้น ได้มีความพยายามความเข้าใจแผนงานว่าเป็นระยะสั้นเพื่อการ ก่อตั้งหรือเป็นระยะยาวเพื่อการดำเนินงานและบริหารงานในองค์กร ซึ่งในเบื้องต้นนั้นได้เน้น การระดมเพื่อก่อตั้งมูลนิธิ อย่างไรก็ตามจากการแลกเปลี่ยนพบว่าหลายฝ่ายเป็นห่วงประเด็นของ การขับเคลื่อนโดยใช้เรื่องเงินเป็นตัวตั้ง มากกว่าการใช้เรื่องของใจ อาจส่งผลไม่ดีต่อการทำงาน อย่างไรก็ตามพบว่าเงื่อนไขเบื้องต้นในการก่อตั้งมูลนินั้นจำเป็นต้องมีงบประมาณก้อนหนึ่งมา ใช้ในการดำเนินงาน จึงต้องวางแนวทางที่ชัดเจนร่วมกันต่อไป อย่างไรก็ตามในการดำเนินงาน นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีทีมแผนพัฒนาเป็นหลักสำคัญในการ ประชุมแลกเปลี่ยน

ฝ่ายจัดทำฐานข้อมูล ด้านการจัดทำฐานข้อมูลมีการแลกเปลี่ยนหลายครั้ง ปัจจุบันได้มีการ ออกแบบฟอร์มให้ทางนักวิจัยได้กรอกข้อมูล โดยได้มีการกำหนดรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล เบื้องต้น คือ อาจเป็นการทำ Website เพื่อให้ นักวิจัยสามารถเรียกใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้ โดยง่าย หรือการจัดทำในลักษณะโปรแกรมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว แผนการทำงาน แบ่งเป็นแผนงานระยะสั้นและแผนระยะยาว โดยแผนระยะสั้นคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ให้เสร็จสิ้น ตามกำหนดสัญญาโครงการในระยะ 6 เดือน และในระยะยาวคือการพัฒนา website หรือ โปรแกรมให้สมบูรณ์

การสื่อสารสู่สังคม

ด้านการสื่อสารเน้นการสื่อสารข้อมูลมูลนิธิ ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของคนในสังคม โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจเพื่อนำมาสู่การร่วมงาน โดยมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและ แนวทางเบื้องต้นดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ	สาร	สื่อ/ช่องทาง
๑.แหล่งทุน	- จัดมหกรรมงานวิจัยภาคเหนือ - ส่งเอกสารสิ่งพิมพ์ - การเยี่ยมเยียน	- แนะนำองค์กร - ชักจูงให้สนับสนุน ทุน - ประสานความร่วมมือ	- สื่อผสม - จม.ข่าว,แผ่นพับ - สื่อบุคคล,สื่อ เสริม
๒.ผู้ใช้งานวิจัย	- จัดมหกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการ สาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- แนะนำองค์กร - เสนอผลงานและ ตัวอย่าง - ชักจูงให้มาใช้ บริการ - ประสานความร่วมมือ	- สื่อผสม - ชุดสื่อนิทรรศการ - พื้นที่วิจัย - เล่มเล็ก,VCD
๓.นักวิจัย	- จัดมหกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการ สาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- แนะนำองค์กร - ให้การศึกษา กระบวนการวิจัย - ชักจูงให้มาร่วม งานวิจัย	- สื่อผสม - ชุดสื่อนิทรรศการ - พื้นที่วิจัย - เล่มเล็ก,VCD
๔.เครือข่ายและภาคี	- จัดมหกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการ สาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- เสนอข่าวสารและความรู้ - ประสานความร่วมมือ	- สื่อผสม - ชุดสื่อนิทรรศการ - พื้นที่วิจัย - เล่มเล็ก,VCD
๕.ผู้สนใจทั่วไป	- จัดมหกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการ สาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- แนะนำองค์กร - เสนอข่าวสารและ ความรู้ - ชักจูงให้มาใช้ ประโยชน์และร่วม วิจัย	- สื่อผสม - ชุดสื่อนิทรรศการ - พื้นที่วิจัย - เล่มเล็ก,VCD

แนวทางการจัดทำแผนการผลักดันเชิงนโยบาย

ข้อเสนอจากเวที	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	วิธีการ	ผู้ดำเนินการ
1. ถอดบทเรียนความสำเร็จของกิจกรรม / งานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จสิ้น	1. เพื่อเตรียมความพร้อมในส่วน of ผลการวิจัย / องค์ความรู้ที่จะนำไปเผยแพร่เพื่อประยุกต์ใช้ / ผลักดันเชิงนโยบาย 2. เพื่อยืนยันผลความสำเร็จของการวิจัย โดยนำเสนอรูปธรรมที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน	1.1 การถอดบทเรียนระดับโครงการวิจัย 1.2 กำหนดประเด็นต่าง ๆ ขึ้นเพื่อร่วมกันในการถอดบทเรียนโครงการวิจัยระดับเครือข่ายภาค / ประเทศ (เช่น กิจกรรม การเตรียมพร้อมในการจัดงานมหกรรมวิจัย ที่มีการบูรณาการ / การถอดบทเรียนประเด็นวิจัยร่วมกันในเขตภาคเหนือ) 1.3 การยกระดับ / สังเคราะห์ องค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียน ให้มีความพร้อมในการนำไปใช้ในทางนโยบายสู่การปฏิบัติจริง	- ระดับโครงการ, พื้นที่ เช่น โครงการวิจัยเด่น (ทำมาแล้ว ดำเนินการต่อได้เลย) - กลุ่มประเด็น ที่เหมือนกันของเครือข่ายงานวิจัย (กำหนดประเด็นและวางแผนให้ชัดเจน เช่น กรณีนามมมหกรรมวิจัย) - เชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมการสังเคราะห์ ให้ตรงกับความต้องการการนำไปใช้ใน ส่วน นโยบาย	1.1 - 1.3 - นักวิจัย - Node, พี่เลี้ยงโครงการ - สกว.ภาค - ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นต่าง ๆ ในการร่วมสังเคราะห์องค์ความรู้
2. การทบทวนกรอบคิดและวางแผนเพื่อนำไปสู่การใช้นโยบาย มองยุทธศาสตร์พื้นที่ มองเป้าหมายของสกว.	1. เพื่อแก้ไขปัญหาผลการวิจัยไม่ถูกยอมรับ / ไม่มีการนำไปใช้ โดยหน่วยงานพัฒนา / นโยบายในพื้นที่ และเพื่อให้ผลการวิจัยของโครงการวิจัยต่าง ๆ สอดคล้องกับ	2.1 มุ่งพัฒนา / สนับสนุนโครงการวิจัย ภายใต้การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่นั้น ๆ เป็นหลัก 2.2 สกว.ภาค กำหนดยุทธศาสตร์ / วางแผนในการทำงาน ให้มีความเชื่อมโยง	- การกำหนดยุทธศาสตร์ในพื้นที่จังหวัด, ภาค - การกำหนดยุทธศาสตร์ และวางแผนการทำงาน โดย สกว.ภาค ที่	- นักวิจัย - Node, พี่เลี้ยงโครงการ - สกว.ภาค

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 - 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

	ความต้องการยุทธศาสตร์ของพื้นที่ / อปท. 2. เพื่อให้หน่วยงานสนับสนุน ศก.ภาค มีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน ตรงกับความต้องการของภาครัฐและชุมชน	ไปสู่การใช้เชิงนโยบาย ทั้งในระดับ โครงการวิจัย , ภาค , และประเทศ	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของพื้นที่และนโยบาย
3. การทำวิจัยร่วมระหว่างชุมชน กับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น	1. เพื่อให้การวิจัยตอบปัญหาได้ตรงจุดทั้งในส่วนของความต้องการของภาครัฐและชุมชน 2. เพื่อสร้างการยอมรับในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดขึ้น กับหน่วยงานภาครัฐ 3. เพื่อประสานงานงบประมาณของท้องถิ่นจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบต., CEO มาสู่การพัฒนาในระดับพื้นที่ผ่านกระบวนการวิจัย	3.1 การกำหนดประเด็นวิจัยและวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างชุมชน กับหน่วยงานกลไกระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ 3.2 วิเคราะห์การทำงานของภาครัฐ เริ่มตั้งแต่ระดับพื้นที่ขึ้นไป เพื่อหาช่องทางในการนำเสนอการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงาน โดยใช้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือ	เน้นการสนับสนุนให้มีการเชื่อมประสานการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชน โดย สกว.ให้การผลักดัน / สนับสนุนในด้านวิชาการ , กระบวนการ / องค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการทำงานร่วมกันของภาครัฐและชุมชน
4. แสวงหาแนวร่วม กระบวนการวิจัยระหว่างส่วนที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย - คนทำวิจัย - หน่วยงานรัฐ - ท้องถิ่น - นโยบาย	1. เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนวิจัยกับหน่วยงานกลไกที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน 2. เพื่อความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาที่ตรงความต้องการของชุมชนและสอดคล้อง	4.1 ระบุให้มีการเชื่อมประสานและการตั้งการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการทำงานวิจัยของชุมชนตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ และให้มีการเชื่อมโยงกับนโยบาย 4.2 สนับสนุนโครงการวิจัยที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชน	- การกำหนดยุทธศาสตร์โดยสกว. ภาค - กำหนดประเด็นที่ต้องการและพัฒนาสนับสนุนต่อเนื่อง - เริ่มจากขั้นการพัฒนาโครงการ

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

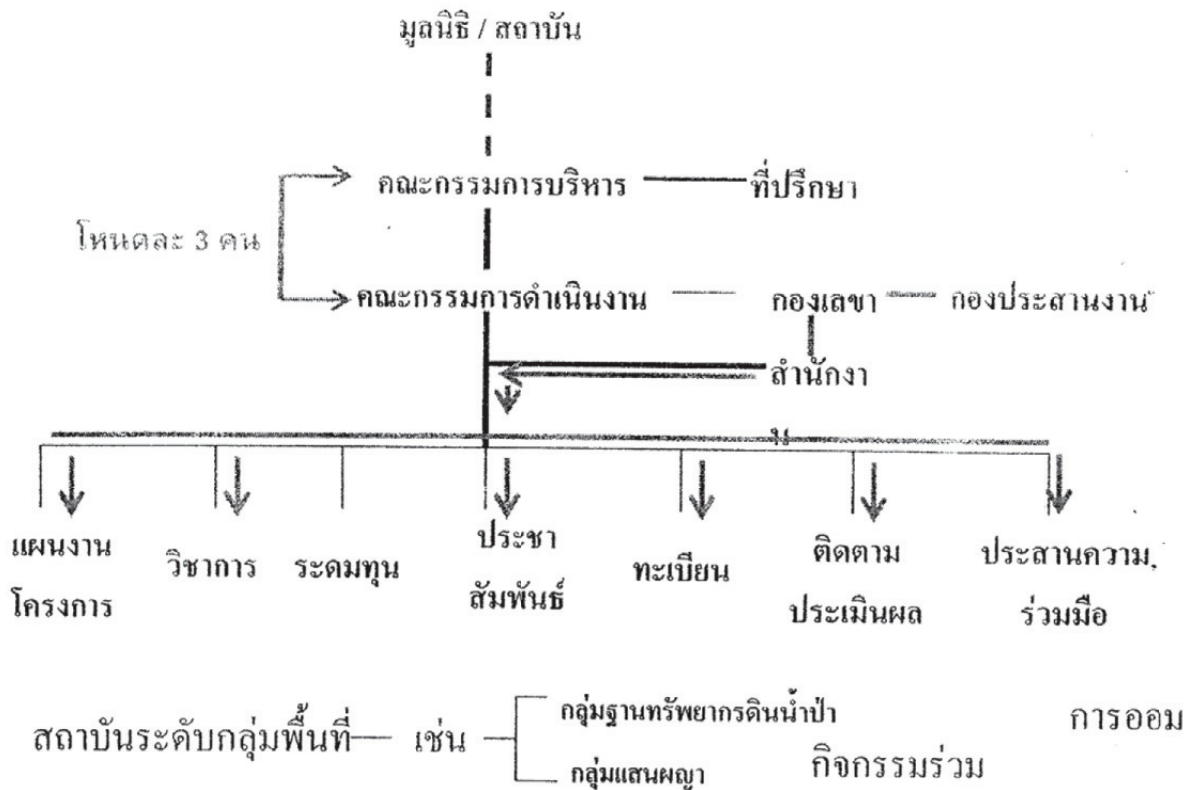
วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

- ชุมชน - เหนือชุมชน - ตัวเชื่อมระหว่างองค์กร	รับกับการพัฒนาขององค์กรภาครัฐ และนโยบาย 3. เพื่อสร้างการยอมรับและการ ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง		- การแสวงหาตัวเชื่อม ระหว่างองค์กร	
5. การสร้างรูปธรรมงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นโดยการต่อยอดผลงานวิจัย/ องค์กรความรู้ที่เกิดขึ้นจริง	1. เพื่อเป็นการขยายผลงานวิจัย 2. เพื่อสร้างการยอมรับในวงกว้าง	5.1 การสนับสนุนให้มีต่อยอดผลการวิจัย จากโครงการวิจัย/ประเด็นต่างๆ ในพื้นที่ /ประเด็นร่วมกันในชุดกลุ่มประเด็น ที่มี ศักยภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ นโยบาย	- การสนับสนุนทุนในการ ดำเนินการ การเชื่อม ประสาน การขยายผล โดยให้นักวิจัย/เครือข่าย นักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการ หลัก - ศกว.ภาค สะท้อน ภาพรวมของงานวิจัยใน แต่ละประเด็น วิเคราะห์ หาความเป็นไปได้ในการ ขยายผล --- ศึกษานำต่อ	

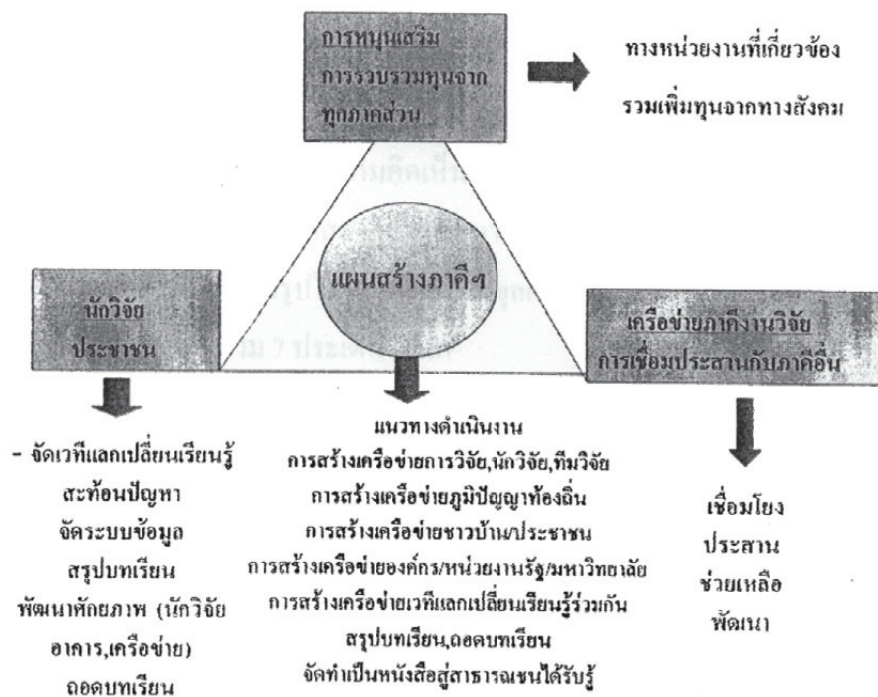
รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านนา อ.ต้นก้ามเสือ จ.เชียงใหม่

ฝ่ายหนุนเสริม



ฝ่ายสร้างภาคีความร่วมมือ





บทเรียนกองเลขา

กระบวนการ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

เนื้อหา ผลการสะท้อนจากกองเลขาพบว่า เนื่องจากการประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุมที่เคยเข้าร่วมในครั้งที่ผ่านมามีความเข้าใจในระดับหนึ่ง และมีกลุ่มคนมาใหม่ที่ไม่เคยเข้าร่วมการประชุมและไม่รับทราบข้อมูล ดังนั้นในกลุ่มย่อยหลายกลุ่มจำเป็นต้องใช้เวลาในการปรับความคิดและความเข้าใจที่ชัดเจนต่อแนวทางการทำงาน โดยมีประเด็นที่สะท้อนร่วมกันดังนี้

1. ไม่เข้าใจประเด็นการแลกเปลี่ยนเรื่องการทำแผนงาน ว่าจะเป็นแผนระยะสั้น เพื่อก่อตั้งและผลักดันให้เกิดมูลนิธิหรือเป็นการวางแผนระยะยาวเพื่อวางกรอบการทำงานของมูลนิธิ
2. ไม่ชัดเจนในเรื่อง โครงสร้างในการดำเนินงาน รูปแบบของมูลนิธิหรือเนื้อหาที่จะเกิดขึ้น
3. ไม่ชัดเจนเรื่องเป้าหมายของการเก็บรวบรวมข้อมูล ว่าทำเพื่อใคร อย่างไร ข้อมูลอะไรบ้างที่สำคัญ
4. ไม่เข้าใจว่าการระดมทุนจะเป็นการระดมในระยะสั้นหรือระยะยาว
5. ประเด็นการขับเคลื่อนความรู้ ไม่ชัดเจนว่าความรู้ที่ต้องการขับเคลื่อนคืออะไร เพื่ออะไร

ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในส่วนของการดำเนินงาน เน้นการออกแบบแผน และหลอมแผนร่วมกันอีกครั้ง เพื่อประเมินแผนระยะสั้น ระยะยาว การทำงานเน้นช่วยกันเป็นทีม เช่นการระดมทุน การทำสื่อ การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นต้น



ระดมความคิดเห็น “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”

กระบวนการ ประชุมระดมความคิดเห็น

เนื้อหา การประชุมในวันที่สอง เน้นการหารือเรื่องการจัดเตรียมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ผลการแลกเปลี่ยนได้ข้อสรุปในการจัดทำเวทีจุลกรรมในรายประเด็นเพื่อให้เกิดการสังเคราะห์งานในประเด็นต่างๆ รวม 7 ประเด็นได้แก่

1. ประเด็นพระสงฆ์
2. ประเด็นเด็ก เยาวชนและการศึกษา
3. ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติ
4. ประเด็นท่องเที่ยว
5. ประเด็นเกษตรกรรมยั่งยืน
6. ประเด็นการจัดการสังคม
7. ประเด็นภูมิปัญญา/ประวัติศาสตร์

โดยเน้นที่วิจัยร่วมกับทางคณะทำงานในการขับเคลื่อนงาน เพื่อถอดบทเรียน สัมเคราะห์
ร่วมและจัดทำสื่อ เพื่อนำข้อมูลไปสู่การจัดเวทีมหกรรมในช่วงประมาณเดือนกันยายน นัดหมายการ
ประชุมอีกครั้งในวันที่ 9 มีนาคม 2549

■ ระดมความคิดเห็น งามมทรรณววิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ

งานเรื่อง	พื้นที่แลกเปลี่ยน	เจ้าภาพ
1. พระสงฆ์/ศาสนา	โพธิยาลัย	ดร.พระมหาบุญช่วย, พระประสิทธิ์
2. เด็ก เยาวชน การศึกษา	ลำพูน	อ.สุเมธ + Node ลำพูน
3. ทรัพยากรธรรมชาติ	แม่ลายน้อย	ทีมแม่ลายน้อย (คุณสวัสดิ์)
4. ท้องเที่ยว	แม่กำปอง	พ่อหลวงพรหมมินทร์
5. เกษตรกรรมยั่งยืน	แม่ฮ่องสอน	คุณบุญสุข + Node แม่ฮ่องสอน
6. การจัดการสังคม, หนี้สิน	แสนชะหญา ลำปาง + น่าน	คุณชาญ
7. ภูมิปัญญา/ประวัติศาสตร์	น่าน + แม่แจ่ม + วังเหนือ + ลำพูน + คอยสะเกิด	พระอธิการสมคิด

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 - 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

- คณะทำงานประเด็น 1. งาน เกาะเกี่ยวเรื่องราวมาโดยตลอด 2. คนช่วยตั้งคำถาม
- ออกแบบการทำงาน เป็น โครงการ 1 โครงการ 1 จุลกรรม
 - ทีมเล็ก "กรณีศึกษา"
 - ถอดบทเรียน / ทำสื่อ
 - กำหนดเวที ประเด็นนั้นๆ มีโครงการหลายกรณี "สังเคราะห์ร่วม"

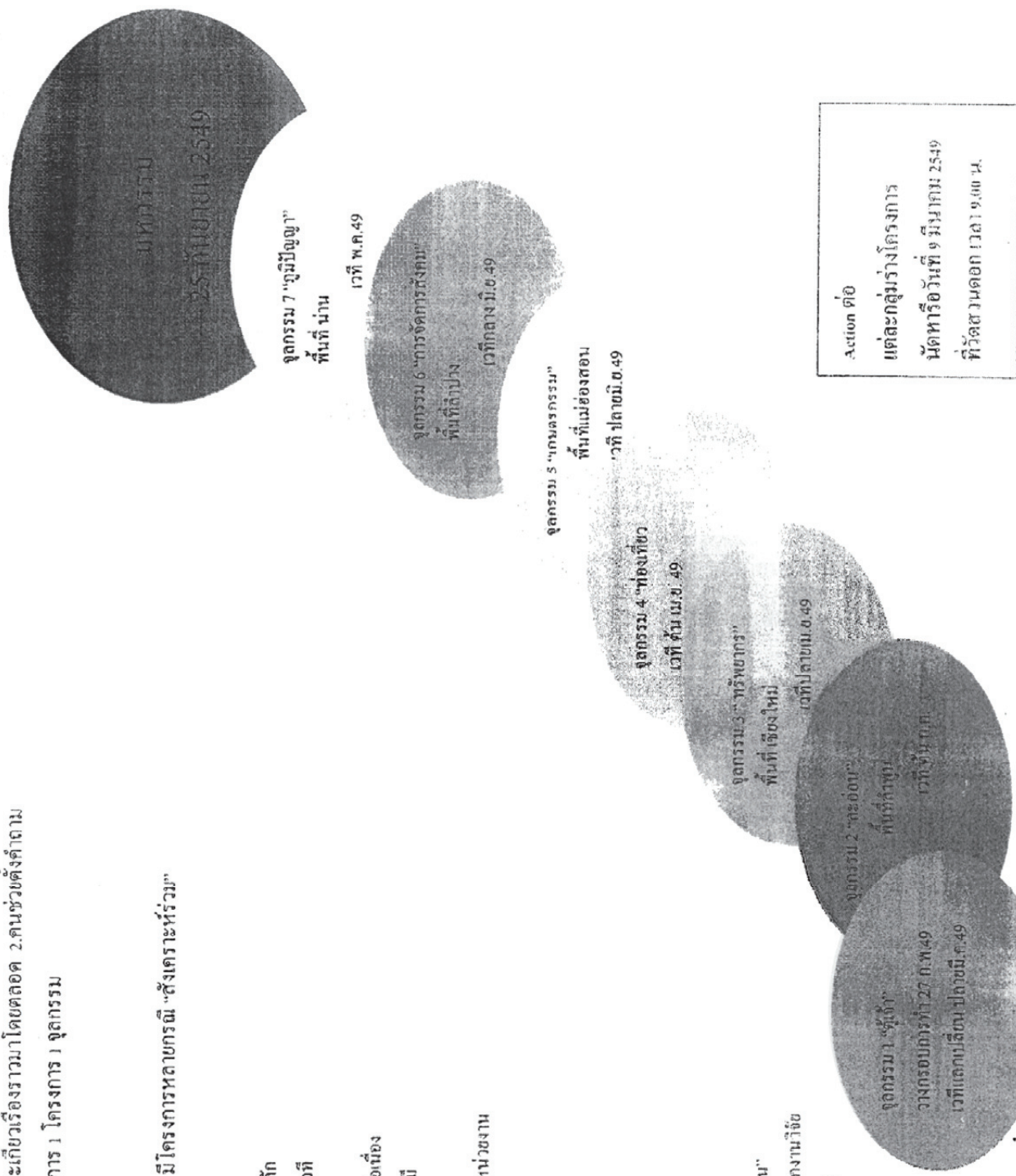
แนวทาง

- เรื่องราวเดิมเป็นหลัก
- เก็บใหม่ + เปรียบเวที
- ความเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
- ผลกระทบจากการมีประโยชน์
- การทำงานร่วมกับหน่วยงานรัฐ

เนื้อหา

เพิ่มเติม

- กระบวนการ
- การเชื่อมภาคี
- คำถาม
- คำตอบ
- พัฒนาการ
- ความลึกซึ้ง "ชีวิตคน"
- ชาวบ้านได้อะไรจากงานวิจัย
- นวัตกรรม-อุปสรรค



รายงานการประชุม "เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549"

วันที่ 18-19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

สรุปประชุมการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือ

วันที่ 3 มีนาคม 2549

ณ ห้องประชุมวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

วัตถุประสงค์การประชุม

- 1) เพื่อนำเสนอแผนกิจกรรมของมูลนิธิตามพันธกิจที่ปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมรายละเอียด
- 2) เพื่อให้เกิดแผนงานมูลนิธิที่เป็นรูปธรรมชัดเจน
- 3) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการทำงานและกำหนดการทำงานที่ต่อเนื่อง

วิธีการ

ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปรับกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากเวทีครั้งก่อนนำเสนอผลการหารือการปรับกิจกรรมเพื่อให้เวทีช่วยเติมเต็ม และประมวลเป็นแผนงานของมูลนิธิ

เอกสารที่แจก

- 1) แผนงานฝ่ายประชาสัมพันธ์
- 2) แผนงานฝ่ายระดมทุน
- 3) แผนงานฝ่ายโครงสร้าง
- 4) แผนงานฝ่ายผลักดันนโยบาย
- 5) แผนงานฐานข้อมูล

ผลการจัดประชุม

การนำเสนอของกลุ่มงานแต่ละฝ่ายเพื่อออกแบบกิจกรรมเพิ่มเติม มีดังนี้

◆ แผนงานระดมทุน ◆

►ผู้รับผิดชอบ โปธิยาธิ์ แสนผลญา

► กระบวนการทำงาน - ปรึกษาหารือกันผ่านทางโทรศัพท์ และ E-MAIL โดยมีข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีเดือนกุมภาพันธ์เป็นหลักในการคุย

- ทีมเจ้าหน้าที่ทำแผนแล้วจัดส่งให้ผู้ประสานพิจารณาเพิ่มเติม
- ผู้ประสานงานเดิมส่วนที่ขาดแล้วจัดส่งมายังกองเลขานุการ
- เตรียมนำเสนอต่อเวที

► ผลการหารือ (แผนงาน)

◆ แผนงานฐานข้อมูล ◆

► ผู้รับผิดชอบ คุณชีวัน ชันธรรม

- กระบวนการ
- ใช้ข้อมูลที่ได้จากการหารือเวทีเดือนกุมภาพันธ์เป็นหลัก
 - ดูหมวดหมู่ของข้อมูลแล้วนำมาจัดประเภทโดยพิจารณาจากแบบสำรวจข้อมูลนักวิจัย
 - ทดลองออกแบบหน้าตาฐานข้อมูล
 - ปรีกษา หารือกับเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ สกว.ภาค
 - ทดลองออกแบบหน้าตาฐานข้อมูล โปรแกรม ACCESS
 - นำเสนอต่อเวที

► แผนงาน (แผนงานระยะสั้น)

วัตถุประสงค์ 1) รวบรวมข้อมูลนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น และผู้สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. ติดตามและรวบรวมข้อมูลนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น และผู้สนใจ จากแบบฟอร์มที่ส่งให้แต่ละ Node	1 ก.พ. – 18 มี.ค. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	1. ได้รับแบบฟอร์มนักวิจัยจากแต่ละ Node
2. จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้เพื่อเตรียมกรอกลงฐานข้อมูล	19 – 25 มี.ค. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	2. ข้อมูลแบบฟอร์มนักวิจัยถูกรวบรวมไว้พร้อมที่จะกรอกลงฐานข้อมูล

วัตถุประสงค์ 2) เกิดฐานข้อมูลองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. ประสานงานผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำฐานข้อมูล	20 ก.พ. – 28 ก.พ. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	1. ได้ผู้เชี่ยวชาญที่จะมารับผิดชอบจัดทำฐานข้อมูล
2. ผู้เชี่ยวชาญดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูล	1 – 15 มี.ค. 49	ผู้เชี่ยวชาญ	2. ได้ฐานข้อมูลสำหรับนำมาทดลองใช้
3. นำฐานข้อมูลที่ได้มานำเสนอในที่ประชุม และทดลองใช้ฐานข้อมูลที่ได้	16 – 19 มี.ค. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	3. ได้ผลการทดสอบฐานข้อมูลที่จะนำไปหาหรือกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาต่อให้สมบูรณ์
กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
4. ผู้เชี่ยวชาญนำผลการทดสอบที่ได้ไปพัฒนาต่อให้สมบูรณ์	20 – 27 มี.ค. 49	ผู้เชี่ยวชาญ	4. ได้ฐานข้อมูลที่พร้อมใช้งาน
5. ทบทวนกรอกข้อมูลที่รวบรวมได้ลงฐานข้อมูล	27 มี.ค. – 15 เม.ย. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	5. ฐานมีข้อมูลที่พร้อมใช้งานได้

วัตถุประสงค์ 3) เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล

กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. วางระบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล เช่น คนรับผิดชอบหลัก การดูแลระบบข้อมูล การ UP-DATE ข้อมูล ฯลฯ	ภายในเดือนมี.ค. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	1. ได้แนวทางการวางระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม
2. นำเสนอระบบการบริหารฯ เพื่อขอความเห็นจากที่ประชุม	ภายในเดือนมี.ค. 49	ทีมงานฐานข้อมูล	2. ได้ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลที่จะนำไปปฏิบัติจริง

◆ แผนงานโครงสร้าง ◆

► ผู้รับผิดชอบ แม่โจ้

- กระบวนการ
- พิจารณาโครงสร้างจากการหารือเวทีเดือนกุมภาพันธ์เป็นหลัก
 - ประมวลข้อเสนอแนะจากการจัดประชุมทั้งหมดเพื่อพิจารณาโครงสร้างที่เหมาะสม
 - ออกแบบโครงสร้างองค์กร
 - นำหารือผู้ประสานงานช่วยเติมเต็ม
 - นำเสนอต่อเวที

► แผนงาน

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ กลไกการจัดการ ขององค์กร นักวิจัยท้องถิ่น

กิจกรรมจัดรวบรวมฐานข้อมูลโครงสร้างการดำเนินงานการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ประกอบด้วย

วิธีการดำเนินงาน

1.1 ฐานข้อมูล ศูนย์ประสานงาน หรือ สำนักงานประสานงานในพื้นที่ภาคเหนือ ประกอบด้วย

- ที่ไปที่มา เป้าหมาย ของการดำเนินงาน
- โครงสร้างการทำงาน และความสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆในพื้นที่

ประสานงานกับทาง สกว-ภาค ขอรายละเอียดข้อมูลตามที่ต้องการ และนำมาจัดหมวดหมู่ ของข้อมูล โดยการจัดประชุมทีมงานเพื่อวางหมวดหมู่ข้อมูล

- รูปแบบ และกลไกการทำงาน
- บทเรียน ประสบการณ์การทำงาน
- จำนวน โครงการที่รับผิดชอบ
- ความถนัดหรือจุดเด่นในการทำงาน

1.2 ฐานข้อมูลโครงการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือประกอบด้วย

- ชื่อโครงการ
- ประเด็นหรือโจทย์วิจัย
- สถานการณ์การดำเนินโครงการ
- จุดอ่อน และ จุดแข็ง ของโครงการ
- ทีมวิจัย และ กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม ประชุม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาระบบ โครงสร้าง และกลไกความสัมพันธ์ ของการ ดำเนินการ

วิธีการดำเนินงาน

การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น พร้อมวิเคราะห์ถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งในส่วน of โครงสร้างความสัมพันธ์ ระหว่าง คน กับ คน , คนกับองค์กร , ลักษณะกลไกความสัมพันธ์ ระหว่าง คน กับ ผลที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมถึงการเชื่อมโยง เนื้อหา และ ผลในเชิงกระบวนการ ในแต่ละพื้นที่ เช่น การพัฒนาเป็นเครือข่ายนักวิจัยของแต่ละพื้นที่ การพัฒนาเป็นชุดประเด็นที่ใช้ความสัมพันธ์ในเชิงเนื้อหาประเด็น วิจัย อย่างกรณี ประเด็นหนี้สิน การจัดการทรัพยากร หรือ เครือข่ายท่องเที่ยว เป็นต้น

นักหมายประชุมตัวแทนผู้ประสานในแต่ละพื้นที่ เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนและทำความเข้าใจใน ลักษณะ โครงสร้างเดิมที่เป็นอยู่พร้อมทั้ง ทำความเข้าใจ ในเป้าหมายของการดำเนินงานในการจัดตั้ง “องค์กร นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น” และร่วมกันวางโครงสร้างให้เอื้อ ต่อเป้าหมายของ “องค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น” พร้อมนำ ข้อเสนอที่ได้จากการพูดคุยนำเสนอในที่ประชุมของ เครือข่ายนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ เพื่อหาแนวทาง และข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนให้เอื้อต่อ กระบวนการทำงาน

ผลที่เกิดขึ้น ได้ทราบถึงลักษณะของโครงสร้าง รูปแบบกลไกความสัมพันธ์ ทั้งในการดำเนินงานในระดับภาค และ ในระดับศูนย์ประสานงานฯ (NODE) พร้อมทั้งรายละเอียดของจุดอ่อนจุดแข็งของการทำงานในแต่ละลักษณะของ แต่ละพื้นที่

◆ แผนงานสื่อประชาสัมพันธ์ ◆

► ผู้รับผิดชอบ แม่ใจ ราชภัฏโพธิ์สัตยา เกษตร

- กระบวนการ
- นำแผนงานที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเวทีเดือนกุมภาพันธ์เป็นหลักในการ ปรับแผนงาน
 - นัดหมายผู้รับผิดชอบประชุมเพื่อปรับรายละเอียดแผนงาน
 - นำเสนอต่อเวที

► แผนงาน

วัตถุประสงค์ (ระยะ 6 เดือนแรก)

- 1.เพื่อให้แกนก่อตั้ง(เจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ และนักวิจัย) เข้าใจถึงเป้าหมายวัตถุประสงค์ และความสำคัญในการจัดตั้งมูลนิธิ
- 2.เพื่อให้บุคคลภายนอก (ผู้ที่สนใจทั่วไป ภาศิ อปท. แหล่งทุน สื่อท้องถิ่น) เข้าใจถึง เป้าหมาย วัตถุประสงค์และความสำคัญในการจัดตั้งมูลนิธิ

แผนการดำเนินงาน (ระยะ 6 เดือนแรก)

1. จัดเตรียมฐานข้อมูล เตรียมคน
 - 1.1 เตรียมข้อมูล มูลนิธิ ความสำคัญ วัตถุประสงค์ เป้าหมายร่วมกัน
 - 1.2 ข้อมูลนักวิจัย และพื้นที่
 - 1.3 ข้อมูลชุดความรู้
 - 1.4 ภาษี (แหล่งทุน อปท.)
 - 1.5 แหล่งสื่อชุมชน วิชุมชน หนังสือพิมพ์ วิทยุท้องถิ่น
 - 1.6 จัดประชุมทำความเข้าใจงานมูลนิธิ ระหว่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทุกฝ่ายเพื่อการสื่อสารที่ตรงกันในเรื่องนี้ ทั้งเป้าหมาย พันธกิจ และทางเดินของมูลนิธิ (อาจจัดร่วมกับฝ่ายอื่น)
2. วางแผนและผลิตสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจ
 - จุลสารมูลนิธิ
 - จัดนิทรรศการ
 - แผ่นพับ ใบสมัคร
 - หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
 - วิชุมชน
 - สปอร์ตวิทยุ
 - ข่าวแจก
 - web site
 - จดหมายข่าว
3. ประเมินผลการทำงาน
 - 3.1 ประเมินผลในแต่ละกระบวนการสื่อสารถึงกลุ่มเป้าหมาย
 - 3.2 ปรับกระบวนการสื่อสารให้ตรงกลุ่มเป้าหมายและได้ประโยชน์สูงสุด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ฐานข้อมูลนักวิจัยท้องถิ่น ชุดความรู้ ตลอดจน ภาษี แหล่งทุนและสื่อท้องถิ่นเพื่อการวางแผนการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ
2. ผลิตสื่ออย่างมีประสิทธิภาพและได้ตามเป้าหมายเพื่อสื่อสารทั้งแกนนำก่อตั้ง และบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง
3. เจ้าหน้าที่ และนักวิจัย (แกนก่อตั้ง) เข้าใจถึงเป้าหมายวัตถุประสงค์และความสำคัญในการจัดตั้งมูลนิธิ
4. บุคคลภายนอก (ผู้ที่สนใจทั่วไป ภาษี แหล่งทุน สื่อท้องถิ่น) เข้าใจถึงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญในการจัดตั้งมูลนิธิ และสนับสนุน ร่วมงานกันในโอกาสต่อไป
5. ได้แนวทางการผลิตสื่อที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายและเหมาะสมกับการดำเนินงานของมูลนิธิ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	รูปแบบสื่อ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด/ประเมินผล
จัดเตรียม	1.เพื่อรวบรวมข้อมูลที่อยู่	1.จัดเตรียมข้อมูล	-ข้อมูล	มีนาคม	-ได้ข้อมูลมูลนิธิชัดเจน
ฐานข้อมูล	นักวิจัย เครือข่ายภาคี	มูลนิธิ	มูลนิธิ	2549	-ได้ฐานข้อมูลที่อยู่
เตรียมคน	วางแผนเชิงปฏิบัติการ	2.จัดเตรียมข้อมูล	-โปรแกรม		นักวิจัย ภาคี สื่อท้องถิ่น
	ประชาสัมพันธ์	นักวิจัย	ฐานข้อมูล		และชุดข้อมูลองค์กร
	2.รวบรวมกฎระเบียบ	3.จัดเตรียมข้อมูลชุด	นักวิจัย	เมษายน	ความรู้เพื่อวางแผน
	เป้าหมายวัตถุประสงค์	ความรู้	ภาคี อปท	2549	ประชาสัมพันธ์
	ของมูลนิธิ	4.จัดเตรียมข้อมูลภาคี	และสื่อ		-เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจ
	3.สร้างความเข้าใจ	5.จัดเตรียมข้อมูล	-จัดประชุม		ในบทบาทภารกิจ
	ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่	แหล่งสื่อชุมชน	เจ้าหน้าที่		เป้าหมายมูลนิธิมากขึ้น
	ทุกฝ่ายเพื่อการสื่อสารสู่	6.จัดประชุมทีมงาน			
	สังคมวงกว้างที่ตรงกัน	ฝ่ายอื่นๆเพื่อรับ			
		ข้อมูลของมูลนิธิที่			
		ชัดเจนทั้งเป้าหมาย			
		วัตถุประสงค์พันธกิจ			
		ต่างๆร่วมกัน			

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	รูปแบบสื่อ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด/ ประเมินผล
---------	--------------	---------------	------------	----------	-------------------------

วางแผนและผลิตสื่อ

2.1 จัดทำ	1. เพื่อเผยแพร่งาน มูลนิธิความเป็นมา เป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้กับ เจ้าหน้าที่ นักวิจัย เครือข่ายและภาคีให้ เข้าใจถึงเป้าหมาย ร่วมกัน	1.เตรียมข้อมูลความ เป็นมามูลนิธิ วัตถุประสงค์เป้าหมาย 2.สัมภาษณ์ความ คิดเห็น กรรมการบริหาร แกน นำนักวิจัย ถึง ความสำคัญของมูลนิธิ 3.ภาพกิจกรรมการ ก่อตั้งมูลนิธิ 4.รวบรวมเนื้อหา ออกแบบอาร์ทเวิร์ค 5.จัดพิมพ์ และจัดส่ง ให้กับนักวิจัยทุกคน และภาคี หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	จุดสาร มูลนิธิ	พฤษภาคม 2549	-จุดสาร -ความเข้าใจของ นักวิจัย ภาคี แหล่งทุน ผู้สนใจ ทั่วไป -จำนวนสมาชิก ที่รับจุดสาร
2.2 จัด นิทรรศการ	1.เพื่อเผยแพร่ กิจกรรมและ ประชาสัมพันธ์มูลนิธิ พร้อมกับเวทีจุลกรรม แต่ละประเด็น	1.จัดบอร์ดนิทรรศการ ความเป็นมา เป้าหมาย ในการจัดทำมูลนิธิ 2.จัดทำแผ่นพับ มูลนิธิ พร้อมใบสมัคร 3.คลินิกให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการเข้าร่วม เป็นสมาชิกมูลนิธิ และคลินิกให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับ ประเด็นจุลกรรมอื่นๆ ที่จัดขึ้น 4.สัมภาษณ์ผู้แทน	บอร์ด นิทรรศการ แผ่นพับ การแสดง อื่นๆ	ตาม ระยะเวลา การจัดเวที จุลกรรม	-ผู้เข้าร่วมเข้าใจ ถึงเป้าหมายของ มูลนิธิ -จำนวนสมาชิก มูลนิธิที่เพิ่มขึ้น -จำนวน โครงการวิจัย หรือความ ร่วมมือระหว่าง สมาชิกมูลนิธิกับ ชุมชนมีมากขึ้น

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	รูปแบบสื่อ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด/ ประเมินผล
---------	--------------	---------------	------------	----------	-------------------------

จัดจุลกรรมถึงการ

		เข้าเป็นสมาชิกของ มูลนิธิ และเป้าหมาย มูลนิธิ 5.กิจกรรมตามความ เหมาะสมอื่นๆ			
2.3 หนังสือพิมพ์	1.เพื่อให้เครือข่าย ภาคี และผู้ที่สนใจ ได้รับข้อมูลข่าวสาร ของมูลนิธิ	1.เขียนข่าว ประชาสัมพันธ์ ตาม โอกาส วาระ การจัด กิจกรรมต่างๆ 2.ประสานงานสื่อ ท้องถิ่นในการ จัดพิมพ์ 3.ติดตามข่าวในสื่อ ท้องถิ่นอื่นๆ	ข่าวทาง หนังสือพิมพ์	มีนาคม- สิงหาคม 2549	-มีผู้รับรู้ข่าวสาร ของมูลนิธิทาง หนังสือพิมพ์ มากขึ้น จากการ สอบถาม
2.4วิทยุ ชุมชน	1.เพื่อให้ นักวิจัย ผู้ที่ สนใจ เครือข่าย ภาคี แหล่งทุน(อปท) และผู้ที่สนใจทั่วไป ได้รับข่าวสารของ มูลนิธิ	1.ติดต่อสถานีวิทยุ ชุมชนเฉพาะพื้นที่ที่ มีโครงการวิจัยอยู่ แล้ว 2.จัดทำสปอต (spot) วิทยุส่งให้วิทยุชุมชน เพื่อเพิ่มความ น่าสนใจในการ ติดตามข่าวสาร 3.ส่งข่าว ประชาสัมพันธ์ ให้กับทางสถานีวิทยุ ชุมชน 4.ติดตามผลการ ออกอากาศทางวิทยุ ชุมชน	ข่าวทางวิทยุ ชุมชน	มีนาคม - สิงหาคม 2549	- มีผู้รับรู้ข่าวสาร ของมูลนิธิทาง วิทยุชุมชนมาก ขึ้นจากการ สอบถาม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	รูปแบบสื่อ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด/ ประเมินผล
2.5 จดหมาย	1.เพื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสารของมูลนิธิ	1.เนื้อหากิจกรรม โดย ความเคลื่อนไหว	จดหมายข่าว รายไตรมาส	พฤษภาคม - สิงหาคม	มีผู้รับรู้ข่าวสาร ของมูลนิธิผ่าน

ข่าว	เจาะจงนักวิจัย ภาคที่เกี่ยวข้อง ข่าวสารโดยตรง	เครือข่าย ให้ได้รับ	ของมูลนิธิ 2. ติดต่อเนื้อหา ของแต่ละ โหนด สถาบัน(ร่มเล็ก) 3.รับสมัคร สมาชิกใน จดหมายข่าว	3 เดือนต่อ 1 ฉบับ	ทางจดหมาย ข่าว -จำนวนสมาชิก และภาคร่วมมือ มากขึ้น
2.6เว็บ ไซด์	1.เพื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสารของมูลนิธิ ทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ในสังคมวง กว้าง	1.จัดเตรียมเนื้อหา ข้อมูล รูปภาพ 2.เชื่อมกับเว็บ ไซด์ของสกว.ภาค และ โหนดอื่นๆ	เว็บไซต์ของ มูลนิธิ	เมษายน - สิงหาคม	-จำนวนผู้เข้า ชมเว็บไซต์ -จำนวนผู้ สอบถามข้อมูล เกี่ยวกับมูลนิธิ -สมาชิกมูลนิธิ ผ่านทางเว็บ ไซด์

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	รูปแบบ สื่อ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด/ประเมินผล
3. ประเมินผล สื่อแต่ละ ชนิด	1.เพื่อหารูปแบบ สื่อที่เหมาะสมกับ มูลนิธิและ กลุ่มเป้าหมาย 2.เพื่อพัฒนาสื่อ ชนิดต่างๆ ให้มี ประสิทธิภาพ ต่อไป	1.ประเมินผลแต่ละสื่อ อย่างต่อเนื่องทั้งก่อนการ ประชาสัมพันธ์ระหว่าง การประชาสัมพันธ์และ ภายหลังจาก ประชาสัมพันธ์ 2.วิธีการประเมิน ใช้ทั้ง การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย ตลอดจนทำ AAR หลังจากเสร็จสิ้นงานแต่ละ ช่วง	-	มีนาคม - สิงหาคม	-รู้ถึงศักยภาพของสื่อ แต่ละชนิด -ได้สื่อที่เหมาะสม สำหรับการสื่อสาร งานด้านมูลนิธิ -พัฒนาสื่อเพื่อเป็น กระบวนการ ประสานความเข้าใจ ทุกฝ่ายอย่างมี ประสิทธิภาพต่อไป

◆ แผนผลักดันนโยบาย ◆

- ▶ ผู้รับผิดชอบ น่าน ลำปาง แม่ฮ่องสอน
- ▶ กระบวนการ
- ▶ แผนงาน

กิจกรรม ถอดบทเรียนความสำเร็จของกิจกรรม / งานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จสิ้น
วัตถุประสงค์

1. เพื่อเตรียมความพร้อมในส่วนของผลการวิจัย / องค์ความรู้ที่จะนำไปเผยแพร่
เพื่อประยุกต์ใช้ / ผลักดันเชิงนโยบาย
2. เพื่อยืนยันผลความสำเร็จของการวิจัย โดยนำเสนอรูปธรรมที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

กิจกรรม	วิธีการ	ผู้ดำเนินการ
1.1 การถอดบทเรียนระดับโครงการวิจัย	- ระดับโครงการ , พื้นที่ เช่น	1.1 - 1.3
1.2 กำหนดประเด็นต่าง ๆ ขึ้นเพื่อร่วมกันใน การถอดบทเรียนโครงการวิจัยระดับเครือข่าย ภาค / ประเทศ (เช่น กิจกรรม การเตรียมพร้อม ในการจัดงานมหกรรมวิจัย ที่มีการจุลกรรม / การถอดบทเรียนประเด็นวิจัยร่วมกันในเขต ภาคเหนือ)	- โครงการวิจัยเด่น (ทำมาแล้ว ดำเนินการต่อได้เลย) - กลุ่มประเด็น ที่เหมือนกันของ เครือข่ายงานวิจัย (กำหนดประเด็น และวางแผนให้ชัดเจน เช่น กรณี งานมหกรรมวิจัย)	- นักวิจัย - Node , พี่เลี้ยงโครงการ - สกว.ภาค - ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญใน ประเด็นต่าง ๆ ในการร่วม สังเคราะห์องค์ความรู้
1.3 การยกระดับ / สังเคราะห์ องค์ความรู้ที่ ได้จากการถอดบทเรียน ให้มีความพร้อมใน การนำไปใช้ในทางนโยบายสู่การปฏิบัติจริง	- เชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมการสังเคราะห์ ให้ตรงกับความต้องการการ นำไปใช้ในส่วน นโยบาย	

กิจกรรม การทบทวนกรอบคิดและวางแผนเพื่อนำไปสู่การใช้เงินนโยบาย มอง
ยุทธศาสตร์พื้นที่ มองเป้าหมายของสกว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปัญหาผลการวิจัยไม่ถูกยอมรับ / ไม่มีการนำไปใช้ โดยหน่วยงานพัฒนา /
นโยบายในพื้นที่ และเพื่อให้ผลการวิจัยของโครงการวิจัยต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการยุทธ
ศาสตร์ของพื้นที่ / อปท.
2. เพื่อให้หน่วยงานสนับสนุนทุน สกว.ภาค มีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน ตรงกับความ
ต้องการของภาครัฐและชุมชน

กิจกรรม	วิธีการ	ผู้ดำเนินการ
2.1 มุ่งพัฒนา / สนับสนุนโครงการวิจัย ภายใต้การ วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่นั้น ๆ เป็นหลัก	- การกำหนดยุทธศาสตร์ในพื้นที่จังหวัด , ภาค	- นักวิจัย - Node , พี่เลี้ยง
2.2 สกว.ภาค กำหนดยุทธศาสตร์ / วางแผนในการ ทำงาน ให้มีความเชื่อมโยงไปสู่การใช้เงินนโยบาย ทั้ง	- การกำหนดยุทธศาสตร์และวาง แผนการทำงาน โดย สกว.ภาค ที่	โครงการ - สกว.ภาค

กิจกรรม การทำวิจัยร่วมระหว่างชุมชนกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น
วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การวิจัยตอบปัญหาได้ตรงจุดทั้งในส่วนความต้องการของภาครัฐและชุมชน
2. เพื่อสร้างการยอมรับในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดขึ้น กับหน่วยงานภาครัฐ
3. เพื่อประสานนำงบประมาณของท้องถิ่นจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบต. , CEO มาสู่การพัฒนาในระดับพื้นที่ผ่านกระบวนการวิจัย

กิจกรรม	วิธีการ
3.1 การกำหนดประเด็นวิจัยและวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างชุมชน กับหน่วยงานกลไกระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น ๆ	เน้นการสนับสนุนให้มีการเชื่อมประสานการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชน โดย สกว. ให้การผลักดัน / สนับสนุนในด้านวิชาการ , กระบวนการ / องค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการทำงานร่วมกันของภาครัฐและชุมชน
3.2 วิเคราะห์การทำงานของภาครัฐ เริ่มตั้งแต่ระดับพื้นที่ขึ้นไป เพื่อหาช่องทางในการนำเสนอการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงาน โดยใช้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือ	

- กิจกรรม** แสวงหาแนวร่วมกระบวนการวิจัยระหว่างส่วนที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย
- คนทำวิจัย - หน่วยงานรัฐ - ท้องถิ่น
 - นโยบาย - ชุมชน - เหนือชุมชน
 - ตัวเชื่อมระหว่างองค์กร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนวิจัยกับ หน่วยงานกลไกที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
2. เพื่อความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาที่ตรงความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับการพัฒนาขององค์กรภาครัฐและนโยบาย
3. เพื่อสร้างการยอมรับและการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรม	วิธีการ
4.1 ระบุให้การเชื่อมประสานและการดึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการทำงานวิจัยของชุมชนตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ และให้มีความเชื่อมโยงกับนโยบาย	- การกำหนดยุทธศาสตร์โดยสกว. ภาค - กำหนดประเด็นที่ต้องการและพัฒนาสนับสนุนต่อเนื่อง

4.2 สนับสนุนโครงการวิจัยที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและ
ชุมชน

- เริ่มจากขั้นการพัฒนาโครงการ
- การแสวงหาตัวเชื่อมระหว่างองค์กร

กิจกรรม การสร้างรูปธรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยการต่อยอดผลงานวิจัย / องค์กร
ความรู้ที่เกิดขึ้นจริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการขยายผลงานวิจัย
2. เพื่อสร้างการยอมรับในวงกว้าง

กิจกรรม	วิธีการ
5.1 การสนับสนุนให้มีต่อยอดผลการวิจัย จาก โครงการวิจัย / ประเด็นต่าง ๆ ในพื้นที่ / ประเด็นร่วมกัน ในชุดกลุ่มประเด็น ที่มีศักยภาพและสอดคล้องกับ สถานการณ์ นโยบาย	- การสนับสนุนทุนในการดำเนินการ การเชื่อม ประสาน การขยายผล โดยให้นักวิจัย / เครือข่าย นักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการหลัก - สกว.ภาค สะท้อนภาพรวมของงานวิจัยในแต่ละ ประเด็น วิเคราะห์หาความเป็นไปได้ในการขยายผล --- ชักชวนทำต่อ

เสียงสะท้อนจากเวที....

- ☞ แผนงานบางแผนงานมีกิจกรรมซ้ำกัน และมีเป้าหมายเดียวกัน
- ☞ แผนงานทุกแผนงานมี “จุดร่วม” กันอยู่ ที่จะสามารถทำงานร่วมกันได้
- ☞ บางแผนงานไม่สามารถวางแผนงานได้เนื่องจากยังมองไม่เห็น “เป้าหมาย” ของมูลนิธิ

ที่ชัดเจน

- ☞ ควรมีการพูดคุยกันเกี่ยวกับ “เป้าหมาย” ของมูลนิธิก่อนคิดงานต่อเนื่อง

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมีความชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับเป้าหมายของมูลนิธิเพื่อนำมากำหนดแผนการทำงานโดยภาพรวมได้ ซึ่งดร.สมคิด แก้วทิพย์ ได้ชวนคุยและทบทวนการก่อตั้งมูลนิธิขึ้นมา โดยสรุปเป้าหมายของมูลนิธิ 3 ส่วน คือ

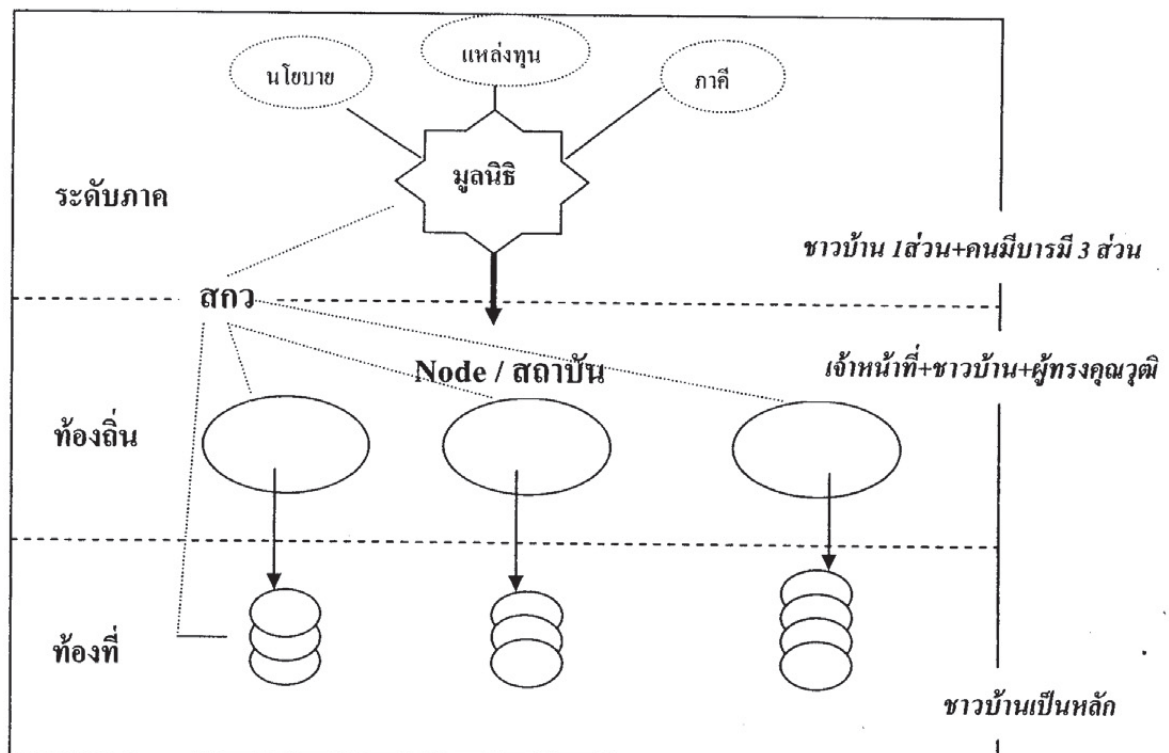
เป้าหมายที่ 1	สร้างคน	สร้างความสัมพันธ์
		จัดฝึกอบรม
		- สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาโครงการวิจัยที่มี

		คุณภาพ - ทักษะการทำงานวิจัย
เป้าหมายที่ 2	สร้างความรู้	ด้านการบริหารงานวิจัย (หลักสูตรฝึกอบรม) ขับเคลื่อนงานพัฒนา
เป้าหมายที่ 3	ระดมทุน	หาทุนวิจัย ขยายความคิด ทักษะการทำงาน ขยายของ

คำถามเพื่อการทำงานต่อเนื่อง

- 1) แผนงานเราตอบเป้าหมายข้อไหนบ้าง?
- 2) แผนงานที่ซ้ำซ้อนหรือเชื่อมกันจะจัดการอย่างไร ?
- 3) เวทีจุลกรรมจะเชื่อมกับงานมูลนิธิอย่างไร ?

ข้อเสนอแนะต่อลักษณะการทำงานของมูลนิธิ : ดร.สมคิด แก้วทิพย์



- ☞ การเชื่อมกับมูลนิธิของระดับท้องที่และท้องถิ่นเป็นหลักประกันให้กับคนในพื้นที่
- ☞ มีองค์กรในท้องที่ต่อเชื่อมขึ้นไปอีก
- ☞ สกว.เป็นหนึ่งในภาคีของมูลนิธิ

การดำเนินงานต่อเนื่อง...

ภารกิจ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
หลอมแผนทั้ง 7 แผนให้สอดคล้องกับพันธกิจ	พรทวิ สุภาพรณ	- หากคิดไม่ออก เว้นไว้และ นำมาพิจารณาร่วม
จัดเนื้อหางานให้สอดคล้องกับแบบฟอร์มจด ทะเบียนมูลนิธิ	อังคณา	- ส่งวันที่ 9 มีนาคม 2549 - ช่วยกันเช็ค เดิมเดิม
จัดเวทีเสนอต่อผู้ใหญ่	ทีมกองเลขา	- ขอความคิด - ขอ/หาคนร่วม - หางบประมาณ - ประมาณเดือนพ.ค. 49

ข้อสังเกตในการจัดเวที.....

☞ ในกองเลขาฯยังมีความไม่เข้าใจลักษณะของการจัดตั้งองค์กรที่ชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถวางแผนการทำงานเพื่อตอบสนองเป้าหมายได้ในระยะแรก ซึ่งทำให้เมื่อมีการจัดเวทีหรือกิจกรรมเกี่ยวกับมูลนิธิ จึงจำเป็นจะต้องหมั่นทบทวนทั้งแนวคิด แนวทำ และเป้าหมายขององค์กรอยู่เสมอๆ ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติของการทำงาน โดยเฉพาะการเริ่มต้นของการจัดตั้งองค์กรทางสังคมที่มึการทำงานเชิงนามธรรมที่จะต้องอธิบายหรือ/สร้างให้เห็นเป็นรูปธรรม สิ่งที่ยากที่สุดก็คือ...การอธิบายให้คนเข้าใจ....ที่จะต้องใช้เวลาและการอธิบาย ชี้แจง ยกตัวอย่างให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ที่กำลังจะเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ตลอดเวลา...หากกลุ่มคนเหล่านั้นได้เข้าใจถึงแนวคิด เป้าหมาย วัตถุประสงค์อย่างเข้าใจลึกซึ้งแล้ว กลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญยิ่งที่จะหนุนเสริมการทำงานขององค์กรเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้ต่อไป....

☞ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีมีน้อย จะมีเพียงคนกลุ่มหนึ่งมีจะเป็นผู้นำคุยตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นกลุ่มคนที่ทำงานมานานและเป็นผู้ประสานงานในการจัดตั้งองค์กรโดยตลอด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งจะเป็นน้องๆที่เข้ามาทำงานไม่นาน....และถนัดในเรื่องงานจัดการมากกว่างานเชิงกลยุทธ์ อีกทั้งด้วยประสบการณ์ที่เพิ่งมาสัมผัสกับงานจึงทำให้การแสดงความคิดเห็นในประเด็นเชิงแนวคิดยังมีน้อย ดังนั้น...การให้โอกาส...จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นการฝึกให้คนรุ่นใหม่ๆได้แสดงความคิดเห็นดีๆได้...

ผู้เข้าร่วมเวที

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่ทำงาน
1	ดร.สมคิด แก้วทิพย์	แม่โจ้
2	คุณอังคณา ทาลัดชัย	แม่โจ้
3	คุณนิตยา โพธาวงศ์	แม่โจ้
4	คุณปณิธิ บุญสา	แม่โจ้
5	คุณรานิ อุปรา	โพธิyalัย
6	คุณสมมาศ เอกโยธินสกุล	โพธิyalัย
7	คุณสุภาพรรณ ไกรฤกษ์	เกษตร
8	คุณอลิสา วิสุทธิธาดา	โพธิสัตธา
9	คุณอารียา กาแก้ว	โพธิสัตธา
10	คุณเพียงใจ ศุภมงคล	ลำปาง
11	คุณศุภณัฐ มาเมือง	แม่ฮ่องสอน
12	คุณพรทวิ ยอดมงคล	สกว.ภาค
13	คุณชีวัน ชันธรรม	สกว.ภาค



สรุปประชุมโครงการจัดตั้งองค์การนักวิจัยท้องถิ่น ภาคเหนือ

วันที่ 16 มิถุนายน 2549

ณ ห้องประชุม สกว.ภาค

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนภาระงานของโครงการที่ค้างอยู่
2. เพื่อพิจารณาหรือการขยับงานต่อเนื่อง

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร.สมคิด แก้วทิพย์
2. ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ
3. คุณพรทวิ ยอดมงคล
4. คุณเชิวัน ชันธรรม
5. คุณอังคณา ทาลัดชัย
6. คุณปณิธิ บุญสา
7. คุณนิศยา โพธาวงศ์
8. คุณสุภาพรรณ ไกรฤกษ์

รายละเอียดการประชุม

ทบทวนภาระงานที่ค้างอยู่

การประชุมทีมกองเลขฯเมื่อวันที่ 3 มีนาคม ณ ห้องประชุมบริหารศาสตร์ที่
เจ้าภาพแต่ละแผนงานได้นำเสนอแผนการทำงานที่สอดคล้องกับพันธกิจทั้ง 7 ข้อ ซึ่งจากการนำเสนอ
แผนงานทั้ง 7 แผน พบว่า

- 1) แผนงานแต่ละแผนมีความซ้ำซ้อนกันอยู่
- 2) ทีมกองเลขฯยังมองไม่เป็น “ตรงร่วม” ในการทำงานที่ชัดเจน

เพื่อให้งานสามารถดำเนินการต่อไปได้ในขั้นต่อไป ทางคุณพรทวิกับคุณสุภาพรรณจึงรับอาสาไป
หลอมแผนงานทั้ง 7 แผนไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน ซึ่งแผนแต่ละแผนฯมีผู้รับผิดชอบ ดังนี้

พันธกิจ	ผู้รับผิดชอบ
ระดมทุน	โพธิyalย์ แสนผญา
ระบบฐานข้อมูล	สกว.ภาค
ประชาสัมพันธ์	นิตยา ราชภักดิ์ เดือนเพ็ญ
โครงสร้างองค์กร	แม่ใจ
ผลักดันนโยบาย	ฉัตรวดี ภักตรา แม่ฮ่องสอน
ความรู้	ลำพูน ทองเทียว
เครือข่าย ภาคี	พรทวี สุภาพรรณ

ซึ่งในวันนี้ที่นำเสนอแผนฯ นั้น ยังขาดแผนในเรื่องของ แผนงานความรู้ ซึ่งมี Node ลำพูน กับ ทองเทียวรับผิดชอบอยู่ ซึ่งไม่ได้มาเข้าร่วมประชุมนำเสนอแผนฯ ดังนั้น ทางคุณพรทวีกับคุณสุภาพรรณจะได้ติดต่อประสานงานไปยังทีมทำงานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการหลอมแผนงานทั้ง 7 แผนให้เป็นแผนงานของมูลนิธิโดยเน้น “การสร้างคน สร้างความรู้ และสร้างรายได้” นั้น ทางผู้จัดทำทั้งสองท่านจะเร่งให้แล้วเสร็จเร็วขึ้น ก่อนที่จะนัดหมายกองเลขามาช่วยกันดูแผนฯ เพื่อขยับงานในขั้นต่อไป

🔹 ทบทวนเป้าหมายของการทำงาน

การจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ครั้งนี้ ทำภายใต้โครงการวิจัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ

วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน
1. เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น	- ดำเนินการแล้ว ฝ่ายฐานข้อมูลอยู่ระหว่างจัดทำระบบฐานข้อมูล
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมขององค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือ	- รูปแบบ “มูลนิธิ”
3. เพื่อดำเนินการจัดตั้งองค์กรฯ	- ศึกษาข้อมูลการจัดตั้งมูลนิธิแล้ว รอแผนงานทุนจดทะเบียนและ ประสานงานคนที่มาเป็นคณะกรรมการ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิ
4. เพื่อวางระบบการบริหารจัดการองค์กรฯ	- เป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน โครงสร้าง - รอปรึกษาหารือเพื่อวางระบบ ภายหลังจากเสร็จสิ้นงานจุลกรรมแล้ว

ดังนั้น จะเห็นว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน หากแต่ยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งการดำเนินงานในแต่ละส่วนนั้นมีความเชื่อมโยงกัน ที่ประชุมได้มีการทบทวนข้อคิดขัดที่เกิขึ้นช่วงเวลาที่ผ่านมา ที่เป็นสาเหตุทำให้ การขยับงานมูลนิธิ จะจกไปขณะหนึ่ง ซึ่งต่างได้ข้อสรุปเบื้องต้นคือ

1. มีภาระงานเรื่อง จุลกรรม เข้ามาทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละ โหนดต้องทุ่มเวลา และพลังความคิดไปที่การออกแบบกิจกรรมจุลกรรม การเขียน โครงการและการเตรียมงานในพื้นที่ ซึ่งงานจุลกรรมมีเงื่อนไขในเรื่องของเวลา บังคับอยู่ ดังนั้น จึงทำให้กองเลขาซึ่งเป็นคนกลุ่มเดียวกันต้องเร่งทำงานจุลกรรมในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบให้แล้วเสร็จก่อน

2. ภาระงานหลักของแต่ละคนที่มีอยู่ และไม่สามารถจัดการเวลาให้สามารถทำงานทุกอย่างให้แล้วเสร็จในเวลาที่กำหนดไว้ได้

จากข้อสรุปเบื้องต้นดังกล่าว ที่ประชุมต่างก็ได้พูดคุย แลกเปลี่ยน ถึงความเชื่อมต่อระหว่างงานจุลกรรมกับการจัดตั้งมูลนิธิ ซึ่งมองว่า

- งานจุลกรรม กับ งานมูลนิธิ เป็นงานที่ไม่ควรแยกส่วนกันทำ

จุลกรรม	มูลนิธิ
สังเคราะห์ความรู้ 7 เรื่อง	ได้ความรู้จากการสังเคราะห์เป็น “ชุดความรู้” ในการขับเคลื่อนมูลนิธิ
การสร้างการเรียนรู้ข้ามเรื่อง ข้ามพื้นที่	เกิดเครือข่ายของ “คน” ทำงานวิจัยในแต่ละเรื่อง แต่ละพื้นที่
สร้างความสัมพันธ์ของ “คนทำงาน”	ได้/เห็น “คน” ที่เข้าร่วมขับเคลื่อนมูลนิธิตามความถนัดและความสามารถ

การจัดเวทีจุลกรรมไม่ได้แยกออกจากงานมูลนิธิ เราจัดจุลกรรมเพื่อเคลื่อนงานมูลนิธิ จุดสำคัญของการทำงานจุลกรรมที่ทีมกองเลขาและผู้จัดเวทีจุลกรรมจะต้องเข้าใจ คือ

* ก่อนเปิดเวที ควรจะมีการชี้แจงเป้าหมายการจัดเวทีให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของจุลกรรม การการจัดตั้งมูลนิธินักวิจัยท้องถิ่น (เน้นย้ำ การสร้างที่อยู่ ที่ยืนของชุมชนและคนทำวิจัย)
☞ ขณะนี้ทางที่ประชาสัมพันธ์กำลังเร่งจัดทำแผนพับเพื่อแจกในงานจุลกรรมทุกจุลกรรม เพื่อเป็นสื่อในการช่วยอธิบายความเป็นมาของมูลนิธิ

* คุณปณิธิ รับอาสาช่วยดูกระบวนการและประสานงานกับทีมประสานงานทั้ง 7 จุล เพื่อช่วยเก็บกระบวนการและเนื้อหาการทำงาน และนำมาประมวลภาพรวมเสนอต่อทีมจัดจุลกรรมทั้ง 7 จุลฯ เพื่อร่วมกันวางแผนนำไปสู่งาน มหกรรมวิจัยท้องถิ่น

* ทีมกองเลขฯ มองหา “คน” ในวงจุฬาแต่ละจุฬาที่จะเข้ามาเป็นแกนนำร่วมขับเคลื่อนงานมูลนิธิฯ

* รายงานผลการจัดเวทีจุลกรรม

ประเด็น	กำหนดจัด/สถานที่	ทีมประสานงาน	หมายเหตุ
ทรัพยากร	27-28 พ.ค. 2549 บ้านปางจำปี ต.ห้วยแก้ว กิ่งอ. แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่	แม่ใจ	ค้างสรวปทเรียน
เด็ก เยาวชน	24-25 มิ.ย. 2549 โฮงเฮียนสืบสานล้านนา	เกษตร ลำพูน โพธิ์สัตธา	เตรียมดำเนินงาน จัดเวที
หนี้สิน/การจัดการ สังคม	6-7 ก.ค. 2546 บ้านสามขา ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง	แสนผญา น่าน	เตรียมดำเนินงาน จัดเวที
ท้องเที่ยว	ต้นเดือนสิงหาคม	ทีมท้องเที่ยว	ขอแจ้งกำหนดวันและ สถานที่ที่แน่นอน
เกษตรกรรมยั่งยืน	ปลายเดือนสิงหาคม	แม่ฮ่องสอน	ขอแจ้งกำหนดวันและ สถานที่ที่แน่นอน
ภูมิปัญญา	ยังไม่ส่งโครงการ	น่าน	ขอแจ้งกำหนดวันและ สถานที่ที่แน่นอน
พระสงฆ์	บรรจุในแผนงานโหนด	โพธิ์ชัย	ไม่ทราบความเคลื่อนไหว

* การขับเคลื่อนมูลนิธิฯ อาจจะต้องใช้คนกลุ่มเล็กๆ เคลื่อนงานไปก่อน ในช่วงนี้อาจจะต้องรอรการจัดเวทีจุลกรรมให้แล้วเสร็จ จากนั้น นำข้อสรุป และผลการดำเนินงานทั้งหมดมาสรุปบทเรียนก่อนที่จะวางแผนขับเคลื่อนมูลนิธิต่อไป... ดังนั้น จากเดิมที่โครงการจัดตั้งฯ หมดสัญญาในวันที่ 30 พฤษภาคม 2549 ต้องขอขยายระยะเวลาออกไปอีก 6 เดือน ให้สิ้นสุดในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549

เลิกประชุมเวลา 11.30 น.